

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

šestileté studium se všeobecným zaměřením

nižší stupeň gymnázia

denní studium

(zpracováno podle RVP ZV)

Název ŠVP: Vzdělání – brána do života

Gymnázium, Plzeň, Mikulášské náměstí 23

Identifikační údaje

Název ŠVP:	Vzdělání – brána do života
Vzdělávací program	šestileté studium se všeobecným zaměřením
Název školy:	Gymnázium, Plzeň, Mikulášské nám. 23
Adresa školy:	Mikulášské náměstí 23, 326 00 Plzeň
Právní forma:	příspěvková organizace
IČO:	49778145
IZO ředitelství:	600009556
Telefon:	377 226 747
Fax:	377 325 149
E-mail:	kontakt@mikulasske.cz
WWW:	www.mikulasske.cz
Zřizovatel:	Plzeňský kraj, Škroupova 18, Plzeň
Telefon (zřizovatel):	377 195 111
E-mail (zřizovatel):	posta@plzensky-kraj.cz
WWW (zřizovatel):	www.plzensky-kraj.cz
Ředitel školy:	Mgr. Petr Mazanec
Datum posledního zařazení do sítě škol:	1. září 2001

Platnost dokumentu

Tento školní vzdělávací program platí pro nižší stupeň šestiletého gymnázia denního studia pro třídu se zaměřením všeobecným od 1. 9. 2023.

Razítko školy

.....

Mgr. Petr Mazanec

Obsah:

Charakteristika školy	5
Velikost a vybavení školy	5
Charakteristika pedagogického sboru	5
Charakteristika žáků	6
Dlouhodobé projekty, mezinárodní spolupráce.....	6
Spolupráce s rodiči a jinými subjekty	6
Charakteristika školního vzdělávacího programu	7
Zaměření školy	7
Profil absolventa.....	7
Organizace přijímacího řízení	7
Organizace maturitní zkoušky	7
Výchovné a vzdělávací strategie	8
Primární prevence sociálně patologických jevů u žáků	9
Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	9
Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných.....	9
Zajištění péče o žáky se sociálním znevýhodněním.....	10
Začlenění průřezových témat	10
Učební plán.....	13
Učební osnovy	14
ČESKÝ JAZYK A LITERATURA	14
ANGLICKÝ JAZYK	22
FRANCOUZSKÝ JAZYK.....	31
NĚMECKÝ JAZYK.....	38
RUSKÝ JAZYK.....	53
OBČANSKÁ VÝCHOVA	60
DĚJEPIS	67
ZEMĚPIS	73
MATEMATIKA.....	80
FYZIKA	86
CHEMIE.....	98
BIOLOGIE	110
INFORMATIKA A VÝPOČETNÍ TECHNIKA	118
ESTETICKÁ VÝCHOVA	122
TĚLESNÁ VÝCHOVA	126

Hodnocení výsledků vzdělávání žáků a vlastní hodnocení školy	136
Pravidla hodnocení žáka a jejich kritéria	136
Vlastní hodnocení školy – oblasti, cíle a nástroje vlastního hodnocení	141

Charakteristika školy

Velikost a vybavení školy

Gymnázium, Plzeň, Mikulášské náměstí, je škola se stoletou tradicí. Sídlí v reprezentativní budově, která je v současné době památkově chráněná. Z dopravního hlediska má velmi dobrou polohu, mimořádně blízko se nachází Hlavní nádraží ČD v Plzni, je i velmi dobře dostupné městskou hromadnou dopravou. Přibližně 30 % žáků denně dojíždí do školy.

Všichni vyučující mají k dispozici ve svých kabinetech počítače, všechna pracoviště školy jsou propojena počítačovou sítí.

Na nižším stupni gymnázia jsou žáci vzděláváni ve dvou formách studia: osmileté s všeobecným zaměřením a v šestileté se zaměřením matematika a přírodní vědy. V gymnáziu každoročně zahajují své středoškolské studium žáci v dalších dvou třídách čtyřleté formy studia, přičemž jedna třída má všeobecné zaměření a druhá má zaměření matematika a přírodní vědy.

Gymnázium má v současné době 23 tříd díky doběhu předchozích forem studia, ale v budoucnu se počet tříd ustálí na čísle 22. Gymnázium též nabízí distanční formu studia. Počet tříd a studentů tohoto studia se dle potřeby mění. Celkový počet studentů gymnázia se pohybuje kolem 680. Materiálové vybavení je srovnatelné s ostatními gymnázii kraje. Pro výuku je určeno několik učeben vybavených počítači, datovými projektory a dotykovými tabulemi. Hygienická zařízení školy prošla celkovou opravou včetně šaten a sprch TV pro žáky, dokončuje se rekonstrukce osvětlení ve všech třídách.

Výsledky školy jsou velmi dobré, každý rok bývá vyhodnocena Odborem školství, mládeže a sportu KÚ Plzeňského kraje mezi nejúspěšnějšími gymnázii regionu. K dalšímu studiu je přijato prakticky 100 % absolventů školy, z toho na vysoké školy více než 90 % maturantů.

Škola má k dispozici 25 kmenových učeben.

Mimo běžné učebny má škola k dispozici laboratoře

- fyziky
- chemie
- biologie
- 2 učebny informatiky
- 3 jazykové učebny
- 2 multimediální učebny
- 2 učebny pro využití výpočetní techniky v matematice
- 2 učebny pro výuku českého jazyka a literatury
- 1 tělocvičnu s hernou a horolezeckou stěnou
- 1 moderně vybavenou posilovnu
- učitelskou a žakovskou knihovnu

Ke škole patří i školní hřiště a malé arboretum.

Charakteristika pedagogického sboru

Pedagogický sbor má cca 60 členů. Všichni učitelé mají vysokoškolské vzdělání, soustavně si doplňují své znalosti dalším pedagogickým i odborným vzděláváním. Rovnoměrně jsou zastoupeny všechny věkové kategorie. Většina učitelů je zapojena do praktické přípravy studentů Pedagogické fakulty. Někteří učitelé jsou členy krajských výborů

olympiád a různých soutěží nebo vyučují na ZČU. Na škole pracuje výchovný poradce, metodik primární prevence sociálně-patologických jevů a koordinátor EVVO.

Charakteristika žáků

Na školu se hlásí převážně talentovaní žáci, gymnázium má někdy právem pověst náročnější školy. Studenti přichází do vyššího stupně gymnázia s jasným přáním pokračovat ve studiu na vysoké škole. Většina žáků má velmi dobré intelektuální zázemí v rodinách. Přibližně 30 % žáků denně dojíždí, ostatní žáci jsou z Plzně nebo v individuálním případě jsou ubytováni přes týden v domovech mládeže.

Dlouhodobé projekty, mezinárodní spolupráce

Škola je zapojena do dlouhodobé výměny studentů AFS. Více než 15 let má uzavřenu smlouvu o spolupráci se ZČU, smlouva se každoročně plní ke spokojenosti obou stran. Má úzké kontakty se společností Člověk v tísni o.p.s., podílí se na jejích projektech. Spolupracujeme i s plzeňskými ZŠ. Zahraniční spolupráce s Gymnáziem C. F. Gausse ve Schwandorfu (SRN) trvá již více než 20 let a neustále se prohlubuje. Obdobně lze hodnotit i více než 18 letou spolupráci s Lyceem v Châteaubriant (Francie).

Spolupráce s rodiči a jinými subjekty

Na škole je podle zákona zřízena Školská rada, která má šest členů. Veřejnost je informována o škole prostřednictvím výročních zpráv.

Na velmi dobré úrovni je spolupráce s výborem sdružení rodičů školy. Pro rodiče jsou určeny nejen rodičovské aktivity, individuální informace, ale také možnost získat přehled známek žáka na internetu – včetně suplování na další den. Trvale dobrá je spolupráce s Magistrátem města Plzně, s ÚMO Plzeň 2, s partnerskými ZŠ v Plzni, Nepomuku a Přešticích, s tělovýchovnými a jinými organizacemi. Důležitá je spolupráce školy s Klubem Alpinum Plzeň, který se společně s naší školou stará o arboretum ve školní zahradě. Pro žáky přínosná je i spolupráce s ÚP v Plzni. Gymnázium má dlouhodobou smlouvu o spolupráci se ZČU. Tato spolupráce je oboustranně vysoce hodnocená.

Škola spolupracuje s Pedagogicko-psychologickou poradnou a dalšími školskými poradenskými zařízeními.

Charakteristika školního vzdělávacího programu

Zaměření školy

Vzhledem k tomu, že do prvních ročníků osmiletého gymnázia přicházejí žáci s ambicemi pokračovat ve studiu na vyšším stupni gymnázia nebo po absolvování nižšího stupně školy pokračovat ve studiu na jiné střední škole (cca 3 – 5 žáků), je základním cílem připravit žáky ke studiu na vyšším stupni gymnázia nebo na jiné střední škole.

Současně se studijními návyky chceme žáky naučit takové znalosti a dovednosti, které jsou dobře uplatnitelné v životě. Během celého studia je kladen důraz na vlastní zodpovědnost žáků za své vzdělání a připravenost k dalšímu studiu.

Chceme podle možností a situační vhodnosti zavádět do výuky efektivní metody výuky, jako je skupinové a projektové vyučování, kterým chceme vést žáky k týmové práci, k vzájemné pomoci, k pocitu sounáležitosti a ke vzájemnému respektu.

Naší snahou je nadále udržet vysokou úroveň výuky cizích jazyků. Vést žáky k využívání informačních technologií, podporovat zavádění a využívání výpočetní techniky do všech předmětů. Všichni žáci musí zvládnout výpočetní techniku na odpovídající úrovni.

Hlavním výchovným cílem je naučit žáky dodržovat stanovená pravidla nejen školního řádu, ale i chování a jednání ve společnosti, vést je k úctě k lidem, vytvořeným hodnotám, přírodě a ke vzájemné toleranci. Chceme směřovat žáky k vytváření samostatného názoru, ke schopnosti argumentace, ke kritickému myšlení, ale zároveň i k respektování autorit. Neustále budeme objasňovat souvislosti trvale udržitelného rozvoje společnosti a základní pravidla sociálních a politických pohybů ve společnosti a práva a povinnosti každého občana v demokratické společnosti.

Profil absolventa

Absolvent nižšího stupně gymnázia je připraven úspěšně pokračovat ve studiu na vyšším stupni gymnázia nebo absolvovat přijímací řízení na jinou střední školu.

Má solidní znalosti prvního cizího jazyka a schopnost základní domluvy ve druhém cizím jazyce. Ovládá uživatelsky výpočetní techniku na solidní úrovni. Dokáže vyhledávat informace na internetu. Je schopen formulovat svůj názor a přiměřeným způsobem ho obhájit.

Je schopen stát se platným členem skupiny, která pracuje na společném úkolu, má základní znalosti o organizaci společnosti, základních právech a povinnostech dětí i dospělých. Je schopen pochopit základní principy trvale udržitelného rozvoje, zdravého životního stylu a aplikovat je.

Organizace přijímacího řízení

Přijímací řízení do nižšího stupně gymnázia se koná formou testů SCIO v den určený MŠMT. Skládá se z testů z matematiky, českého jazyka a obecných studijních předpokladů. Podle počtu získaných bodů (získaných v testech a také za umístění v okresních kolech vybraných předmětových soutěžích) bude přijato tolik žáků, kolik bylo dohodnuto pro příslušný školní rok s OŠMS KÚ Plzeň, maximálně 30 žáků na třídu.

Organizace maturitní zkoušky

Maturitní zkouška se skládá ze společné (státní) a profilové (školní) části. Žák získá střední vzdělání s maturitní zkouškou, jestliže úspěšně vykoná obě součásti zkoušky.

Společná část se skládá ze dvou zkoušek. Zkoušky z českého jazyka a volitelně z cizího jazyka dle výběru studenta nebo z matematiky. Jmenované zkoušky obsahují několik částí (ústní zkoušku, strukturovanou písemnou práci, poslech, didaktický test). Profilová část maturitní zkoušky se skládá ze dvou zkoušek; jediný povinný předmět pro všechny studenty je cizí jazyk, pokud zkoušku z něho student nevolil již ve společné části. Pro studenty přírodovědného zaměření je povinností vykonat ve školní části zkoušku z jednoho přírodovědného předmětu (matematika, fyzika, biologie, chemie nebo zeměpis). Další zkoušky budou vybírány ze široké nabídky předmětů, která má uspokojit zájemce o vysokoškolské studium libovolného zaměření. Tyto zkoušky je možno rozšířit o další zkoušky nepovinné z dalších předmětů, které budou obsahovat i testy vypracované CERMATEM. Konkrétní nabídka volitelných a nepovinných předmětů pro daný rok bude včas zveřejněna ve škole a na webových stránkách školy.

Výchovné a vzdělávací strategie

<p>Frontální výuka</p> <p>běžně užívaná strategie</p> <p>zařazená v každém ročníku</p>	<p>Kompetence</p> <p>k učení</p>
<p>Pamětné učení, zvládnutí faktů</p> <p>běžně užívaná strategie</p> <p>žáci poznají, že k pochopení učiva je nezbytné znát dostatečný počet faktů</p>	<p>Kompetence</p> <p>k učení</p>
<p>Laboratorní práce</p> <p>průběžně zařazované v předmětech Ch, Bi a F</p> <p>žáci pracují ve skupinách nebo samostatně podle povahy zadaného úkolu</p>	<p>Kompetence</p> <p>komunikativní</p> <p>pracovní</p> <p>k řešení problémů</p>
<p>Srovnávací písemné práce</p> <p>zařazené ve vybraných předmětech</p> <p>součást klasifikace žáků</p>	<p>Kompetence</p> <p>k učení</p>
<p>Lyžařský výcvikový kurz</p> <p>zařazený v 2. ročníku</p>	<p>Kompetence</p> <p>občanské</p> <p>komunikativní</p> <p>sociální</p>
<p>Projekt</p> <p>zařazen ve vybraných předmětech v různých ročnících</p> <p>žáci si volí problém, který řeší</p> <p>důraz na práci v týmu a prezentaci výsledků</p>	<p>Kompetence</p> <p>občanské</p> <p>komunikativní</p> <p>k řešení problémů</p> <p>sociální a personální</p>
<p>Exkurze</p> <p>probíhá ve vybraných předmětech a ročnících</p> <p>praktická výuka mimo školu</p>	<p>Kompetence</p> <p>k učení</p>

<p>Předmětové soutěže</p> <p>je podporována účast žáků v soutěžích porovnání výsledků s žáky jiných škol</p>	<p>Kompetence</p> <p>k učení k řešení problémů</p>
<p>Sportovní soutěže</p> <p>je podporována účast žáků v soutěžích žáci reprezentují svou školu</p>	<p>Kompetence</p> <p>personální a sociální</p>
<p>Účast žáků na sociálních aktivitách</p> <p>žáci jsou vedeni k angažovanosti a k aktivnímu přístupu k okolí „adopce na dálku“ vystoupení v domově důchodců, pomoc postiženým osobám</p>	<p>Kompetence</p> <p>personální a sociální občanské k řešení problémů komunikativní</p>

Primární prevence sociálně patologických jevů u žáků

Do školního vzdělávacího programu je začleněna problematika prevence sociálně patologických jevů tak, aby se prevence sociálně patologických jevů u žáků stala přirozenou součástí školních osnov a výuky jednotlivých předmětů a nebyla pojmána jako nadstandardní aktivita školy.

Každý pedagogický pracovník dbá, aby uplatňovaná prevence sociálně patologických jevů u žáků byla prováděna komplexně, tj. ve všech oblastech, jichž se prevence sociálně patologických jevů u žáků dotýká:

- oblast zdravého životního stylu (výchova ke zdraví, osobní a duševní hygiena, výživa a pohybové aktivity),
- oblast společenskovední (komunikace, sociální dovednosti a kompetence),
- oblast přírodovědná (biologie člověka, fyziologie, chemie),
- oblast rodinné a občanské výchovy,
- oblast sociálně-právní.

Ve školním řádu je detailně zpracována problematika prevence sociálně patologických jevů.

Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Vzhledem k charakteru památkově chráněné budovy není v současné době možné vzdělávání žáků imobilních a zrakově postižených (mimo lehčí případy). Charakter školy nepředpokládá těžší případy specifických poruch učení. Škola úzce spolupracuje s pedagogicko-psychologickou poradnou, v odůvodněných případech lze vyučovat žáka podle individuálního vzdělávacího programu. Žáci tělesně postižení nebo dlouhodobě nemocní mají možnost požádat o formu individuálního studijního plánu na základě doporučení lékaře.

Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných

Vzdělávání žáků mimořádně nadaných se vzhledem k vysoké úrovni tříd zaměřuje především na rozšíření výuky o doplňkovou část, realizuje se mj. individuální přípravou na soutěže a olympiády, účastí na projektech školy a zapojením do různých aktivit, které slouží k dalšímu rozvoji studentů. Škola spolupracuje se ZČU, jejíž učitelé se na práci s těmito žáky podílejí. Dalšími aktivitami jsou semináře a nabídky dalších vysokých škol - například MFF UK, UP Olomouc apod.

Žáci, kteří dosahují vynikajících výsledků ve sportu, hře na hudební nástroje nebo v předmětových olympiádách, mohou studovat podle individuálního studijního plánu.

Pro žáky existují tyto možnosti:

- Termínované zkoušení
Žák je přezkušován podle předem stanoveného rozvrhu zkoušení, který je určen po dohodě se zkoušejícím a třídním učitelem. Žák navštěvuje výuku v plném rozsahu a je mu umožněna účast na soutěžích.
- Úlevy z výuky
Zahrnuje plánované zkoušení a povolení absence žáka ve stanovených hodinách výuky.
- Samostatné studium
- Výjimečný případ. Individuální termíny zkoušek a uzavírání klasifikace při dodržení zákona 561/2004 Sb.

Individuální studijní plán může být žákovi odebrán, jestliže pominuly důvody, pro které byl udělen, nebo jestliže žák neplní jeho ustanovení.

Zajištění péče o žáky se sociálním znevýhodněním

Sociálně znevýhodněným je žák, jehož rodinné prostředí má nízké sociálně kulturní postavení nebo hrozí ohrožení sociálně patologickými ději. Sociálně znevýhodněným je i postavení azylanta, osoby požívající doplňkové ochrany a účastníka řízení o udělení mezinárodní ochrany na území České republiky. Může jím být i žák z rodin nezaměstnaných. V těchto případech:

- Bude škola podporovat optimální sociálně – kulturní integraci žáků do školního prostředí a společnosti.
- Budeme se informovat na prostředí, z něhož žák pochází.
- Pomůžeme žákovi i jeho rodičům při aklimatizaci na školní prostředí.
- Pomůžeme žákovi při přípravě na vyučování (osobní konzultace, pomoc vybraných žáků).
- Budeme dodržovat velmi osobní a individuální přístup ke každému takovému žákovi za pomoci odborníků (výchovní poradce, preventista, pracovník PPP), na základě pozorování učitelů, pokusíme se získat pro tento přístup i jeho rodiče.
- Podle finančních prostředků bude vytvářena rezerva učebnic i pro vyšší stupeň gymnázia.

V závažných případech bude pro žáka vypracován IVP.

Začlenění průřezových témat

Všechny tematické okruhy všech průřezových témat jsou začleněny jako součást povinných vzdělávacích programů. Následující tabulka podává celkové shrnutí.

Nižší stupeň gymnázia (průřezová témata podle RVP pro ZV)

P1 - Osobnostní a sociální výchova		
Tematický okruh	První	Druhý
P1.1 - Rozvoj schopností poznávání	Součást všech vzdělávacích předmětů ve všech ročnících	
P1.2 - Sebepoznání a sebepojetí	ČJL, FJ ,NJ ,OV ,D, Ch ,EV – HV ,TV	ČJL, FJ ,NJ ,OV ,D, Z, Ch, TV
P1.3 - Seberegulace a sebeorganizace	ČJL, AJ, FJ, NJ, OV, D, F, TV, Ch, Inf	ČJL, AJ, FJ, NJ, OV, D, F, TV, Z, CH
P1.4 - Psychohygienu	ČJL , FJ, NJ, OV, D, Z, TV, Ch, EV –HV	ČJL , FJ, NJ, OV, D, Z, TV, Ch,
P1.5 - Kreativita	ČJL, AJ, FJ, NJ, OV, D, F, TV, M, Inf	ČJL, AJ, FJ, NJ, OV, D, F, TV, Z
P1.6 - Poznávání lidí	ČJL, AJ, FJ, NJ, OV, D, F, TV, Z, Ch	ČJL, AJ, FJ, NJ, OV, D, F, TV, Z, Ch
P1.7 - Mezilidské vztahy	ČJL, AJ, FJ, NJ, OV, D, F, TV, Z, Ch	ČJL, AJ, FJ, NJ, OV, D, F, TV, Z, Ch, Inf
P1.8 - Komunikace	ČJL, AJ, FJ, NJ, OV, D, F, TV, Z, Ch	ČJL, AJ, FJ, NJ, OV, D, F, TV, Z, Inf, Ch
P1.9 - Kooperace a kompetice	ČJL, AJ, FJ, NJ, OV, D, F, TV, Z, Ch	ČJL, AJ, FJ, NJ, OV, D, F, TV, Z, Ch, EV –HV
P1.10 - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	ČJL, AJ, FJ, NJ, OV, D, F, TV, Z, Ch, EV –HV, Inf	ČJL, AJ, FJ, NJ, OV, D, F, TV, Z, M, Ch, Inf
P1.11 - Hodnoty, postoje, praktická etika	ČJL, AJ, FJ, NJ, OV, D, F, TV, Z, Ch, EV –HV	ČJL, AJ, FJ, NJ, OV, D, F, TV, Z, Ch, Inf, EV –HV

P2 - Výchova demokratického občana		
Tematický okruh	První	Druhý
P2.1 - Občanská společnost a škola	OV, TV, ČJL,Z	FJ, NJ, Z, TV
P2.2 - Občan, občanská společnost a stát	OV, D, Z	ČJL, FJ, NJ, OV, D, Z
P2.3 - Formy participace občanů v politickém životě	OV, D, Z	ČJL, NJ, OV, D, Z
P2.4 - Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	OV, D, Z	ČJL , NJ, OV, D, Z

P3 - Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech		
Tematický okruh	První	Druhý
P3.1 - Evropa a svět nás zajímá	OV, D, Z, F, Ch, FJ, EV-HV	ČJL, AJ, NJ, OV, D, Z, F, Ch, EV-HV
P3.2 - Objevujeme Evropu a svět	AJ, FJ, OV, D, Z, F, Ch, TV	ČJL, AJ, FJ, NJ, OV, D, Z, Ch, F, TV
P3.3 – Jsme Evropané	ČJL, FJ, OV, D, Z, Ch	ČJL, FJ, NJ, OV, D, Z, Ch

P4 - Multikulturní výchova		
Tematický okruh	První	Druhý
P4.1 - Kulturní diference	FJ, OV, D, Z, EV – HV	FJ, NJ, OV, D, Z, EV – HV
P4.2 - Lidské vztahy	FJ, OV, D, Z, F, TV	NJ, OV, D, Z, TV
P4.3 - Etnický původ	OV, D, Z	NJ, OV, D
P4.4 - Multikulturalita	ČJL, FJ, OV, D, Z, TV, Ch, EV – HV	FJ, NJ, OV, D, Z, TV, Ch, EV – HV
P4.5 - Princip sociálního smíru a solidarity	OV, D, TV, Z	ČJL, NJ, OV, D, TV, Z

P5 - Environmentální výchova		
Tematický okruh	První	Druhý
P5.1 - Ekosystémy	ČJL, D, Z, Ch	NJ, Z, Ch, Bi
P5.2 - Základní podmínky života	ČJL, NJ, OV, D, Z, Ch	NJ, D, Z, Ch, Bi
P5.3 - Lidské aktivity a problémy životního prostředí	ČJL, OV, D, Z, Ch, F, TV	FJ, NJ, OV, D, Z, F, Ch, Bi, TV
P5.4 - Vztah člověka k prostředí	ČJL, AJ, FJ, OV, D, Z, F, TV, Ch, Bi, EV – HV, TV	ČJL, AJ, FJ, NJ, OV, D, Z, F, TV, Ch, Bi, TV

P6 - Mediální výchova		
Tematický okruh	První	Druhý
P6.1 - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	ČJL, FJ, Z, Ch, TV	ČJL, FJ, Z, D, Ch, TV
P6.2 - Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	FJ, Z, Ch	FJ, Z, D, M, Ch
P6.3 – Stavba mediálních sdělení	ČJL, OV, D	ČJL, FJ, NJ, OV
P6.4 – Vnímání autora mediálních sdělení	ČJL, OV, D	ČJL, FJ, NJ, D
P6.5 - Fungování a vliv médií ve společnosti	ČJL, Z, Ch, F	ČJL, NJ, D, F, Z, Ch, Inf
P6.6 - Tvorba mediálních sdělení	NJ, OV, F, Ch	NJ, OV, Z, F, Ch,
P6.7 - Práce v realizačním týmu	NJ, OV, D, Z, F, Ch, Inf	ČJL, NJ, OV, D, Z, F, Ch, Inf

Učební plán

Třída se všeobecným zaměřením

PŘEDMĚT	pozn.	I.	II.	celkem
Český jazyk	1	5/1 (1)	4/1	9 (1)
Anglický jazyk	2	3/3	3/3	6
Druhý cizí jazyk	2	3/3	3/3	6
Matematika	1	5/1 (1)	5/1 (1)	10 (2)
Fyzika	3,6	2,5	2,5	5
Chemie	3,6	2,5	2,5	5
Biologie	7	2	2	4
Zeměpis	8	1	2	3
Dějepis	8	2 (1)	2 (1)	4 (2)
Občanská výchova	8	1	1	2
Informatika	2	1/1	1/1	2
Estetická výchova	4	2/2	2/2	4
Tělesná výchova	5,7	2/2	2/2	4
Celkem		32 (3)	32 (2)	64 (5)

Poznámky

1. Třída se dělí jednu hodinu týdně na polovinu
2. Třída se dělí ve všech hodinách týdně na poloviny
3. Je-li dotace (1,5 resp. 2,5 h týdně) třída má laboratorní cvičení 1x za dva týdny 1 hodinu. Třída se při laboratorních pracích dělí na polovinu
4. V I. a II. ročníku se třída dělí na poloviny a každý předmět se vyučuje 1x za dva týdny 2 h v každé skupině
5. Třída se dělí na hochy a dívky
6. Součástí obsahu je část oblasti Člověk a svět práce
7. Součástí obsahu je část oblasti Člověk a zdraví
8. Součástí obsahu je část oblasti Člověk a společnost

V tabulce učebního plánu jsou v závorce za počtem vyučovacích hodin uvedeny využitě disponibilní hodiny.

Učební osnovy

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA

Časové, obsahové a organizační vymezení

Realizujeme obsah vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura RVPZV a RVPGV s uplatněním tematických okruhů průřezových témat Osobnostní a sociální výchova RVPZV a RVPGV, Výchova demokratického občana RVPZV a RVPGV, Environmentální výchova RVPZV a RVPGV, Mediální výchova RVPZV a RVPGV a Multikulturní výchova RVPZV a RVPGV. Zejména práce s literárními texty světového písemnictví pak v sobě zahrnuje průřezové téma Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech RVPGV.

Ve dvou hodinách týdně se třída dělí na dvě skupiny.

Pro výuku bude k dispozici odborná učebna vybavená didaktickou technikou.

Předmět je povinným maturitním předmětem ve společné části maturitní zkoušky.

Výuka se dělí na: 1) jazykovou výchovu,

2) komunikační a slohovou výchovu,

3) literární výchovu.

Doplněna je o prvky **dramatické výchovy**.

Ve všech složkách předmětu se žák postupně učí pracovat s náročnějšími texty odbornými i uměleckými, poznává bohatství mateřského jazyka a předmět se stává i prostředkem estetickovýchovného působení.

V jazykové a komunikační výchově je žák veden k tomu, aby rozuměl různým typům textů a promluv a přemýšlel o nich. Získává schopnost vyjadřovat se spisovným jazykem správně, výstižně, slohově vhodně a pohotově v projevech ústních i písemných přiměřeně věku.

Literární výchova je předmětem všeobecně vzdělávacím s výraznou funkcí estetickovýchovnou. Žák získává základní přehled o vývoji české a světové literatury a je veden, aby respektoval, chránil a oceňoval naše národní tradice a získal pozitivní postoj k uměleckým dílům. Interpretace vybraných literárních děl přispívá k utváření názorů, postojů, zájmů, vkusu a mravního profilu žáka a celkově rozvíjí a kultivuje jeho duchovní život.

Výchovné a vzdělávací strategie

- Učitel vybírá a předkládá žákům vhodné texty, tím je motivuje k četbě a k následné analýze a společné diskusi – **kompetence k učení, sociální a personální, komunikativní**.

- Učitel zapojuje žáky do předmětových soutěží a olympiád, tím je motivuje k hlubšímu studiu jazyka – **kompetence k učení, kompetence komunikativní**.

- Učitel zadává referáty, mluvní cvičení a slohové práce k aktuálnímu kulturnímu i společenskému dění a vede tím žáky, aby vyslovili otevřeně svůj názor, obhájili jej, podpořili logickými argumenty, aby spolupracovali s ostatními spolužáky při rozvoji diskuse a

tolerovali vzájemně své názory – **kompetence komunikativní, sociální a personální, občanské.**

- Učitel organizuje pro žáky návštěvy filmových a divadelních představení, výstav, exkurze do nejrůznějších kulturních institucí (knihovny, galerie, muzea) a rozvíjí tím jejich estetické cítění a vytváří prostor pro diskusi, analýzu a formulování závěrů – **kompetence sociální a personální, kompetence komunikativní, kompetence občanské.**

- Učitel organizuje práci žáků ve skupinách – **kompetence sociální a personální, kompetence občanské.**

- Učitel akcentuje mezipředmětové vztahy (historické souvislosti, tradice a kulturní dědictví) – **kompetence občanské, kompetence k učení.**

Jazyková výchova

Ročník	Téma	Výstup	Učivo	Mezipředm. vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy
1.	<p>1. Obecné poučení o jazyce</p> <p>2. Obohacování slovní zásoby</p> <p>3. Tvarosloví</p> <p>4. Skladba</p>	<p>- má přehled o slovanských a světových jazycích</p> <p>- rozlišuje jednotlivé vrstvy jazyka, zdůvodní jejich užití</p> <p>- správně užívá běžných přejatých a cizích vlastních jmen v textu</p> <p>- spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova</p> <p>- dokáže rozpoznat slovesný vid, tvoří vidové dvojice</p> <p>- užívá vhodných spojovacích výrazů</p> <p>- určuje druhy vedlejších vět</p> <p>- ovládá základní interpunkci ve větě a souvětí</p>	<p>Skupiny jazyků, rozvrstvení národního jazyka, jazyková kultura</p> <p>Nauka o tvoření slov</p> <p>Slova přejatá a jejich skloňování</p> <p>Skloňování obecných jmen přejatých a cizích jmen vlastních</p> <p>Slovesný vid</p> <p>Věta jednoduchá a souvětí, druhy vedlejších vět, významové poměry, souvětí souřadné a podřadné, spojovací výrazy v souvětí, interpunkce, složitější souvětí</p>	<p>Ukázky z české literatury</p> <p>Cizí jazyky</p> <p>Ostatní na základě výběru textu</p> <p>EGS (P3) – chápe společnost a odlišné znaky některých evropských jazyků</p> <p>MKV (P4) – schopnost tolerovat odlišnosti jiných národnostních skupin</p> <p>Pravopis a jazykový rozbor – v průběhu celého školního roku</p> <p>Správná výslovnost</p>

Komunikační a slohová výchova

Ročník	Téma	Výstup	Učivo	Mezipředm. vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy
1.	<p>1. Výtah</p> <p>2. Charakteristika</p> <p>3. Výklad</p> <p>4. Líčení</p> <p>5. Úvaha</p> <p>6. Řečnictví</p>	<p>ovládá základy studijního čtení, formuluje hlavní myšlenky textu</p> <p>používá jazykové prostředky pro daný slohový útvar</p> <p>rozlišuje pojmy, fakta, názory, hodnocení</p> <p>rozeznává jazykové i mimojazykové prostředky komunikace</p> <p>uvědomuje si potřebu spisovné výslovnosti ve veřejném projevu</p>	<p>Charakteristika literární postavy</p> <p>Jednoduchý výklad</p> <p>Jednoduchá úvaha</p> <p>Mluvní cvičení</p>	<p>Různé odborné předměty (např.: B, Z, D aj.) – výtah, výklad, řečnictví</p> <p>ČJ (lit.) – literární texty (charakteristika, líčení)</p> <p>OSV (P1) – mluvní cvičení, sebepoznání a sebepojetí</p> <p>VDO (P2) – občanská odpovědnost, angažovanost každého žáka (řečnictví)</p> <p>EV (P5) – životní prostředí</p> <p>MDV (P6) – zpravodajství, média v každodenním životě</p>

Literární výchova

Ročník	Téma	Výstup	Učivo	Mezipředm. vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy
1.	<p>1. Základy literární teorie</p> <p>2. Literární žánry</p> <p>3. Regionální literatura</p> <p>4. Práce s prozaickým a básnickým textem</p>	<p>- orientuje se v základních literárních pojmech</p> <p>- výstižně charakterizuje hlavní žánry literatury</p> <p>- vyhledává informace v knihovně i dalších informačních zdrojích</p> <p>- porovnává různá ztvárnění téhož námětu</p> <p>- tvořivě pracuje s textem</p> <p>- přednáší vhodné literární texty</p> <p>- volně reprodukuje slyšený nebo přečtený text, jeho smysl – jednoduše popisuje jazyk a stavbu literárního díla</p> <p>- je schopen záznamu a reprodukce vlastních myšlenek</p>	<p>Básnické prostředky</p> <p>Druhy rýmu</p> <p>Rytmus verše</p> <p>Deník, libreto, biografie, autobiografie, cestopis, báje, pověst, epos, epigram, legenda, kronika, balada, romance, sci-fi, koleda, muzikál, román, apokryf, povídka, horor, detektivka, básnická povídka, pohádka, korespondence, esej</p>	<p>HV - rytmus verše</p> <p>Z – cestopis</p> <p>D – legenda, kronika</p> <p>OSV (P1) - rozvíjí pozornost, soustředění, cvičí dovednosti pro zapamatování, cvičí se v kreativě – nápady, originalita</p> <p>Vytvoření pohádky, balady, epigramu aj.</p> <p>Zpracování vlastních deníkových záznamů</p> <p>V průběhu roku: základy lit. teorie, literárněvýchovné aktivity (divadlo, besedy, výstavy ...)</p> <p>čtenářský deník</p> <p>Exkurze po Plzni (Mikulášský hřbitov)</p>

Jazyková výchova

Ročník	Téma	Výstup	Učivo	Mezipředm. vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy
2.	<p>1. Slovní zásoba</p> <p>2. Tvarosloví</p> <p>3. Skladba</p> <p>4. Zvuková stránka jazyka</p> <p>5. Obecné poučení o jazyce</p>	<p>- rozpozná přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh</p> <p>- zvládá výstavbu souvislého textu a různé způsoby jeho členění</p> <p>- určuje druhy souvětí</p> <p>- ovládá pravopisné jevy syntaktické v souvětí</p> <p>- ovládá lexikální a tvaroslovný pravopis</p> <p>- umí aplikovat zásady spisovné výslovnosti</p> <p>- samostatně pracuje s jazykovými příručkami (PČP, SSČ apod.)</p> <p>- tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich užívá ve vhodné komunikační činnosti</p>	<p>Homonyma, antonyma, odborné názvy</p> <p>Způsoby obohacování slovní zásoby</p> <p>Slovní druhy – mluvnické významy</p> <p>Přechodníky</p> <p>Souvětí, pořádek slov ve větě, stavba textu</p> <p>Věty podle postoje mluvčího</p> <p>Zvláštnosti větného členění</p> <p>Skladební dvojice</p> <p>Hlásky, přízvuk, melodie</p> <p>Původ a základy vývoje češtiny</p> <p>Slovanské jazyky</p> <p>Jazykověda</p>	<p>Na základě výběru textu</p> <p>D – historie Slovanů</p> <p>Různé předměty – terminologie</p> <p>OSV (P1) – komunikace v různých situacích, řešení problémů</p> <p>Pravopis a jazykové rozbory – v průběhu celého školního roku</p> <p>Správná výslovnost</p>

Komunikační a slohová výchova

Ročník	Téma	Výstup	Učivo	Mezipředm. vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy
2.	<p>1. Odborný styl</p> <p>2. Umělecký styl</p> <p>3. Řečnický styl</p> <p>4. Publicistický styl</p> <p>5. Výstavba a členění textu</p> <p>Funkční styly - shrnutí</p>	<p>- zvládá základní normy písemného vyjadřování a grafickou úpravu textu</p> <p>- vyjádří ústně či písemně své zážitky, názory, nálady, pokouší se o vlastní literární texty</p> <p>- kultivovaně komunikuje</p> <p>- zapojuje se do diskuze, řídí ji, využívá zásad komunikace a pravidel dialogu</p> <p>- chápe roli mluvčího a posluchače</p> <p>- dodržuje zásady dorozumívání (komunikační normy)</p> <p>- zvládá výstavbu souvislého textu a různé způsoby jeho členění</p> <p>- uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel</p>	<p>Výklad</p> <p>Popis</p> <p>Charakteristika</p> <p>Vypravování</p> <p>Úvaha</p> <p>Diskuze, proslov</p> <p>Fejeton, reportáž</p> <p>Sdělovací prostředky</p>	<p>ČJ – literární texty (umělecký styl)</p> <p>Různé předměty – D, Z, B aj. (výklad)</p> <p>Z – reportáž EGS (P3) - reportáž z cestování</p> <p>MDV (P6) - diskuse, druhy sdělovacích prostředků, sdělovací prostředky a my</p> <p>OSV (P1) - mluvní cvičení</p> <p>EV (P5) - vztah člověka k životnímu prostředí (reportáž)</p>

Literární výchova

Ročník	Téma	Výstup	Učivo	Mezipředm. vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy
2.	<p>1. Renesanční literatura</p> <p>2. Realismus v literatuře</p> <p>3. Moderna na přelomu 19. a 20. století</p> <p>4. Literatura 1. pol. 20. století</p> <p>5. Literatura 2. pol. 20. století</p> <p>6. Náměty k samostatné četbě žáků</p> <p>7. Závěrečné shrnutí</p>	<p>- orientuje se v základních literárních směrech</p> <p>- má přehled o významných představitelích české a světové literatury</p> <p>- projevuje zájem navštěvovat divadla a filmová představení</p> <p>- formuluje vlastní názory na umělecké dílo, nachází souvislosti kulturní, historické, zeměpisné...</p> <p>- zná základní literární pojmy (literárněteoretickou terminologii)</p> <p>- vyhledává informace z různých zdrojů (knihovny, internet)</p> <p>- interpretuje smysl díla</p> <p>- tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie</p> <p>- rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní</p>	<p>Ukázky renesanční literatury</p> <p>Ukázky realistické literatury</p> <p>Ukázky lit. moderny</p> <p>Literatura 1. pol. 20. století (česká i světová) – meziválečná poezie a próza, odraz války v literatuře (ztracená generace)</p> <p>Oficiální, exilová a samizdatová česká literatura, moderní román</p> <p>Pohádky k zamyšlení</p> <p>Příběhy o lásce</p> <p>Příběhy strašidelné</p> <p>Průběžně:</p> <p>Práce s textem</p> <p>Hlavní poznatky z literární historie, shrnutí poznatků z literární teorie</p>	<p>VV, HV – umění 19. a 20. století</p> <p>OV – problémy lidské nesnášenlivosti</p> <p>D – historická charakteristika jednotlivých období</p> <p>Z – původ autorů</p> <p>F, D – vědecko-technická a technicko-vědecká revoluce</p> <p>VDO (P2) - demokratické zásady v dílech spisovatelů</p> <p>OSV (P1) - pozornost, soustředění, řešení problémů</p> <p>MDV (P6) - kritické vnímání mediálních sdělení</p> <p>V průběhu roku: základy lit. teorie, literárněvýchovné aktivity (divadlo, besedy, výstavy ...), čtenářský deník</p> <p>Zpracování přehledu literárních směrů 19. a 20. století</p> <p>Vytváření kaligramů, experimentální poezie</p> <p>Filmový scénář</p> <p>Průběžně - filmové zpracování literárních děl</p>

ANGLICKÝ JAZYK

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vymezení vyučovacího předmětu:

- a) obsahové: vyučovací předmět anglický jazyk vychází ze vzdělávacího oboru RVP ZV Cizí jazyk
- b) časové: žáci se vyučují v prvním a druhém ročníku 3 hodiny týdně
- c) organizační: žáci se vyučují v menších skupinách

Výchovné a vzdělávací strategie:

učitelé u žáků utvářejí a rozvíjejí následující kompetence:

kompetence k učení:

žáci

- používají učebnice a pracovní sešity s anglickými instrukcemi, slovníky a další pomůcky přiměřené jejich věku
  - samostatně vyhledávají informace
  - hodnotí a porovnávají svůj výkon s ostatními žáky
  - z příkladů odvozují gramatické zákonitosti, odhadují význam nových slov
  - učí se organizovat si pořadí úkolů při řešení složitějších situací, např. při projektové práci
- učitel
- organizuje činnosti tak, aby co nejlépe žáky naučil potřebné vědomosti a dovednosti
  - vede žáky k odvození zákonitostí v jazyce a ke srovnání s českým jazykem

kompetence k řešení problémů:

žáci

- vyhledávají informace z různých zdrojů (slovníky, učebnice, časopisy, internet)
- samostatně pracují s učebnicí a dalšími pomůckami
- navrhnou řešení zadaných úkolů (např. v běžných komunikativních situacích – v obchodě, restauraci, na cestách apod.)
- uvažují o možných řešeních, vybírají nejvhodnější řešení a obhajují je, hodnotí a porovnávají svá řešení s ostatními, vyvozují obecné závěry

kompetence komunikativní:

žáci

- pomocí osvojené slovní zásoby a gramatiky vyjadřují a obhajují svůj názor a učí se respektovat a obhajovat názory ostatních
- komunikují s učitelem a spolužáky v cizím jazyce v běžných situacích (žádost, prosba, souhlas, odmítnutí, omluva, otázka a odpověď)
- vytvoří souvislý text v cizím jazyce – dopis, jednoduché vyprávění s logickým, srozumitelným a přehledným obsahem
- rozumí jednoduchým nahrávkám s roditelými mluvčími, dokáže zachytit požadovanou informaci a stručně reprodukovat obsah nahrávky

učitel

- se snaží o komunikaci pouze v anglickém jazyce
- vede žáky k odvozování významu nových slov
- dává žákům prostor vyjádřit svůj názor, vede je ke zdvořilému, vhodnému a jazykově správnému vyjádření

kompetence sociální a personální:

učitel

- zadává práci samostatnou, ve dvojicích nebo skupinách tak, aby se žáci naučili spolupracovat, prosazovat své názory, vzájemně porovnávat svá řešení, prezentovat svou práci před ostatními a hodnotit práci svou a ostatních

kompetence občanská:

učitel

- vede žáky ke spolupráci, přátelským vztahům a vzájemnému respektu
- seznamuje žáky s odlišností prostředí v anglicky mluvících zemích, vede je k jejich porozumění a respektování, žáci pracují s časopisy a autentickými materiály
- žáky spravedlivě hodnotí a upozorňuje na jejich silné stránky

kompetence pracovní:

žáci

- střídají různé typy aktivit a pomůcek
- učí se systematicky pracovat, organizovat a rozdělovat si úkoly při skupinové práci a práci na projektech

učitel

- zadává úkoly anglicky, pomáhá s jejich realizací, vyžaduje a kontroluje jejich splnění, vysvětluje své hodnocení

Začlenění průřezových témat:

- Osobnostní a sociální výchova
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Multikulturní výchova
- Environmentální výchova

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY:

cílové úrovně viz pozn.1	roč	POSLECH S POROZUMĚNÍM	ČTENÍ S POROZUMĚNÍM	MLUVENÍ a PSANÍ		JAZYKOVÉ PROSTŘEDKY	
A2	1.	<p>Pokud mluvčí vyslovuje pomalu a zřetelně a je ochoten některé věty zopakovat či přeformulovat, rozumí promluvě na témata, která se ho bezprostředně dotýkají.</p> <p>Rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně</p> <p>Rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat</p>	<p>Rozumí krátkým nekomplikovaným textům (např. osobním dopisům, jednoduchým inzerátům a návodům) na konkrétní a blízká témata, pokud obsahují vysoce frekventovanou slovní zásobu a odvoditelné internacionalismy.</p> <p>Vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech</p> <p>Rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace</p>	<p>Komunikuje bez většího úsilí v rámci předvídatelných a blízkých témat, i když sám není ještě schopen rozhovor udržet. Vyjadřuje se o událostech v přítomnosti, budoucnosti i minulosti. Používá základní komunikační funkce. Popíše osoby a jednoduché skutečnosti a porovnává na rovině jemu vlastních témat jako je rodina, denní program, bydlení, záliby, zvyklosti a zkušenosti.</p> <p>Zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích. Mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech</p> <p>Vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života</p>	<p>Sestaví jednoduchý souvislý text typu sdělení, popisu události nebo osoby bez důrazu na konkrétní styl. Představí se v neformálním dopise a jednoduše popíše skutečnosti ze svého života.</p> <p>Vyplní základní údaje o sobě ve formuláři</p> <p>Napiše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat</p> <p>Reaguje na jednoduché písemné sdělení.</p>	<p>V jednoduchých situacích používá odpovídající i když velmi omezenou a často nepřesnou slovní zásobu a základní gramatiku.</p>	<p>S větší jistotou používá překladový slovník.</p>

	<p>Dokáže porozumět natolik, aby vyhověl konkrétním potřebám, za předpokladu, že jde o jasně formulovanou, pomalou řeč.</p> <p>Z nahrávky s krátkou a jednoduchou promluvou pochopí základní informace.</p> <p>Zaznamená jednoduchý telefonický vzkaz a identifikuje běžné téma rozhovoru mezi rodilými mluvčími.</p>	<p>Najde informace v jednoduchých materiálech typu jízdních řádů, turistických prospektů, jídelních lístků či Zlatých stránek. Získá představu o tématu a některých detailech jednoduchých novinových článků, sleduje nekomplikovaný příběh. Nahlas čte plynule a foneticky správně texty přiměřeného rozsahu.</p>	<p>Vede konverzaci na praktická témata spojená s cestováním, nakupováním, orientací ve městě. Vyjádří jednoduše své pocity, domluví se na společném programu, vyjádří souhlas či nesouhlas. Vlastními slovy shrne obsah jednoduchého textu a přednese krátkou jednoduchou prezentaci na známé téma.</p>	<p>V souvislém textu se vyjádří o každodenních aspektech svého života, jednoduše popíše činnosti, minulé události a osobní zkušenosti</p> <p>Zformuluje jednoduchý dopis, ve kterém vyjádří poděkování a omluvu. Napíše jednoduchý krátký pravdivý nebo vymyšlený životopis.</p>	<p>Používá krátké věty, jednoduchou slovní zásobu a základní gramatiku, v obojím se dopouští občasných chyb.</p>	<p>Vyhledá význam neznámého slova ve výkladovém slovníku.</p>
--	---	--	---	--	--	---

UČIVO (viz poznámka 2):

	<p>FONETIKA</p>	<ul style="list-style-type: none"> • samohlásky a dvojhásky • přízvuk hlavní a vedlejší • fonetická transkripce • redukce, vázání • výslovnost znělých souhlásek na konci slov • stoupavá a klesavá intonace 	<ul style="list-style-type: none"> • zvuková a grafická podoba jazyka – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby 	
--	------------------------	--	--	--

	<p>GRAMATIKA</p> <ul style="list-style-type: none"> mluvnice – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) 	<ul style="list-style-type: none"> Slovesa 	<ul style="list-style-type: none"> Základy časového systému 	<ul style="list-style-type: none"> minulý čas průběhový předpřítomný čas prostý i průběhový předminulý čas prostý (výběrově) základní způsoby vyjádření budoucnosti (<i>will, going to</i>, přítomný čas průběhový) tvorba otázek a odpovědí, tázací zájmena, podmětá otázka, nepřímá otázka sloveso <i>to have</i> ve statickém i dynamickém významu
			<ul style="list-style-type: none"> Podmiňovací způsob 	<ul style="list-style-type: none"> podmiňovací způsob přítomný podmínkové věty prvního stupně věty časové
			<ul style="list-style-type: none"> Modální slovesa 	<ul style="list-style-type: none"> základní modální slovesa a jejich opisy základy použití modálních sloves v minulosti
			<ul style="list-style-type: none"> Nepřímá řeč 	<ul style="list-style-type: none"> základní posun v souslednosti časů (přítomný čas do minulého)
			<ul style="list-style-type: none"> Trpný rod 	<ul style="list-style-type: none"> přítomný, minulý, budoucí, předpřítomný

			<ul style="list-style-type: none"> • Gerundium a infinitiv 	<ul style="list-style-type: none"> • základní pravidla • větné vzorce: základní výběr sloves s vazbou na infinitiv a gerundium, vazba podmětu s infinitivem a předmětu s infinitivem • účelový infinitiv
		<ul style="list-style-type: none"> • Podstatná jména 	<ul style="list-style-type: none"> • množné číslo se základními nepravidelnými tvary • počitatelnost a nepočitatelnost v základních případech 	
		<ul style="list-style-type: none"> • Členy 	<ul style="list-style-type: none"> • skupiny podstatných jmen bez členů • užití členů v některých zeměpisných názvech a vlastních jmen (základy), základní idiomatické vazby bez užití členu 	
		<ul style="list-style-type: none"> • Zájmena 	<ul style="list-style-type: none"> • neurčitá • zástupné <i>one</i> • <i>much, many, a lot (of), lots (of), few, little, a few, a little</i> • <i>all, every, each</i> 	
		<ul style="list-style-type: none"> • Přídavná jména a příslovce 	<ul style="list-style-type: none"> • přídavná jména po sponových slovesech 	
	SYNTAX	<ul style="list-style-type: none"> • slovosled - oznamovací věta, otázka, zápor, postavení frekvenčních příslovcí • tázací dovětky – základy 		

	<p>FUNKCE</p>	<ul style="list-style-type: none"> • náročnější situace, v nichž se objevuje: oslovení, reakce na oslovení, pozdrav, pozvání a reakce na pozvání, zdvořilé odmítnutí, jednoduchá instrukce, přivítání, představování, rozloučení, omluva, reakce na omluvu, poděkování a reakce na poděkování, prosba, žádost, přání, blahopřání, žádost o pomoc, službu, informaci, souhlas a nesouhlas, setkání, společenský program • vyjádření základních existenciálních, prostorových, časových, kvantitativních a kvalitativních vztahů v otázce a odpovědi za použití tázacích zájmen 		
	<p>SLOVNÍ ZÁSoba A TVOŘENÍ SLOV</p>	<ul style="list-style-type: none"> • obsáhnutí základní slovní zásoby v rozsahu pre-intermediate podle úrovně skupiny, jednoduchá synonyma a antonyma, základní odvozování slovních druhů • tematické okruhy: domov, rodina, bydlení, škola, volný čas a zájmová činnost, sport, péče o zdraví, stravování, město, oblékání, nákupy, příroda, počasí, člověk a společnost, kulturní život, svátky, cestování, problémy dospívající mládeže, životní styl mladé generace, sociokulturní prostředí v anglicky mluvících zemích a České republice 	<ul style="list-style-type: none"> • rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím; práce se slovníkem 	<ul style="list-style-type: none"> • tematické okruhy příroda a město, nákupy a móda, společnost a její problémy, volba povolání, moderní technologie a média, realie zemí, pocity a nálady, stravovací návyky, kultura příslušných jazykových oblastí

	PRAVOPIS	<ul style="list-style-type: none"> • základní pravidla • spelling 		
--	-----------------	---	--	--

MEZIPŘEDMĚTOVÉ SOUVISLOSTI:

	MEZIPŘEDMĚTOVÉ SOUVISLOSTI	<ul style="list-style-type: none"> • český jazyk • zeměpis • dějepis • občanská výchova • biologie • hudební výchova • výtvarná výchova 		
--	-----------------------------------	--	--	--

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA (viz poznámka 3):

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	<ul style="list-style-type: none"> • P1 Osobnostní a sociální výchova 	<ul style="list-style-type: none"> • Osobnostní rozvoj 	<ul style="list-style-type: none"> • P1.1 Rozvoj schopností poznávání • P1.3 Seberegulace a sebeorganizace • P1.5 Kreativita
		<ul style="list-style-type: none"> • Sociální rozvoj 	<ul style="list-style-type: none"> • P1.6 Poznávání lidí • P1.7 Mezilidské vztahy • P1.8 Komunikace • P1.9 Kooperace a kompetice
		<ul style="list-style-type: none"> • Morální rozvoj 	<ul style="list-style-type: none"> • P1.10 Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
	<ul style="list-style-type: none"> • P.3 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech 	<ul style="list-style-type: none"> • P3.1 Evropa a svět nás zajímá • P3.2 Objevujeme Evropu a svět 	
	<ul style="list-style-type: none"> • P.4 Multikulturní výchova 	<ul style="list-style-type: none"> • P4.1 Kulturní diference • P4.2 Lidské vztahy • P4.4 Multikulturalita 	
	<ul style="list-style-type: none"> • P.5 Environmentální výchova 	<ul style="list-style-type: none"> • P5.4 Vztah člověka k prostředí 	

Poznámky

1. cílové úrovně Společného evropského rámce
2. Témata učiva nejsou specifikována pro jednotlivé ročníky. Podle charakteru skupiny volí vyučující konkrétní náplň i optimální úroveň gramatického a lexikálního učiva tak, aby bylo dosaženo zadaných výstupů. Tomu je podřízen i výběr učebnic a doplňkových výukových materiálů. Totéž platí pro průřezová témata, která vyučující zařazují v návaznosti na materiál, se kterým pracují, a činnosti, kterým se věnují.
3. Průřezová témata jsou realizována průběžně v závislosti na používané učebnici a jiných materiálech a na schopnostech a potřebách žáků.
4. Žáci mají možnost zúčastnit se konverzační soutěže v anglickém jazyce.
5. Žáci mají možnost pracovat s časopisy v anglickém jazyce.

FRANCOUZSKÝ JAZYK

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vymezení vyučovacího předmětu:

- a) obsahové: vyučovací předmět Francouzský jazyk vychází ze vzdělávacího oboru RVP ZV Cizí jazyk
- b) časové: žáci mají v tercii a kvartě 3 vyučovací hodiny týdně
- c) organizační: žáci pracují v menších skupinách v multimediálních či kmenových učebnách

Výchovné a vzdělávací strategie

Předmět rozvíjí u žáků následující kompetence :

Kompetence k učení

Učitel připravuje a organizuje výuku tak, aby si žák co nejlépe osvojil potřebné vědomosti a dovednosti, vede žáky k samostatnému odvozování zákonitostí v jazyce a ke srovnání s českým jazykem.

Žák používá učebnice a pracovní sešity s francouzskými instrukcemi, slovníky, multimediální jazykový software a další pomůcky odpovídající jeho věku.

Žák samostatně vyhledává informace, odvozuje z příkladů gramatické a lexikální zákonitosti, odhaduje význam neznámých výrazů, při práci na projektech se učí organizovat si práci, hodnotí a porovnává svůj výkon s ostatními.

Kompetence k řešení problémů

Žáci pracují s texty, kterým ne vždy dokonale rozumějí, a učí se tím zacházet s nekompletními informacemi, vyhledávají informace z různých zdrojů (slovníky, učebnice, internet, časopisy), samostatně pracují s učebnicí, pracovním sešitem a dalšími pomůckami.

Hledají a navrhují řešení zadaných úkolů v běžných komunikativních situacích (v obchodě, na cestách atd.), navržená řešení hodnotí, vybírají nejvhodnější a vyvozují z nich obecné závěry.

Kompetence komunikativní

Učitel dbá na to, aby komunikace probíhala převážně ve francouzském jazyce.

Vede žáky ke zdvořilému, vhodnému a jazykově správnému vyjadřování, dává jim dostatečný prostor pro vyjádření názorů.

Žáci se pomocí osvojené slovní zásoby a gramatiky učí jasnému formulování potřeb, myšlenek a postojů v cizím jazyce jakož i respektování a chápání názorů ostatních.

Komunikují s učitelem, lektorem nebo spolužáky v cizím jazyce v běžných situacích (např. souhlas, odmítnutí, žádost, prosba, otázka, odpověď, omluva atd.).

Umí připravit jednoduchý a srozumitelný text (např. dopis) či vyprávění.

Rozumí jednoduchým výpovědím rodilých mluvčích a dokáže v nich zachytit základní informace a jednoduše je reprodukovat.

Kompetence sociální a personální

Žáci jsou při různých aktivitách rozděleni do dvojic či skupin a učí se spolupracovat, prosazovat a obhajovat své názory, porovnávat navrhovaná řešení úkolů. Sebedůvěru získávají prezentací své práce před ostatními a vzájemným hodnocením.

Specifický charakter osvojování jazyka rozvíjí u žáků schopnost soustavné práce s dlouhodobými cíli.

Kompetence občanská

Učitel vede soustavně žáky k vyjádření názorů na různé problémy a skutečnosti, ke spolupráci, přátelským vztahům a vzájemnému respektu. Při práci s autentickými materiály je seznamuje s odlišnostmi života ve francouzsky mluvících zemích a učí je tyto odlišnosti respektovat.

Učitel žáky spravedlivě hodnotí, pomáhá jim zlepšovat nedostatky a vyzdvihuje jejich silné stránky.

Kompetence pracovní

Učitel zadává úkoly francouzsky, pomáhá žákům s jejich realizací, kontroluje jejich plnění a vysvětluje své hodnocení.

Při práci s různými pomůckami (učebnice, slovníky, počítačové programy, internet atd.) žáci střídají různé typy pracovních aktivit a učí se systematicky pracovat a práci si organizovat a rozdělovat. Osvojují si tím zodpovědný přístup k plnění povinností a dodržování pravidel.

VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

ROČ.	TÉMA	VÝSTUP Žák si průběžně osvojí:	UČIVO	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, POZNÁMKY
1.	1.1.	<p>Poslech s porozuměním</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozumí pokynům ve třídě a reaguje na ně • Rozumí jednoduchému dialogu o každodenních aktivitách • Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně • Rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu 	<ul style="list-style-type: none"> • Základní společenské obraty (pozdravy, poděkování, představení sebe a rodiny) 	<p>Český jazyk, zeměpis</p> <p>P1.1,P1.2,P1.3,P1.5,P1.6,P1.7P1.8,P1.9,P1.10</p> <p>P3.1, P3.2,P3.3</p> <p>P4.1,P4.2,P4.4</p>
	1.2.	<p>Čtení s porozuměním</p> <ul style="list-style-type: none"> • Čte foneticky správně jednoduchý text a rozumí obsahu • Používá abecední slovník • Rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům • Rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům 	<ul style="list-style-type: none"> • Použití předložek místa a času (dans, en, à, chez) • Vyjádření času (dny, měsíce, hodiny) • Přítomný čas sloves être, avoir, faire, aller, zvratných sloves, a sloves ne –er • Zápor 	<p>Český jazyk</p> <p>Výtvarná výchova</p> <p>P1.1,P1.2,P1.3,P1.5,P1.6,P1.7P1.8,P1.9,P1.10</p> <p>P4.1P4.2</p>

1.3.		<p>Mluvení</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dokáže pozdravit, poděkovat a představit sebe a svou rodinu • Dokáže přijmout a odmítnout návrh, vyjádřit nadšení či nelibost • Vede jednoduchý dialog o každodenních aktivitách • Formuje otázky a odpovídá na ně • Zapojí se do jednoduchých rozhovorů • Sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojených témat 	<ul style="list-style-type: none"> • Vyjádření vlastnictví (de a podst. jméno, přivlastňovací zájmena) • Rod a číslo podstatných a přídavných jmen • Tvoření otázky • Popis aktivit 	<p>Ostatní cizí jazyky</p> <p>P1.1,P1.2,P1.3,P1.5,P1.6,P1.4</p> <p>P4.2</p> <p>P5.4</p> <p>P6.1</p> <p>P6.2</p>
1.4.		<p>Psaní</p> <ul style="list-style-type: none"> • Osvojí si základní aspekty písemné podoby francouzského jazyka • Má základní poznatky o zemích dané jazykové oblasti • Vyplní základní údaje o sobě ve formuláři • Napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojených témat 	<ul style="list-style-type: none"> • Číslovky 0-100 • Pojmenování předmětů ve třídě a jejich lokalizace • Domov, rodina, škola, volný čas 	<p>Zeměpis</p> <p>P1.7,P1.2,P1.8,P1.9,P1.10</p> <p>P3.1, P3.2,P3.3</p> <p>Poznámky-vlastní</p> <p>projekt na jednoduché téma</p> <p>Jazykové prostředky vyplývají z obsahu použité učebnice</p>

ROČ.	TÉMA	VÝSTUP Žák: Cílová úroveň Společného evr. referenčního rámce pro jazyky : A1	UČIVO	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, POZNÁMKY
2.	2.1.	<p>Poslech s porozuměním</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozumí přiměřeně obtížným projevům našich i rodilých mluvčích • Rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat 	<ul style="list-style-type: none"> • Vyjádření existence a nutnosti (il y a, il faut) • Rozkaz • Minulý čas složený s avoir • Budoucí čas • Slovesa vouloir, pouvoir, voir, prendre • Přivlastňovací zájmena 	<p>Český jazyk</p> <p>Zeměpis</p> <p>P1.1,P1.2,P1.4,P1.5,P1.6,P1.7,P1.8,P1.10,P1.11</p> <p>P3.2,P3.3</p>
	2.2.	<p>Čtení s porozuměním</p> <ul style="list-style-type: none"> • Čte nahlas a foneticky správně přiměřené texty • V jednoduchém textu vyhledá informace • Odpoví na otázku související s textem • Rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci 	<ul style="list-style-type: none"> • Vykání a tykání • Profese • Roční období 	<p>ZSV</p> <p>Výtvarná výchova</p> <p>P1.1,P1.2,P1.4,P1.5,P1.6,P1.10</p> <p>P2.1,P2.2,P4.1</p>

2.3.	<p>Mluvení</p> <ul style="list-style-type: none"> • Umí jednoduše popsat své město, průběh dne, víkendu včetně počasí, své zvyky a nejbližší plány • Dokáže vyjádřit povinnost, dát rozkaz • Umí vyprávět historku • Zvládne vést jednoduchý telefonický rozhovor • Odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá 	<ul style="list-style-type: none"> • Popis města, orientace v něm • Popis počasí • Volný čas – aktivity, záliby • Telefonický rozhovor • Lidské tělo, zdraví, jídlo, oblékání, nákupy, obec 	<p>Zeměpis</p> <p>Biologie</p> <p>P3.2,P3.3,P5.3,P5.4</p> <p>P1.7,P1.8,P1.9,P1.11</p>
2.4.	<p>Psaní</p> <ul style="list-style-type: none"> • Prohlubuje osvojení základních aspektů písemné podoby francouzského jazyka • Tvoří a obměňuje jednoduché věty • Napíše krátký souvislý text (e-mail, pohled, dopis kamarádovi) • Stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení 	<ul style="list-style-type: none"> • Svátky, oslavy • Prázdniny • Dopravní prostředky • Zvířata, příroda,realie zemí příslušných jazykových oblastí 	<p>Český jazyk</p> <p>ZSV</p> <p>P1.1,P1.2,P1.4,P1.5,P1.6,P1.8</p> <p>P3.3,P4.1,P4.4,P6.1,P6.2</p> <p>Jazykové prostředky vyplývají z obsahu použité učebnice</p> <p>Vlastní projekt na jednoduché téma z oblasti reálií</p>

Doplňk: učivo

- zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov (1. ročník)
- slovní zásoba – žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem (1. a 2. ročník)
- mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) (1. a 2. ročník)

NĚMECKÝ JAZYK

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení:

Vyučovací předmět Německý jazyk pokrývá vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace a vychází ze vzdělávacího obsahu oboru Další cizí jazyk. V rámci předmětu je věnována pozornost dílčím aspektům všech průřezových témat, zejména však tematickému okruhu Vztah k multilingvní kulturní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí průřezového tématu Multikulturní výchova v RVP GV.

Obsahem předmětu je výuka německého jazyka na dvou úrovních, které se od sebe liší podle cílové úrovně žáků:

základní : cílová úroveň B1 podle Společného evropského referenčního rámce – CEF

profilová : cílová úroveň B2 podle Společného evropského referenčního rámce – CEF.

Očekávané výstupy

POSLECH S POROZUMĚNÍM

žák

- rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně
- rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu
- rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat

MLUVENÍ

žák

- se zapojí do jednoduchých rozhovorů
- sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat
- odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

žák

- rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům
- rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům
- rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci

PSANÍ

žák

- vyplní základní údaje o sobě ve formuláři
- napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat
- stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení

Učivo

- zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov
- slovní zásoba – žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem

- tematické okruhy - domov, rodina, škola, volný čas, povolání, lidské tělo, zdraví, jídlo, oblékání, nákupy, obec, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda, počasí, realie zemí příslušných jazykových oblastí
- mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)

Časové a organizační vymezení:

Německý jazyk se jako Další cizí jazyk se realizuje od primy do kvarty šestiletého gymnázia. Předmětu je určena časová dotace 3 + 3 + 3 + 3. Po kvartě šestiletého gymnázia si žáci volí z nabídky anglický jazyk nebo německý jazyk jeden z nich jako profilový, tomu bude v posledních dvou ročnících určena časová dotace vzdělávacího oboru Cizí jazyk tzn. 4 + 4. Na základní úrovni bude mít německý jazyk v posledních dvou ročnících časovou dotaci 3 + 3, což odpovídá časové dotaci vzdělávacího oboru Další cizí jazyk.

Žáci, kteří si pro německý jazyk zvolí základní úroveň, avšak mají zájem a předpoklady dosáhnout profilové úrovně, mohou pokračovat ve skupině s využitím hodinové dotace pro volitelné předměty.

Učitelé volí učebnice v kombinaci s dalšími výukovými materiály pro danou skupinu optimálně tak, aby bylo co nejefektivněji dosaženo požadovaných výstupů.

Výuka předmětu probíhá v odborných učebnách vybavených multimediální technikou a dalšími pomůckami, případně v kmenových třídách.

Výuka předmětu je realizována též během školou organizovaných jazykově poznávacích zájezdů a každoročních meziškolních výměn.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení:

- Učitelé ve výuce prezentují různé způsoby přístupů ke studiu jazyka a žáky vedou k tomu, aby je využívali.
- Žáci jsou vedeni k hledání souvislostí jak u jazykových struktur, tak u slovní zásoby. Tam, kde je to možné, využívají srovnání s jinými jazyky, které znají, i s mateřtinou.
- Žáci dostávají takové úkoly, v jejichž rámci samostatně vyhledávají a zpracovávají informace z cizojazyčných textů.
- Součástí hodin i domácí přípravy je práce se slovníky, referenčními příručkami, multimediálním jazykovým softwarem a internetem.
- Důvěru ve své jazykové schopnosti a návyky nutné k samostatné práci s jazykem získávají žáci extenzivní četbou německých textů.

Kompetence k řešení problémů:

- Učitelé poskytují žákům prostor k samostatnému řešení jazykových problémů i k jejich různým řešením. Využívají příležitosti demonstrovat komplexní charakter jazyka a vedou žáky k jeho respektování.
- Neustálou prací s texty, kterým ne vždy beze zbytku rozumějí, se žáci učí zacházet s nekompletními informacemi. Jsou vedeni k nutnosti domýšlení, hledání souvislostí a smyslu.
- Ve výuce jsou simulovány modelové situace, se kterými se žáci mohou setkat v praktickém životě (psaní dopisů na různá témata, rozhovory v různých kontextech, poslech neznámých mluvčích atd.).
- Žáci jsou postupně vedeni k řešení prací většího rozsahu a komplexnějšího charakteru (např. zpracování informací z cizojazyčné literatury a prezentace výsledků před třídou).

- V rámci konverzace na různá témata je po žácích vyžadovaná zřetelná argumentace při vyjadřování názorů.

Kompetence komunikativní:

- Rozvoj komunikativní kompetence je obsažen v samé podstatě předmětu. Dovednosti spojené s čtením, poslechem, mluvením a psaním rozvíjejí učitelé u žáků standardními metodami výuky cizího jazyka.
- Ke komunikaci s rodilými mluvčími a německy mluvícími cizinci vůbec dostávají žáci příležitost v rámci výměn a poznávacích zájezdů.
- V rámci konverzace učitelé kultivují u žáků schopnost vyjádření vlastního názoru a jeho obhájení, stejně tak jako umění naslouchat názorům druhých a tolerovat odlišnosti.
- Při práci s jazykovým materiálem vedou učitelé žáky k přesnosti, k identifikaci podstatných informací a rozvíjení jejich interpretačních schopností

Kompetence sociální a personální:

- Párovým a skupinovým řešením úkolů v hodinách žáci rozvíjejí své schopnosti spolupracovat.
- Členění do skupin napříč ročníkem, flexibilita tohoto členění i kurzy a výměny, kterých se účastní žáci z různých tříd i ročníků, poskytují žákům možnost setkávání a spolupráce s různými lidmi.
- Specifický charakter učení jazyka rozvíjí u žáků schopnost soustavné práce s dlouhodobými cíli.

Kompetence občanské:

- V rámci konverzace vedou učitelé žáky k tomu, aby vyjádřili svůj názor, aby zaujali stanovisko k problémům společenským, sociálním i kulturním.
- Učitel vede se žáky debaty a diskuse na aktuální témata, během nichž žáci obhajují své názory.
- Při pobytech v německy mluvících zemích vybízí učitel žáky k pozitivnímu vnímání jiných kulturních, duševních a etických hodnot.

Kompetence pracovní

- Učitel vede žáky k tomu, aby získané vědomosti uměli využít ve svém budoucím povolání.
- Žáci jsou vedeni k zodpovědnému přístupu při plnění svých povinností, k dodržování stanovených pravidel a závazků.

VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

ROČ.	TÉMA	VÝSTUP Žák:	UČIVO	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, POZNÁMKY
1.	1.1	<ul style="list-style-type: none"> žák komunikuje – představuje se, řekne, kde bydlí, pozdraví rozlišuje grafickou a mluvenou podobu slova používá abecední slovník učebnice i cizojazyčný slovník vyslovuje a čte foneticky správně v přiměřeném rozsahu slovní zásoby 	Pozdravy, jména Abeceda, výslovnost	výtvarná výchova, hudební výchova, občanská a rodinná výchova, ostatní cizí jazyky P1.3 P3.1 P1.4 P1.5 P1.6
	1.2	<ul style="list-style-type: none"> umí představit jednotlivé členy rodiny řekne, co kdo dělá, krátce jednoduchými větami vypráví o své rodině rozlišuje význam něm, slov dům a byt, popisuje podle obrázků, vybarvuje umí vyjmenovat některé místnosti bytu 	Moje rodina, povolání Dům, náš byt	občanská a rodinná výchova P1.1 P1.2 P1.3 P1.4 P1.5 P1.6 P1.7 P1.8 P6.5

1.3	<ul style="list-style-type: none"> • umí pojmenovat některá zvířata, popíše jednoduše jejich vlastnosti • zvládá antonyma a synonyma vlastností zvířat • dokáže popsat činnost lidí i zvířat • pantomimicky předvádí různé činnosti lidí 	<p>Domácí zvířata</p> <p>Vlastnosti a protiklady</p> <p>Činnosti</p>	<p>biologie</p> <p>P1.1 P1.7</p> <p>P1.2 P1.8</p> <p>P1.3 P1.9</p> <p>P1.4 P5.2</p> <p>P1.5 P5.4</p> <p>P1.6 P6.5</p>
1.4	<ul style="list-style-type: none"> • vyslovuje a píše číslice, umí tvořit číslice • vyjmenovává číselnou řadu až do 1000 • zvládá početní úkony • doplňuje počty předmětů do obrázků • čte telefonní čísla, zapisuje diktovaná čísla • umí určit celé hodiny • odpovídá na otázky Wieviel Uhr? Wiespätit es? • odpovídá na otázky pomocí Um... • podle obrázků určuje čas 	<p>Čísla a počítání</p> <p>Určování času</p>	<p>Matematika</p> <p>P1.1</p> <p>P1.2</p> <p>P1.3</p> <p>P1.4 P1.7</p> <p>P1.5 P1.8</p> <p>P1.6 P1.9</p>

1.5	<ul style="list-style-type: none"> • umí rozeznat jednotlivé školní potřeby, udává jejich počet a polohu • orientuje se v rozvrhu hodin, umí pojmenovat jednotlivé vyučovací předměty • umí sestavit rozvrh • jednoduché dialogy na téma • umí barvy vyjmenovat, napsat a přeložit • vybarvuje předměty na obrázcích 	<p>Škola, školní potřeby, předměty, rozvrh hodin</p> <p>Barvy</p>	<p>výtvarná výchova</p> <p>P1.1</p> <p>P1.2</p> <p>P1.3</p> <p>P1.4</p> <p>P1.5</p> <p>P1.6</p> <p>P1.7, P1.8, P1.9</p>
1.6	<ul style="list-style-type: none"> • umí napsat a ústně vyjádřit vánoční přání • zpívá ván. koledy • zvládá základní slovní zásobu daného tématu • pojmenovává základní hračky, určuje jejich barvu, vybarvuje obrázky hraček 	<p>Vánoce</p> <p>Hračky</p>	<p>hudební výchova, výtvarná výchova</p> <p>P1.3 P6.5</p> <p>P1.4</p> <p>P1.5</p> <p>P1.6, P1.7, P1.8</p>
1.7	<ul style="list-style-type: none"> • ústní a grafické zvládnutí dnů v týdnu • jednoduše vypráví, co dělá jaké dny • používá tázací zájmeno wann • ví, co dělá dnes a co bude dělat zítra 	<p>Dny v týdnu</p>	<p>P1.2</p> <p>P1.3</p> <p>P1.4</p> <p>P1.5</p> <p>P1.6</p> <p>P1.7</p> <p>P1.8</p>

1.8	<ul style="list-style-type: none"> • pojmenuje základní části lidského těla • zvládá základní slovní zásobu týkající se obličeje • orientuje se v jednotlivých částech oblečení, zvládá je graficky i ústně • tvoří jednoduché věty oznamovací i tázací • krátké dialogy • práce s obrázky 	<p>Můj obličej</p> <p>Oblečení</p>	<p>biologie</p> <p>P1.1</p> <p>P1.2</p> <p>P1.3</p> <p>P1.4</p> <p>P1.5</p> <p>P1.6, P1.7, P1.8</p>
1.9	<ul style="list-style-type: none"> • umí ukázat města na mapě, aktivně je používá v dialogu • přiřazuje města ke státům • ví, jakým jazykem se v daných státech mluví 	<p>Praha, Berlín, Vídeň, Frankfurt, Mnichov, Kolín, Salzburg .....</p>	<p>zeměpis, dějepis</p> <p>P1.3 P2.2 P4.1</p> <p>P1.4 P2.4 P6.1</p> <p>P1.5 P3.1 P6.5</p> <p>P1.6 P3.2</p> <p>P1.7 P3.3</p> <p>P1.8 P4.4</p>
GRAMATIKA	<ul style="list-style-type: none"> • pořádek slov v jednoduché, oznamovací a tázací větě, tvoří otázky k obrázkům, odpovídá podle obrázků nebo skutečnosti, 	<p>Stavba věty oznamovací a tázací</p>	
	<ul style="list-style-type: none"> • po předchozím poslechu čte a překládá jednoduché rozhovory, soustředí se na správnou výslovnost, seznamuje se s německou psací abecedou, zapisuje slovíčka do slovníku 	<p>Seznámení s grafickou podobou jazyka</p>	

	<ul style="list-style-type: none"> • Používá je ve větách, rozumí a spojuje s tvary základních sloves, sestavuje jednoduché věty s přivlastňovacími zájmeny, rozumí rozdílu jednotlivých přivlastňovacích zájmen, používá tázací zájmena WAS, WIE, WO, WER ve větě 	Zájmena- osobní přivlastňovací, tázací	
	<ul style="list-style-type: none"> • používá přídavných jmen při popisování věcí a obrázků 	Přídavná jména	
	<ul style="list-style-type: none"> • tvoří číslovky do 1000, správně je čte a píše, zvládá početní úkony 	Číslovky	
	<ul style="list-style-type: none"> • tvoří kladné i záporné odpovědi na otázky podle obrázků nebo skutečnosti, vyjadřuje souhlas či nesouhlas 	Zápor <i>nein</i>	
	<ul style="list-style-type: none"> • zvládá pravidla používání členu určitého a neurčitého, třídí podstat. jména podle členu, používá člen správně ve větách 	Určitý a neurčitý člen podstat. jmen	
	<ul style="list-style-type: none"> • pracuje s tvarem členu určitého a neurčitého ve 4. pádě podstat. jmen, porovnává s tvarem 1. pádu, používá správně ve větách 	4. pád podstatných jmen	
	<ul style="list-style-type: none"> • časuje slovesa v čísle jednotném i množném včetně pomocných sloves SEIN, HABEN a dalších sloves a správně používá slovesa ve větách 	Časování sloves	

	<ul style="list-style-type: none"> • porovná tvary zájmen v 1. a 4. pádě, používá správně ve slovních spojeních a ve větách 	1. a 4. pád zájmen <i>MEIN, DEIN, KEIN</i>	
	<ul style="list-style-type: none"> • porovná pořádek slov ve větách oznamovacích a tázacích a ve větách oznamovacích s přímým a nepřímým pořádkem slov. Tvoří otázky a odpovědi, ve větách tázacích používá tázací zájmena WANN, WER, WAS, WO, WIE, WIE VIEL 	Stavba věty oznamovací a tázací	
	<ul style="list-style-type: none"> • sestavuje rozkazovací věty, porovnává koncovky sloves způsobu rozkazovacího se způsobem oznamovacím 	Rozkazovací způsob	

Průběžně:

Poslouchá magnetofonovou nahrávku, sleduje výslovnost, opakuje podle magnetofonu, pochopí obsah a smysl jednoduchého rozhovoru dvou osob, předvede podobný rozhovor, odpovídá na otázky, používá abecední slovník učebnice. Vyslovuje a čte foneticky správně v přiměřeném rozsahu slovní zásoby, rozumí jednoduchým pokynům, adekvátně na ně reaguje, vyhledává v jednoduchém textu potřebnou informaci a vytvoří odpověď na otázku, rozumí pomalé a pečlivě vyslovované konverzaci dvou osob v rozsahu slovní zásoby, sestavuje písemně gramaticky a formálně správně jednoduché věty, používá dvojjazyčný slovník.

Metody, formy, nástroje, pomůcky:

opakování slyšeného slova, poslech audionahrávek, nácvik básniček, písní, čtení jednoduchého textu, obrázky, hry - pexesa, video technika, počítače (výukové programy, internet), časopisy, autentické texty, slovníky, jazykové příručky, encyklopedie, mapy, kartičky, obrazový materiál, kopírovaný materiál (křížovky, doplňovačky, osmisměrky, texty písní...),, názorné pomůcky (hodiny, hrací kostky,...)

Projekty:

- HaustiereundWildtiere**
- pojmenují běžná domácí zvířata, kde žijí a čím se živí
  - rozliší zvířata v ZOO, porovnají velikost
  - pojmenují základní místnosti a jejich vybavení

Mein Haus

Německy mluvící země

ROČ.	TÉMA	VÝSTUP Žák:	UČIVO	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, POZNÁMKY
2.	2.1	<ul style="list-style-type: none"> • blahopřeje kamarádovi nebo dospělému, poděkuje za dárek a pochválí dárek • aktivně používá měsíce v roce, umí je napsat i vyjmenovat • samostatně zapisuje datum, letopočty - číslem i slovem • ve větách umí používat předložku im(imMai) • umí používat pozdravy na základě denní doby • dokáže vyjádřit, co během dne dělá • s přesností určí čas 	<ul style="list-style-type: none"> • Narozeniny • Rok,měsíc • Části dne, hodiny 	zeměpis, výtvarná výchova, informatika P1.1 P1.2 P1.3 P1.4 P1.5 P1.6 P1.7 P1.8

2.2		<ul style="list-style-type: none"> • dokáže vyjmenovat i správně napsat roční doby • popisuje typické projevy počasí daného ročního období • přiřazuje k ročním obdobím typické činnosti lidí • ve slovních spojeních používá ve slovních spojeních předložku im (im Juni) 	<ul style="list-style-type: none"> • Počasí a roční období 	zeměpis, výtvarná výchova, informatika P1.1 P1.8 P1.2 P5.2 P1.3 P5.4 P1.4 P1.5
2.3		<ul style="list-style-type: none"> • vyjmenuje běžné ovoce a zeleninu • používá výrazy v množném čísle, používá číslovky • vyjmenuje běžné potraviny a nápoje • vyjádří pocit hladu • sestavuje jednoduchý jídelníček • dialogy, objednávání • v restauraci, placení • v obchodě požádá o vybrané výrobky – oblečení, boty, potraviny, nápoje ... • umí se zeptat na cenu • poděkuje a pozdraví 	<ul style="list-style-type: none"> • Ovoce a zelenina • Jídlo a pití • Nákupy 	biologie, zeměpis, výtvarná výchova, informatika P1.1 P1.8 P1.2 P1.9 P1.3 P6.5 P1.4 P1.5 P1.6 P1.7
2.4		<ul style="list-style-type: none"> • bez problémů tvoří číslovky a používá je v psaném i mluveném projevu • časové údaje • číslovky nad 1000 • spojuje čísla s množným číslem podstatných jmen 	Čísla	matematika, informatika P1.9

2.5	<ul style="list-style-type: none"> • slovní zásoba zaměřena na aktivity rodiny • vyjádří a sděluje ostatním, co dělá rád ve volném čase • jednoduše popíše, co bude dělat o prázdninách, kam se s rodiči chystá 	Volný čas	<p>tělesná výchova, informatika</p> <p>P1.1 P1.7</p> <p>P1.2 P1.8</p> <p>P1.3 P1.9</p> <p>P1.4 P 6.5</p> <p>P1.5, P1.6</p>
2.6	<ul style="list-style-type: none"> • používá rozšířenou slovní zásobu • jednoduše povídá o tradicích Vánoc • zpívá vánoční koledy • umí říct, kde bude o Vánocích a co bude dělat • vyjmenuje další svátky během roku • píše blahopřání 	<ul style="list-style-type: none"> • Vánoce • Ostatní svátky 	<p>občanská a rodinná výchova, výtvarná výchova, hudební výchova, informatika</p> <p>P1.2 P3.1</p> <p>P1.3 P3.2</p> <p>P1.4 P3.3</p> <p>P1.5 P4.1</p> <p>P1.6 P4.2</p> <p>P1.7 P4.4</p> <p>P1.8 P6.5</p> <p>P1.9</p>
2.7	<ul style="list-style-type: none"> • vyjmenuje běžné dopravní prostředky • používá vazbu fahrenheit.... • popíše, jakým způsobem a odkud jezdí do školy i ze školy 	<ul style="list-style-type: none"> • Dopravní prostředky 	<p>výtvarná výchova, informatika</p> <p>P1.2 P1.10</p> <p>P1.3 P5.3</p> <p>P1.4 P5.4</p> <p>P1.5 P1.11</p> <p>P1.6, P1.7, P1.8</p>

2.8		<ul style="list-style-type: none"> • používá zdvořilostní fráze • odpovídá na otázky vztahující se k daným tématům • tvoří krátké dialogy • umí vyjádřit omluvu a žádost • reprodukce krátkého textu • používání antonym a synonym • poslech a čtení krátkého neznámého textu, správně vyslovuje, hledá známá i neznámá slova • neznámá slova přeloží pomocí slovníku • odhaduje smysl vět • přečtený text se snaží jednodušeji ústně reprodukovat • 	<ul style="list-style-type: none"> • Konverzace • Využití autentického materiálu 	<p>ostatní cizí jazyky</p> <p>P1.1 P1.8</p> <p>P1.2 P1.11</p> <p>P1.3</p> <p>P1.4</p> <p>P1.5</p> <p>P1.6</p> <p>P1.7</p>
GRAMATIKA		<ul style="list-style-type: none"> • zapisuje množné číslo k podstat. jménům ve slovníku, určuje počet ve spojení s číslovkou, používá množ. číslo ve větách 	<ul style="list-style-type: none"> • Množné číslo podstatných jmen v 1. a 4. pádě 	
		<ul style="list-style-type: none"> • používá časované sloveso „möchte“ v jednotném i množném čísle, ve větách i ve spojení s infinitivem jiného slovesa. 	<ul style="list-style-type: none"> • Sloveso „MÖCHTE“ 	
		<ul style="list-style-type: none"> • seznamuje se s tvarem členu určitého a neurčitého ve všech pádech podstat. jmen, porovnává tvary 1. 3. a 4. pádu, používá je ve slovních spojeních a ve větách 	<ul style="list-style-type: none"> • Pády podstatných jmen 	

	<ul style="list-style-type: none"> časuje silná slovesa <i>geben</i>, <i>nehmen</i>, <i>essen</i>, <i>fahren</i>, <i>laufen</i> v jednotném i množném čísle, rozkaz. způsobu, používá slovesa ve větách 	<ul style="list-style-type: none"> Některá silná slovesa 	
	<ul style="list-style-type: none"> časuje sloveso v čísle jednotném i množném, používá ho ve větách, seznamuje se s pořádkem slov ve větě, kde je toto sloveso a infinitiv jiného slovesa 	<ul style="list-style-type: none"> Způsobové sloveso <i>KÖNNEN</i> 	
	<ul style="list-style-type: none"> porovná tvary 3. pádu s tvary 1. a 4. pádu, používá správné tvary ve slovních spojeních a ve větách 	<ul style="list-style-type: none"> 3. pád zájmen <i>MEIN</i>, <i>DEIN</i>, <i>KEIN</i> 	
	<ul style="list-style-type: none"> vyjmenuje předložky se 3. pádem, používá je ve slovních spojeních a ve větách 	<ul style="list-style-type: none"> Předložky se 3. pádem 	
	<ul style="list-style-type: none"> vyjmenuje předložky se 4. pádem, používá je ve slovních spojeních a ve větách 	<ul style="list-style-type: none"> Předložky se 4. pádem 	

Průběžně:

Vyslovuje a čte foneticky správně v přiměřeném rozsahu slovní zásoby, vyhledává v textu potřebné informace a vytváří odpovědi na otázky, zadaný krátký text se snaží vyjádřit jinými slovy (využívá synonym), k vybraným slovům tvoří slova opačného významu, vytváří krátké dialogy, rozumí pomalé a pečlivě vyslovované konverzaci dvou osob v rozsahu slovní zásoby, napíše gramaticky a formálně správně krátký text, používá dvojjazyčný slovník.

Pomůcky

audio a video technika, počítače (výukové programy, Internet), časopisy, autentické texty, slovníky, jazykové příručky, encyklopedie, mapy, kartičky, hry (pexeso, ...), obrazový materiál, tabule gramatických přehledů, kopírovaný materiál (křížovky, doplňovačky, osmisměrky, texty písní....), názorné pomůcky (hodiny, hrací kostky,...)

Projekty

Nákupy

Volný čas

Vánoce

RUSKÝ JAZYK

Časová dotace: 3 hodiny v 1. a 2. ročníku nižšího gymnázia

Charakteristika předmětu:

Vyučovací předmět ruský jazyk vychází ze vzdělávacího oboru cizí jazyk, vznikl rozpracováním obsahu vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace v RVP ZV A RVP GV a lze jej studovat jako další cizí jazyk na nižším stupni gymnázia. Vzdělávání směřuje k osvojení mluvené i psané podoby jazyka od úplných začátků po pokročilou úroveň odpovídající úrovni A2 podle Společného evropského rámce jazyků a osvojení poznatků potřebných pro získání mezinárodně uznávaných zkoušek.

Tematické celky:

Osobní charakteristika. Rodina. Denní režim. Volný čas. Sport. Kultura a umění. Literatura. Bydlení. Nakupování. Služby Stravování. Péče o zdraví. Cestování. Studium. Škola. Zaměstnání. Životní prostředí. Člověk a společnost. Svátky, zvyky a tradice. Realie ruský mluvících zemí. Česká republika. Praha. Náš region.

Cíle předmětu:

Cílem předmětu je osvojování si jazykových prostředků a funkcí, rozšiřování slovní zásoby a rozvíjení schopností žáků dorozumět se tímto jazykem v běžných situacích.

Předmět má také prohlubovat faktografické znalosti žáků týkající se ruský mluvících zemí a upevňovat vědomí existence různých kultur.

Při naplňování vyučovacího obsahu jsou zároveň realizována následující průřezová témata:

- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Výchova k sociálním dovednostem
- Multikulturní výchova
- Environmentální výchova
- Mediální výchova

Organizační vymezení předmětu:

Třída se na výuku dělí na jednotlivé jazykové skupiny

Hodiny probíhají ve třídě určené pro výuku cizích jazyků (vybavené didaktickou technikou), případně ve třídách kmenových.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Ve výuce jsou využívány frontální, skupinové a párové metody práce.

Pro posílení individuální práce je výuka umístována do multimediální učebny, která umožňuje využití dalších zdrojů informací (např. internet).

Pro řešení aktuálních situací je zařazeno problémové vyučování.

Výuka je doplňována projekcí na diaprojektoru nebo zpětném projektoru.

Výuka je obohacena o využití autentických materiálů (prospekty, letáčky, plánky, ruský tisk, fotografie, zvukové nahrávky, videonahrávky, DVD, hudba, hry apod.)

Během hodiny ruského jazyka jsou rozvíjeny tyto základní kompetence:

Kompetence k učení

- při řešení úkolů nechává učitel prostor pro vlastní postup práce (problémové situace: zjistit, najít, objednat, ..., nedokončené příběhy, práce s pracovním sešitem)
- učitel zařazuje do výuky práci se slovníky, jazykovými příručkami a jinými informačními zdroji
- žáci zpracovávají úkoly do podoby referátů, zpráv, prezentací a přednášejí je před spolužáky (využívají různých zdrojů informací – internet, cizojazyčný tisk, literatura)
- pravidelným poslechem zvukových nahrávek a prodlužováním vyslechnutých i opakovaných celků učitel cvičí žákovu sluchovou paměť
- pravidelným ústním zkoušením a kontrolou domácích úkolů učitel systematicky opakuje slovní zásobu
- učitel zadává žákům testy, ve kterých demonstrují svoji schopnost spojovat a kombinovat získané vědomosti v ruštině s využitím poznatků z jiných předmětů

Kompetence k řešení problémů

- učitel zařazuje do výuky motivační úkoly, při kterých mohou žáci projevit své získané znalosti a individuálně se projevit (zjistit čas, domluvit schůzku, zorientovat se ve městě atd.)
- učitel vede žáky k uplatňování dosud osvojené slovní zásoby a logických úvah při odvozování neznámých výrazů z kontextu
- učitel záměrně zadává takové úkoly, ve kterých se žáci musí doptat na dílčí údaje, na základě kterých pak reagují ve výsledném projevu, dialogu či scéně
- učitel zadává žákům i časově náročnější úkoly, při kterých žáci využívají vědomosti z jiných předmětů a znalosti práce s počítačem

Kompetence komunikativní

- učitel vede žáky k práci s poslechovémi texty (určenými k tichému čtení), videomateriály a k reprodukci získaných informací pro ostatní
- řízeným dialogem vede učitel žáka ke komunikaci v cizím jazyce
- učitel vede žáky ke komunikaci ve dvojici i ve skupině (návčik konkrétních dialogů – v hotelu, u lékaře, v obchodě, v bance, fiktivní role ve skupině, hádka, plánování dovolené, víkendů, ...), v písemných projevech (dopis, vzkaz, e-mail, vyprávění) učitel vede ke sdělování informací, svých zážitků, názorů, ...

Kompetence sociální a personální

- učitel zařazuje práci ve dvojicích i ve skupinách (dialogy na určité téma, shromažďování argumentů pro i proti tématu, soutěže na procvičování slovní zásoby a gramatických jevů, ...)
- učitel se žáky procvičuje vyjadřování stanovisek a názorů (v diskuzi, rozhovoru, přidělí konkrétní role,...)
- žák dostává příležitost prezentovat svou práci před spolužáky a svá stanoviska hájit

Kompetence občanské

- učitel zadává žákům úkoly, při kterých srovnávají způsob života, zvyky a obyčeje u nás a v rusky mluvících zemích a zaujímá stanovisko ke společenským, kulturním, geografickým a ekologickým odlišnostem a tím konfrontuje žáka se životem, zvyky a hodnotami jiné země
- na základě četby a zpráv z médií učitel diskutuje se žáky o odlišném způsobu života v jiných zemích
- učitel vytváří možnosti pro setkání s rodilými mluvčími a tím žákům umožňuje poznávat rozdíly v jazyce (mezi spisovnou ruštinou a dialekty)

	<p>P2</p>	<ul style="list-style-type: none"> • rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům • rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům <p>Mluvení</p> <ul style="list-style-type: none"> • adekvátní způsobem reaguje v komunikačních situacích • dbá na jazykovou správnost • aktivně používá slovní zásobu osvojovaných okruhů • zapojí se do jednoduchých rozhovorů • sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat <p>Psaní</p> <ul style="list-style-type: none"> • osvojí si základní aspekty písemné podoby ruského jazyk • Vyplní základní údaje o sobě ve formuláři • napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat 	<p>Tematické okruhy</p> <ul style="list-style-type: none"> • rodina, místo, kde žiji, volný čas, škola, <p>Komunikační situace</p> <ul style="list-style-type: none"> • pozdravy, představení se, rozloučení, poděkování • souhlas, nesouhlas 	<p>ZSV: etika M: číslovky, sčítání, odčítání</p>
--	-----------	---	--	--

		<ul style="list-style-type: none"> • dbá na gramatickou správnost • aktivně se zúčastní dialogu na předem zadané téma • odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá <p>Psaní</p> <ul style="list-style-type: none"> • osvojí si základní aspekty ruského jazyka v písemné podobě • dbá na písemnou správnost • vytvoří jednoduché věty a obměňuje je • napíše jednoduchý text na základě osvojených okruhů • napíše krátký dopis • stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení 	<p>Tematické okruhy</p> <p>rodina, místo, kde žiji, bydlení škola, režim dne zájmová činnost, kultura</p> <p>Komunikační situace</p> <p>pozdravy, rozloučení, prosba, poděkování, omluva souhlas, nesouhlas, vyjádření stanoviska zdůvodnění postoje</p>	
--	--	---	--	--

Doplňek: učivo

- zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov (1. ročník)
- slovní zásoba – žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem (1. a 2. ročník)
- mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) (1. a 2. ročník)

OBČANSKÁ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsah předmětu

Předmět Občanská výchova obsahuje vzdělávací oblast Člověk a společnost. Obsah předmětu se soustřeďuje na témata, která žákovi pomohou porozumět okolnímu světu i sobě samému, budují a posilují jeho občanské postoje i vědomí globální odpovědnosti.

Učivo prvního ročníku se v tématech Domov, Rodina a Rok v jeho proměnách zaměřuje na sféru nejbližší žakově osobní zkušenosti. V dalších ročnících se pak seznamuje s komplikovanějšími sociálními strukturami, s principy jejich fungování i s možností vlastní participace na sociálním životě (Škola, Kulturní a hospodářské bohatství, Řízení společnosti, Právní základy státu). Pěstování poučených občanských postojů vrcholí ve čtvrtém ročníku zaměřeném na témata globální a lidskoprávní.

Nedílnou součástí obsahu předmětu je osobnostní rozvoj žáka – klíčovou součástí vzdělávacího obsahu je program primární prevence dlouhodobě realizovaný spolupracující organizací ve všech ročnících (P centrum).

Časové vymezení

Předmět občanská výchova je dotován hodinou týdně, v zájmu efektivity projektového vyučování a skupinové práce jsou hodiny spojeny do dvouhodinového bloku vyučovaného jednou za čtrnáct dní.

Metody a formy vyučování

Dominantní formou výuky je skupinová práce, která umožňuje efektivní posilování sociálních a komunikačních kompetencí. Aktivizující metody práce, především problémové a projektové vyučování, kritická diskuse, vyhledávání a třídění informací, včetně jejich kritického posuzování posilují kompetence k učení, kompetence k řešení problémů i kompetence občanské.

Specifikem předmětu je spolupráce s nevládními organizacemi (P- centrum, Člověk v tísni, Humr, Tady a teď) a státními institucemi (Magistrát města Plzně, Památník Terežín, ZČU, Památkový ústav města Plzně), které spolupracují při organizování přednášek, besed a exkurzí.

Průřezová témata a mezipředmětové vztahy

Všechna průřezová témata jsou zastoupena v celém čtyřletém cyklu. Obsah předmětu koresponduje s dalšími společenskovedními a humanitními disciplínami i s některými předměty přírodovědnými (především dějepis, český jazyk a literatura, cizí jazyky, zeměpis, biologie, matematika).

Evaluace a autoevaluace

Občanská výchova je, jak už sám název napovídá, předmětem, který se významně podílí především na osobnostně sociálním rozvoji osobnosti studentů, formuje jejich občanské i lidské postoje a vede k odpovědnosti za okolní svět. Jeho těžiště nespočívá v získávání konkrétní sumy znalostí, nýbrž ve formování postojů, z toho vyplývá i způsob evaluace, která hodnotí především aktivní přístup k řešení úkolů, schopnost vyhledávat a kriticky hodnotit informace a samostatně je zpracovávat a prezentovat ostatním i schopnost kooperace ve skupině. Samozřejmou a významnou součástí výuky je autoevaluace.

VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

ROČ.	TÉMA, OBDOBÍ	VÝSTUP Žák:	UČIVO	MEZIPŘDMĚTOVÉ VZTAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, POZNÁMKY
1.	1.1. Člověk jako jedinec	<p>je si vědom svých schopností a dovedností, reflektuje své vlastnosti</p> <p>chápe potřebu neustálého osobnostního růstu</p> <p>interiorizuje své osobní morální postoje a zásady</p> <p>respektuje práva druhých lidí</p> <p>zbavuje se předsudků vůči druhým lidem</p> <p>reflektuje holocaust, umí objektivně posoudit jeho vliv na současné dějiny</p> <p>zaujímání hodnotových a rozhodovacích dovedností pro řešení problémů v mezilidských vztazích, osvojuje si pomáhající a prosociální chování</p> <p>uvědomuje si lidskou sexualitu, význam zdrženlivosti v době dospívání, nebezpečí sexuálně přenosných chorob, cesty přenosu nález obecně a jejich prevenci</p>	<p>Osobní vlastnosti, dovednosti a schopnosti</p> <p>Charakter</p> <p>Osobní potenciál a jeho rozvíjení</p> <p>Stereotypy v myšlení a posuzování druhých, otevřená a skrytá diskriminace, xenofobie</p> <p>Hodnotová orientace, potřeby a motivace, rovnost a nerovnost ve společnosti, sociální politika státu</p> <p>Lidská sexualita a její vnímání, nebezpečí s ní spojená</p>	<p>PT: OSV, MKV, VMEGS</p> <p>MPV:</p> <p>D – dějiny Romů, holocaust, chudoba a bohatství v minulosti</p> <p>Čj – šoa jako literární téma</p> <p>B- člověk a jeho sexuální život</p> <p>Exkurze: Vzdělávací program v památníku Terezín</p>

<p>1.2. Právní základy státu</p>	<p>vysvětlí, jaké výhody má demokratický způsob řízení státu pro každodenní život občanů</p> <p>respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí</p> <p>uvede příklady základních práv a svobod každého člověka a dokumentů upravujících lidská práva</p> <p>posoudí význam ochrany lidských práv a svobod a v případě potřeby dokáže přiměřeně uplatňovat svá práva</p> <p>uvědomuje si svoje práva jako spotřebitel, sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti</p>	<p>Demokracie</p> <p>Ústava</p> <p>Listina základních práv a svobod</p> <p>Lidská práva</p> <p>Práva zvířat</p> <p>Práva dítěte</p> <p>Finanční atlas- práva spotřebitelů, rozpočet domácnosti</p>	<p>PT: OSV, VDO, VMEGS</p> <p>MPV:</p> <p>D – novověk jako období zrodu občanských práv, historické formy řízení státu</p> <p>Z – formy řízení státu</p> <p>Bi – potravní řetězec, smyslové vnímání zvířat</p> <p>Projekty: Besedy s NGO hájícími lidská práva, práva dětí a práva zvířat</p>
--------------------------------------	--	--	--

<p>1.3. Právo a spravedlnost</p>	<p>uvede příklady činnosti důležitých orgánů právní ochrany občanů (policie, státní zastupitelství, soudy, advokáti, notáři)</p> <p>uvede příklady postihů, které může použít náš stát v případě protiprávního jednání (pokuta, odnětí svobod aj.)</p> <p>uvede příklady práv a povinností, které vyplývají z důležitých právních vztahů (vlastnictví předmětu, pracovní poměr, manželství)</p> <p>hospodaření – rozpočet domácnosti, úspory, investice, úvěry, splátkový prodej, leasing; rozpočet státu, typy rozpočtu a jejich odlišnosti; význam daní</p> <p>banky a jejich služby – aktivní a pasivní operace, úročení, pojištění, produkty finančního trhu pro investování a pro získávání prostředků</p>	<p>Právní řád ČR (význam funkce právního řádu, orgány právní ochrany občanů, právní norma)</p> <p>Protiprávní jednání a jeho postihy</p> <p>Pracovní právo</p> <p>Rodinné a pracovní právo – zaměření zejména na problematiku zadlužování domácností, orientace v nabídce na finančním trhu</p>	<p>PT: VDO, VMEG</p> <p>MPV:</p> <p>D – dějiny našeho státu</p> <p>ČJ – odborný styl, výtah</p> <p>Exkurze: soud, beseda s policistou ČR</p>
--------------------------------------	---	---	---

1.4. Primární prevence III.	Reflektuje vlastní trávení volného času a uvede příklady situací, které mohou napomoci užívání návykových látek Uvede příklady nelegálních drog a zná rizika spojená s jejich užíváním Reflektuje svou vlastní životní zkušenost s „jinakostí“ Je si vědom rizik spojených se vstupem do sekty, uvede příklady sekt a vysvětlí rozdíl mezi sektou a náboženstvím Kooperuje v třídním kolektivu Problémy spojené s kriminalitou mládeže, uvědomuje si význam prevence, potřebu zdravého životního stylu	Příčiny užívání drog, postoj k drogám Nelegální drogy Předsudky a tolerance Sekty, extremismus My a zdravý životní styl, prevence soc. patologických jevů	Pozn.: Program primární prevence lektorsky zajišťuje P-centrum, středisko pro primární prevenci Plzeň ve čtyřech blocích v průběhu celého školního roku pravidelně po dobu čtyř let. PT: OSV, MKV MPV: Bi – člověk po fyzické i psychické stránce ČJ – drogy jako literární téma Ch – syntetické látky TV- člověk a jeho zdraví – průprava ke zvyšování odolnosti organismu
2. 2.1. Světová náboženství	Chápe kulturní i politický význam náboženství v dějinách Zná základní rozdíly mezi velkými světovými náboženstvími	Místo náboženské víry v kulturních dějinách lidstva Judaismus, křesťanství, islám Východní nábožensko-politické systémy	PT: MKV, OSV MPV: D – návaznost na historické znalosti o dějinách náboženství Exkurze: Muzeum Šimona Adlera v Dobré Vodě a Památník Hartmanice
2.2. Globalizace	Vysvětlí termín globalizace a dokáže popsat její výhody i nevýhody v širším kontextu	Projevy, klady a zápory globalizace Globální problémy současného světa a možnosti jejich řešení	PT: OSV, MKV, VMEGS, ENV MPV: D – Dějiny 20. století

<p>2.3. Občanská společnost</p>	<p>Na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty</p> <p>vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využit, uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu, na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz, rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků</p> <p>Chápe smysl práce významných českých i světových humanitárních, lidskoprávních, environmentálních a dalších nevládních organizací</p> <p>Vysvětlí, v čem spočívá práce Amnesty International, Transparency International, Člověka v tísni, Lékařů bez hranic</p> <p>Kriticky hodnotí výhody a nevýhody práce nevládních organizací</p> <p>Ochrana člověka za mimořádných událostí – rozlišuje varovné signály, prevence mimořádných událostí, zásady evakuace, chování v mimořádných nebo život ohrožujících situacích, základy první pomoci</p>	<p>Smysl a způsoby participace občanů na veřejném životě</p> <p>Nevládní organizace (Amnesty International, Člověk v tísni, Transparency International, Lékaři bez hranic atd.)</p> <p>Vybrané učivo základů fungování tržní ekonomiky, zejména fungování trhu z mikroekonomie a bankovní systém a finanční trhy z makroekonomie</p> <p>Ochrana člověka a společnosti – mimořádné situace, první pomoc</p>	<p>PT: OSV, VDO, ENV</p> <p>MPV:</p> <p>D – Rozpad koloniální soustavy, konec studené války a pád komunismu</p> <p>TV- nácvik chování v mimořádných situacích, zvyšování odolnosti, zásady zdrav. živ. stylu</p>
-------------------------------------	---	--	--

	<p>2.4. Primární prevence IV.</p>	<p>Otevřeně komunikuje o problematice partnerských vztahů a sexu</p> <p>Chápe význam pojmu zdravý sexuální život a rizikový sex</p> <p>Zná pohlavně přenosné choroby a ví, jak snížit riziko nakažení</p> <p>Jmenuje organizace zabývající se léčbou drogově závislých, chápe význam těchto zařízení</p>	<p>Partnerské vztahy a sex</p> <p>Pohlavně přenosné choroby a antikoncepce</p> <p>System péče a služeb pro uživatele drog</p>	<p>PT: OSV</p> <p>Pozn.:</p> <p>Program primární prevence lektorsky zajišťuje P-centrum, středisko pro primární prevenci Plzeň ve čtyřech blocích v průběhu celého školního roku pravidelně po dobu čtyř let.</p>
--	---------------------------------------	--	---	--

DĚJEPIS

Charakteristika vyučovacího předmětu

Časové, obsahové a organizační vymezení

Předmět dějepis je vyučován jako samostatný předmět v 1. a 2. ročníku šestiletého gymnázia. Jeho výuka je dotována v každém ročníku dvěma hodinami týdně. Hodiny nejsou děleny. Realizuje obsah vzdělávacího oboru Dějepis RVP ZV a RVP GV.

Obsah předmětu tvoří základní poznatky o konání člověka v minulosti, o významných epochách a osobnostech národních, evropských a světových dějin. Důraz je položen na historii 19. a 20. století, kde se nacházejí kořeny aktuálních společenských problémů. Zdůrazněna je zároveň sounáležitost s evropskou civilizací a hodnotami, na nichž moderní demokratická Evropa stojí – lidská práva a občanské svobody.

Žák je veden k tomu, aby zejména

- pochopil souvislosti společenského vývoje v historickém i reálném čase
- orientoval se v historii národní, evropské i světové a nacházel paralely v dějinách místního regionu
- objektivně hodnotil historické události; rozlišoval mýty, mediální manipulaci od reality a ověřených údajů
- získal úctu ke kulturnímu dědictví lidstva a vlastního národa
- našel porozumění pro odlišnosti ostatních civilizací, kultur
- chápal, že historie není jen uzavřenou minulostí ani nakupením faktů a definitivních závěrů, ale kladením otázek, jimiž se současnost prostřednictvím minulosti ptá po svém vlastním charakteru a své možné budoucnosti.

Dějepisná výuka integruje v průběhu čtyřletého studijního cyklu všechna průřezová témata vzdělávání. Jsou to: Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Výchova demokratického občana, Multikulturní výchova, Mediální výchova a zčásti Environmentální výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie

Učitelé u žáků utvářejí a rozvíjejí následující klíčové kompetence vzdělávání.

Kompetence k učení:

Představuje organizování vlastního žákova učení, schopnost vyhledávat, třídit, hodnotit a prezentovat získané poznatky.

Žáci se učí pracovat s textem učebnice, historických atlasů, encyklopedií, časopisů, odborné literatury, webových stránek. Učí se formulovat zápis zjištěných poznatků, prezentovat výsledky ústním projevem, písemně, výtvarně-grafickou formou, společným projektem.

Učitel vede žáky k osvojení celistvého, objektivního obrazu historie, klade důraz na podstatná fakta, hledání jejich souvislostí, vyvozování závěrů.

Kompetence k řešení problémů:

Směřuje k rozvíjení schopnosti kriticky myslet a obhajovat vlastní úsudky. Žáci vyhodnocují samostatně získané informace, navrhují řešení zadaných individuálních úkolů, organizují postup při složitější skupinové práci na projektech.

Učitel motivuje jejich zvědavost úkoly z regionální historie, které navazují na vycházky a exkurze na kulturně historicky významná místa, návštěvy muzeí, galerií, archeologických

lokalit. Získává je pro účast v odborných soutěžích (Dějepisná olympiáda, Historiáda), vede je k uvážlivému hodnocení informačních zdrojů.

Kompetence komunikativní:

Tzn. dovednost výstižně, souvisle a kultivovaně se vyjadřovat nejen v běžném kontaktu se spolužáky, učiteli nebo mimo školu, ale i na odborné – terminologické (historické) úrovni. Žáci se učí v diskusi obhájit svůj názor, vhodně argumentovat, naslouchat jiným, přijmout kritiku.

Učitel vytváří prostor pro dialog, doporučuje návštěvu přednášek, výstav (ZČU, Archiv města Plzně, ZČM), sledování dokumentárních pořadů v médiích, připravuje projekce dokumentů v hodinách s diskusí o nich.

Kompetence sociální a personální:

Učitel vede žáky k efektivní spolupráci s druhými. Motivuje žáky pro tvorbu projektů z historie města. Svoje hodnocení staví na tom, co žáci znají a zvládají, chválí jejich silné stránky. Zadává práci samostatnou, ve dvojicích nebo ve skupině tak, aby se žáci naučili samostatně rozhodovat, vzájemně respektovat, asertivně prosazovat, prezentovat své výsledky před ostatními a také se kriticky hodnotit.

Kompetence občanské:

Výuka historie pomáhá žákům pochopit, že demokracii a svobodu nelze zaměňovat s anarchií, či totalitním omezením lidských a občanských práv. Učitel vede žáky k dodržování pravidel slušného jednání, respektování názorů druhých, přátelským vztahům. Žáci vhodnou formou prosazují svá práva, uvědomují si své povinnosti a zodpovědnost za svá rozhodnutí.

Kompetence pracovní:

Žáci si osvojují základní studijní dovednosti, psychohygienické návyky, učí se systematicky pracovat, spolupracují při realizaci projektů, vycházek, exkurzí.

Mezipředmětové vztahy

Z hlediska mezipředmětových vztahů koresponduje obsah předmětu dějepis nejvíce s dalšími společenskovědními obory - občanská výchova, český jazyk a literatura, cizí jazyky, estetická výchova, zeměpis (socioekonomická témata, politická geografie). V menší míře souvisí s předměty přírodovědnými (biologie, fyzika, chemie – učivo z dějin vědy a techniky) a s výukou informatiky (využití PC, internetu).

VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

ROČ.	TÉMA	VÝSTUP Žák:	UČIVO	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, POZNÁMKY
1.	1.1. Novověk : Období zrodu občanské společnosti	<ul style="list-style-type: none"> • hodnotí třicetiletou válku jako mocenský konflikt a důsledek náboženské nesnášenlivosti • porovná změny v postavení českých zemí v habsburské monarchii po třicetileté válce spjaté s rekatolizací a v době osvícenství • na příkladech evropských dějin konkretizuje pojmy absolutismus, konstituční monarchie, parlamentarismus • charakterizuje osvícenství jako myšlenkový předěl, který posunul vývoj Evropy a Ameriky k moderní občanské společnosti • hodnotí vznik USA jako výsledek boje za nezávislost a občanská práva • rozlišuje umění a životní styl doby baroka a osvícenství 	<ul style="list-style-type: none"> • Třicetiletá válka a její důsledky pro české země a střední Evropu • První buržoasní revoluce • Kultura a životní styl baroka • Rozvoj vědy, techniky a vzdělanosti v době osvícenství • Habsburská monarchie a české země v 18. st. • Evropské velmoci v 18.st. • Vznik USA 	<p>MPV:</p> <p>ČJL – J. A. Komenský osobnost a dílo, literatura baroka a osvícenství</p> <p>EV – umění baroka</p> <p>OV – lidská práva a svobody, ústava USA</p> <p>Z – historické názvy regionů Evropy součást dnešního místopisu</p> <p>PT:</p> <p>P1 – 5, 9, 10, 11</p> <p>P2 – 2, 3, 4</p> <p>P3 – 1, 2, 3</p> <p>P4 – 1, 3, 4</p> <p>Vycházka: barokní památky Plzně, Diecézní muzeum</p> <p>Projekt: Plzeň v době baroka</p>

	<p>1.2. Novověk: Formování moderní občanské společnosti</p>	<ul style="list-style-type: none"> • objasní vliv Francouzské revoluce a napoleonských válek na utváření moderní občanské společnosti • vymezí změny způsobené průmyslovou revolucí ve společnosti, uvědomuje si jejich dopad na životní prostředí • porovná fáze formování novodobého českého národa a vysvětlí jejich průběh jako součást evropského emancipačního procesu • rozlišuje cíle a výsledky revolucí 19. st. a dosažený podíl občanů na politickém životě • objasní vznik Rakouska-Uherska a postavení českých zemí v něm • chápe předsudky (hilsneriáda) jako příčinu diskriminace • určí příčiny nerovnoměrného vývoje evropských států druhé poloviny 19.st. • vysvětlí podstatu soupeření mezi velmocemi a příčiny vzniku mocenských bloků na konci 19.st.; objasní význam kolonií • má základní přehled o uměleckých stylech a významných osobnostech kultury, vědy a techniky 19.st. a začátku 20.st. 	<ul style="list-style-type: none"> • Francouzská revoluce a napoleonské období, jejich vliv na Evropu a svět • Industrializace a její důsledky pro společnost, sociální otázka • Utváření novodobého českého národa a obdobná emancipační hnutí v Evropě • Revoluce 19.st. jako prostředek řešení politických, sociálních a národnostních problémů • Vznik Rakouska-Uherska a zápas české politiky o občanská a národní práva • Sjednocení Itálie a Německa • Občanská válka v USA • Mezinárodní vztahy a koloniální politika v předvečer 1.světové války • Kultura a umělecké styly 19.st. • Rozvoj vědy, techniky a vzdělanosti na přelomu 19. a 20. století 	<p>MPV:</p> <p>OV – pojmy otroctví, nevolnictví, lidská a občanská práva, ústava Francie inspirací pro moderní Evropu</p> <p>ČJL – literatura, žurnalistika divadlo v 19.st. jako odraz úsilí o emancipaci českého národa</p> <p>EV – umělecké trendy 19.st</p> <p>F, Ch, Bi – objevy a vynálezy přírodních věd</p> <p>Z – regionální geografie, kolonie evropských velmocí</p> <p>PT:</p> <p>P1 – 5, 9, 10, 11</p> <p>P2 – 2, 3, 4</p> <p>P3 – 1, 2, 3</p> <p>P4 – 1,2, 3, 4, 5</p> <p>P5 – 1, 3, 4</p> <p>Exkurze: Národopisné muzeum Plzně, muzeum Škoda, Prazdroj</p> <p>Vycházka: Plzeň a secese</p> <p>Projekt: Plzeň 19.st.-modernizace města</p>
--	---	---	--	--

	<p>1.3. Systemizace poznatků novověku od 17.st. do přelomu 19. a 20.století</p>	<ul style="list-style-type: none"> • prezentuje výsledky týmové práce z regionálních dějin 	<ul style="list-style-type: none"> • Aplikace poznatků moderní doby v regionální historii 	<p>Prezentace projektu: Plzeň od baroka k secesi –reflexe klíčových změn v životě města</p> <p>P1 – 5, 9, 10 P3 – 1, 2, 3 P4 – 1, 3, 4 P6 – 5</p>
<p>2.</p>	<p>2.1. Moderní doba: Československo a svět v 1. polovině 20. století</p>	<ul style="list-style-type: none"> • popíše příčiny, průběh a výsledky obou světových válek; uvede příklady zneužití vojenské techniky • rozlišuje úlohu domácího a zahraničního čl. odboje v průběhu světových válek • charakterizuje vývoj v Československu, Evropě a ve světě ve 20. a 30. letech 20. století • objasní podstatu nacismu a stalinismu a výsledky boje demokratických sil proti totalitním režimům • vysvětlí rozdílnost fungování Protektorátu Čechy a Morava a Slovenského státu • chápe podstatu holocaustu, na příkladech objasní nacistické „konečné řešení židovské otázky“, nepřijatelnost antisemitismu a rasismu z hlediska lidských práv a svobod • popíše rozvoj vědy, techniky a orientuje se v rozmanitosti uměleckých stylů první poloviny 20. st. 	<ul style="list-style-type: none"> • První světová válka a její důsledky • Nové politické uspořádání Evropy a úloha USA ve světě • Vznik Československa, jeho vývoj a problémy, osobnost TGM • Ruské revoluce, vznik SSSR, projevy stalinismu • Poválečná obnova a léta prosperity v Evropě a ve světě • Světová hospodářská krize, nástup fašismu, nacismu; důsledky pro Československo a svět • Mnichovská krize • Druhá světová válka, holocaust • Protektorát Čechy a Morava, domácí a zahraniční odboj, obnovení Československa • Výsledky 2. světové války a poválečné uspořádání světa • Umění, věda a technika první poloviny 20. století; nástup masové kultury, sportu 	<p>MPV: ČJL - reflexe svět. válek, fašismu, holocaustu v literatuře OV –totalitní a demokratické režimy; vliv extrémních ideologií na občanskou společnost; interpretace holocaustu EV – pluralita uměleckých stylů TV – olympijské hnutí, sportovní kluby, světové sportovní soutěže PT: P1 – 5, 9, 10, 11 P2 – 2, 3, 4 P3 – 1, 2, 3 P4 – 1, 3, 4, 5 Vycházka: plzeňské synagogy Projekt: Plzeň ve 20.st</p>

	<p>2.2. Moderní doba: rozdělený a integrující se svět 2. poloviny 20.st.</p>	<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí příčiny vzniku bipolárního světa; uvede příklady střetů obou bloků a důvody ukončení studené války posoudí životní podmínky na obou stranách „železné opony“ popíše a zhodnotí období komunistické totality v Československu rozlišuje způsob obnovy demokracie v postkomunistických zemích uvede příklady specifického vývoje zemí Afriky, Asie, Latinské Ameriky popíše proces sjednocování Evropy; zná hlavní instituce EU prokáže základní orientaci v problémech současného světa, v přínosu vědy, techniky a v pestrosti uměleckých stylů druhé poloviny 20. století 	<ul style="list-style-type: none"> Studená válka supervelmocí USA a SSSR, soupeření jejich bloků Rozdílný vývoj zemí východního a západního bloku na vybraných příkladech Československo v období komunistické totality Krize a rozpad sovětského impéria Vznik ČR, obnova demokracie ve východním bloku Dekolonizace a mimoevropský svět Sjednocující se Evropa a její místo v současném světě Ohniska napětí a konfliktů ve světě, hrozba terorismu Globální problémy moderní společnosti Kultura, věda a technika druhé poloviny 20.století 	<p>MPV: ČJL – poválečná literatura a úloha medií EV – nové trendy v umění OV – humanitární, lidskoprávní a environmentální organizace Z, Ch, F, Bi, Inf – globální problémy současnosti Z – ČR a evropská integrace, mezinárodní organizace, změny na politické mapě světa F, Ch, Bi, Inf - nové objevy, vynálezy, výzkum vesmíru, internet</p> <p>PT: P1 – 5, 9, 10, 11 P2 – 2, 3, 4 P3 – 1, 2, 3 P4 – 1,2, 3, 4, 5 P5 – 2, 3, 4 P6 – 1,2, 3</p> <p>Projekt: Plzeň ve 20. století</p>
	<p>2.3. Systemizace poznatků z dějin 20. století</p>	<ul style="list-style-type: none"> prezentuje výsledky týmové práce z regionálních dějin 20. století 	<ul style="list-style-type: none"> Aplikace poznatků z historie 20.st. v místním regionu 	<p>Prezentace projektu: Plzeň ve 20. století P1 – 5, 9, 10 P3 – 1, 2, 3 P5 – 3, 4 P6 – 5</p>

ZEMĚPIS

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět zeměpis je vyučován jako samostatný předmět v 1. a 2. ročníku šestiletého studia na gymnáziu. V prvním ročníku je dotován jednou hodinou týdně, ve druhém ročníku dvěma hodinami týdně.

Obsah předmětu tvoří základní poznatky o naší Zemi, o mapách a mapování. Velký důraz je kladen na poznání fyzickogeografické sféry, tyto poznatky jsou pak využívány a rozšiřovány v regionálním zeměpise světadílů. Dále se žáci seznamují se socioekonomickou a politickou geografii a na závěr důkladně poznají Českou republiku.

Dominantní formou výuky je skupinová práce, doplňovaná frontální výukou.

Cílem **výchovných a vzdělávacích strategií** je vybavit žáky souborem klíčových kompetencí na úrovni, která je pro ně dosažitelná a připravit je tak na další vzdělávání.

Kompetence k učení – umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení.

Kompetence k řešení problémů – podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů.

Kompetence komunikativní – vést žáky k všestranné a účinné komunikaci.

Kompetence sociální a personální – rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci vlastní i druhých.

Kompetence občanské – připravovat žáky jako svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňující svá práva a plnící své povinnosti.

Kompetence pracovní – pomáhat žákům poznávat a rozvíjet své schopnosti a reálné možnosti a uplatňovat získané vědomosti a dovednosti při profesní orientaci.

VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU ZEMĚPIS, šestileté studium, všeobecné zaměření

ROČ.	TÉMA	VÝSTUP	UČIVO	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, POZNÁMKY
1.	1.1. Socioekonomická geografie	<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pracuje aktivně s tematickými mapami • posuzuje lokalizační faktory sídel a hospodářských aktivit • orientuje se v počtu a rozmístění lidí, vyhodnocuje aktuální demografické ukazatele <p>popisuje rozmístění lidských ras, národů, jazyků, náboženství, lidských sídel, nejvýznamnějších aglomerací</p> <ul style="list-style-type: none"> • určuje a vyhledává hlavní oblasti světového hospodářství • porovnává a lokalizuje na mapách jádrové a periferní oblasti světového hospodářství • vymezení kritéria hodnocení vyspělosti státu 	<ul style="list-style-type: none"> • společenské, sídelní a hospodářské poměry současného světa 	<p>B - lidská populace, lidské rasy, podmínky života na Zemi, obživa obyvatelstva, produkty rostlinné a živočišné výroby, fosilní paliva, suroviny pro textilní a potravinářský průmysl, podvýživa, hlad, HIV/AIDS</p> <p>D - nejstarší civilizace, zvyšování tempa růstu počtu obyvatel od 19. stol. - demografická revoluce, vznik měst, průmyslová revoluce</p> <p>OV - lidská práva, konzumní způsob života, volba povolání</p> <p>ČJL - základní konverzační témata, zdroj informací</p> <p>Ch - chemizace v zemědělství - vliv na přírodu, kvalitu potravin</p> <p>F - parní stroj, jaderná reakce</p> <p>VT - zdroj informací, tvorba prezentací</p> <p>Dle aktuální nabídky přednášky, komentované dataprojekce</p> <p>Exkurze do vybrané firmy či závodu se zaměřením na SES.</p>

	<p>1.2. Politická geografie</p>	<ul style="list-style-type: none"> • orientuje se na politické mapě světa • zjistí aktuální počet suverénních států, vyhledá na mapě nově vzniklé státy • rozlišuje a porovnává státy podle polohy, rozlohy, počtu obyvatel, státního zřízení, formy vlády, správního členění • lokalizuje příklady konfliktů ve světě • uvede příklady nejvýznamnějších politických, vojenských a hospodářských seskupení 	<ul style="list-style-type: none"> • státy světa, hlavní mezinárodní politické, vojenské a hospodářské organizace a seskupení 	<p>VT - zdroj informací, tvorba prezentací</p> <p>Dle aktuální nabídky přednášky, komentované dataprojekce</p>
--	--	---	--	--

	<p>1.3. Globální problémy</p> <p>1.4. Krajina a životní prostředí</p> <p>1.5. Praktický zeměpis</p>	<ul style="list-style-type: none"> • vymezi globální problémy, hledá příčiny, diskutuje o možných důsledcích, hledá řešení • rozlišuje vzhled, funkci a znaky přírodní a kulturní krajiny, uvede konkrétní příklady • posuzuje působení přírodních krajinnotvorných procesů, vzájemný vztah mezi přírodou a člověkem • zhodnotí společenské a hospodářské vlivy lidské společnosti na krajinu a ŽP, uvede kladné i záporné příklady • zhodnotí dodržování zásad ochrany přírody a životního prostředí na lokální i globální úrovni • navrhne možné řešení problematiky • ovládá základy praktické geografie a orientace v terénu • aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování a hodnocení krajiny • uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině a v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech 	<ul style="list-style-type: none"> • globální problémy současného světa • krajina a ŽP • praktický zeměpis 	<p>B - podvýživa, hlad, HIV/AIDS, kyselé deště, globální klimatické změny, ekologické katastrofy, rozšiřování pouští, vyčerpateľné suroviny, kácení tropických deštných lesů, fotosyntéza</p> <p>Ch - skleníkový efekt, ozón, oteplování</p> <p>D - rozvoj společnosti, změny krajiny a života lidí v průběhu času</p> <p>F - alternativní zdroje energie, rozvoj techniky</p> <p>OV - mezinárodní spolupráce, pokrok lidstva, šetření surovinami</p> <p>VT - informace, prezentace</p> <p>B - životní prostředí, ekologie, vliv prostředí na zdraví člověka, život v přírodní a kulturní krajině</p> <p>Dle aktuální nabídky přednášky, komentované dataprojekce</p> <p>Jednodenní exkurze dle aktuálních možností v Plzeňském kraji či vícedenní exkurze do vybraného regionu České republiky</p>
--	--	--	---	---

	<p>1.6. Evropa</p>	<ul style="list-style-type: none"> • lokalizuje na mapách významné geografické pojmy, se kterými se seznámil • charakterizuje přírodní poměry, osídlení a hospodářské činnosti • lokalizuje na mapě hlavní soustředění obyvatel a hospodářských činností • seznámí se s mezinárodními organizacemi • vyhledá na mapách nejvýznamnější oblasti cestovního ruchu • zopakuje si probrané učivo, systematicky si utřídí poznatky, utvoří si celkový náhled 	<ul style="list-style-type: none"> • Evropa - fyzickogeografická a socioekonomická charakteristika • opakování 	<p>B - lidská populace, lidské rasy, podmínky života na Zemi, vliv osídlení na krajinu</p> <p>D - nejstarší osídlené oblasti, vznik měst, průmyslová revoluce</p> <p>OV - lidská práva, šetření zdrojů, bezpečnost dopravy, zdravý životní styl</p> <p>M - grafy, kartogramy, statistika</p> <p>Ch - chemický průmysl</p> <p>VT - vyhledávání informací, tvorba prezentací</p>
<p>2.</p>	<p>2.1. Evropa</p>	<ul style="list-style-type: none"> • lokalizuje na mapách významné geografické pojmy, se kterými se seznámil • provede regionalizaci světadílu, vytyčí společné znaky regionů, provede jejich porovnání • vyhledá a charakterizuje vybrané státy 	<ul style="list-style-type: none"> • Evropa - regionalizace • Evropa - vybrané státy a jejich charakteristika 	<p>B - lidská populace, lidské rasy, podmínky života na Zemi, vliv osídlení na krajinu</p> <p>D - nejstarší osídlené oblasti, vznik měst, průmyslová revoluce</p> <p>OV - lidská práva, šetření zdrojů, bezpečnost dopravy, zdravý životní styl</p> <p>M - grafy, kartogramy, statistika</p> <p>Ch - chemický průmysl</p> <p>VT - vyhledávání informací, tvorba prezentací</p> <p>Dle aktuální nabídky přednášky, komentované dataprojekce</p> <p>Jednodenní exkurze dle aktuálních možností v Plzeňském kraji či vícedenní exkurze do vybraného regionu České republiky</p>

	<p>2.2.1. Česká republika</p>	<ul style="list-style-type: none"> • určí polohu a vyhodnotí ji podle různých kritérií • porovná rozlohu s rozlohou vybraných a sousedních států • popíše historii české státnosti • s pomocí map určí vznik a vývoj reliéfu, vyhledá tvary reliéfu • charakterizuje podnebí, vodstvo, půdy, rostlinstvo a živočišstvo • zhodnotí stav ŽP, vymezí NP a CHKO • charakterizuje nejčastější mimořádné události způsobené přírodními vlivy 	<ul style="list-style-type: none"> • poloha, rozloha, členitost povrchu a přírodní poměry ČR • životní prostředí ČR, NP, CHKO, mimořádné události způsobené přírodními vlivy (povodně, větrné a sněhové kalamity) 	<p>B - geologická stavba, ochrana přírody, vliv osídlení na krajinu, stav přírody, obživa obyvatel, produkty zemědělství, suroviny</p> <p>D - vznik měst, vývoj urbanizace</p> <p>M - porovnávání rozlohy, hustota obyvatel, práce s daty</p> <p>F - atmosférické prvky, typy elektráren</p> <p>ČJL - nářečí, významné osobnosti</p> <p>VT - vyhledávání informací, tvorba prezentací, příprava na exkurzi či projekt</p>
	<p>2.2.2. Obyvatelstvo a sídla ČR</p>	<ul style="list-style-type: none"> • vyhledá, popíše a zdůvodní největší a nejmenší soustředění obyvatelstva • vyhledá největší a nejvýznamnější sídla, určí jejich lokalizační faktory • srovná ukazatele o lidnatosti, rozmístění, pohybu a struktuře obyvatel, porovná je s ukazateli v sousedních státech • vyhledá aktuální demografické údaje svého města, zpracuje a vyhodnotí je, pokusí se o prognózu 	<ul style="list-style-type: none"> • obyvatelstvo a sídelní poměry 	<p>D - vznik měst, vývoj urbanizace</p> <p>M - porovnávání rozlohy, hustota obyvatel, práce s daty</p> <p>Dle aktuální nabídky přednášky, komentované dataprojekce</p> <p>Jednodenní exkurze dle aktuálních možností v Plzeňském kraji či vícedenní exkurze do vybraného regionu České republiky</p>

	<p>2.2.3. Hospodářství ČR</p> <p>2.2.4. Regiony ČR</p> <p>2.2.5. Místní region</p>	<ul style="list-style-type: none"> • porovnává předpoklady, rozmístění a perspektivu hospodářských aktivit • charakterizuje zemědělství, průmysl, dopravu a spoje, služby a cestovní ruch • zhodnotí postavení svého města v rámci hospodářství státu • lokalizuje na mapách kraje a regiony soudržnosti ČR, charakterizuje přírodní podmínky, hospodářství, zvláštnosti, kulturní zajímavosti a významné osobnosti jednotlivých krajů, porovnává jejich hospodářské zaměření a vyspělost • zjistí historii, statistické údaje, regionální zvláštnosti, typické znaky přírody, osídlení, hospodářství a kultury místního regionu a jeho perspektivu • zopakuje si probrané učivo, systematicky si utřídí poznatky, utvoří si celkový náhled 	<ul style="list-style-type: none"> • hospodářství ČR • regionalizace ČR • místní region • opakování 	<p>D - vznik měst, vývoj urbanizace, historie průmyslu, historie regionu</p> <p>Ch - využití nerostných surovin, chemický průmysl, petrochemie</p> <p>VT - vyhledávání informací, tvorba prezentací, příprava na exkurzi či projekt</p> <p>M - statistické údaje, grafy</p> <p>Dle aktuální nabídky přednášky, komentované dataprojekce</p> <p>Jednodenní exkurze dle aktuálních možností v Plzeňském kraji či vícedenní exkurze do vybraného regionu České republiky</p>
--	---	---	---	---

MATEMATIKA

Časové, obsahové a organizační vymezení

ročník	1.	2.
hodinová dotace	5/1	5/1

Realizuje obsah vzdělávacího oboru Matematika a její aplikace RVP ZV a RVP GV.

Realizují se tématické okruhy průřezových Mediální výchova RVP ZV a RVP GV.

V jedné hodině týdně se třída dělí na skupiny.

Pro výuku je k dispozici odborná učebna vybavená didaktickou a výpočetní technikou.

Žáci mohou od 3. ročníku navštěvovat nepovinný předmět Cvičení z matematiky.

Matematika rozvíjí především logické myšlení, ale také paměť. Napomáhá rozvoji abstraktního a analytického myšlení, vede ke srozumitelné a věcné argumentaci. Učí pamatovat si pouze nejpotřebnější informace a vše ostatní si odvodit. Má nezastupitelnou úlohu v analýze neznámé situace a v orientaci v ní až k nalezení východiska.

Neméně významným aspektem je rozvoj geometrické představivosti, jak v rovině, tak v prostoru.

Důležitou součástí je manuální zručnost v tvorbě náčrtků situace, rýsování, použití výpočetní techniky.

Během studia žáci získají základní informace ze všech moderních partií matematiky, partie běžné školské matematiky jsou probírány do větší hloubky. Důraz je kladen na komplexnost a souvislosti jak mezi jednotlivými matematickými partiemi, tak i s ostatními přírodovědnými obory, ale také na užití matematického aparátu v ostatních vědních disciplínách i v běžném životě.

Součástí výuky je podpora účasti studentů na všech soutěžích se zaměřením na matematiku a v korespondenčních seminářích.

Výchovné a vzdělávací strategie

Učitel klade důraz na aplikace, deduktivní a induktivní postupy, vede tak žáky k propojení mechanicky zvládnutých poznatků a postupů s postupy pro objevování nových cest a k odvozování a zdůvodňování nových vlastností – kompetence k řešení problémů, kompetence k učení.

Učitel klade důraz na přesné formulace a logickou strukturu argumentací – kompetence k učení, kompetence komunikativní, kompetence k řešení problémů.

Učitel vede žáky k rozborům, hledání možností, prezentacím vlastního postupu a výsledku práce – kompetence komunikativní.

Učitel organizuje práci žáků ve skupinách – kompetence sociální a personální, kompetence občanské.

Učitel klade důraz na mezipředmětové vztahy – kompetence k učení, kompetence k řešení problémů.

Učitel klade důraz na správnost formulací, logickou strukturu a posloupnost argumentací, jak v písemném, tak v mluveném projevu, důraz na respekt k práci druhého – kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální.

Učitel vhodně zařazuje při řešení úloh výpočetní techniku – kompetence k řešení problémů.

Učitel podporuje účast žáků v matematických soutěžích (Matematická olympiáda, Matematický klokan, korespondenční semináře) – kompetence k řešení problémů, kompetence komunikativní.

VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

ROČ.	TÉMA	VÝSTUP Žák:	UČIVO	MEZIPŘEDMĚOVÉ VZTAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, POZNÁMKY
1.	1.1 Druhá mocnina a odmocnina	<ul style="list-style-type: none"> rozumí pojmu druhé mocniny a odmocniny, umí je určit z tabulek, při výpočet používá kalkulátor. 	<ul style="list-style-type: none"> pojem druhé mocniny a odmocniny (jen celá a racionální čísla). Určování z tabulek a na kalkulačce. Mocnina a odmocnina zlomku. Mocnina záporného čísla. Sčítání, odčítání, násobení a dělení mocnin se stejným základem, částečné odmocňování. 	
	1.2 Pythagorova věta	<ul style="list-style-type: none"> používá Pythagorovu větu při výpočtu délky třetí strany pravoúhlého trojúhelníku pomocí obrácené Pythagorovy věty rozhoduje o pravoúhlosti trojúhelníku. umí použít Pythagorovy věty při řešení slovních úloh 	<ul style="list-style-type: none"> Pythagorova věta a důkaz. Užití ve slovních úlohách 	
	1.3 Kruh, kružnice, kruhová výseč	<ul style="list-style-type: none"> rýsuje, rozpozná a pojmenuje kružnici a kruh a další útvary s nimi spjaté, využívá jejich vlastnosti při řešení různých úloh rozhoduje o vzájemné poloze přímky a kružnice nebo kruhu i o vzájemné poloze dvou kružnic či kruhů provádí odhady i výpočty s požadovanou přesností, účelně využívá kalkulačku spočítá délku kružnice i oblouku, obsah kruhu i jeho částí 	<ul style="list-style-type: none"> Kruh, kružnice, vzájemná poloha kružnice a přímky, vzájemná poloha dvou kružnic délka kružnice, obsah kruhu, délka kruhového oblouku, obsah kruhové výseče 	
	1.4 Válec	<ul style="list-style-type: none"> odlíší válec od ostatních těles, dovede ho charakterizovat, načrtnout, umí narýsovat jeho síť, vypočítá jeho povrch i objem. Použijí získané poznatky o válci při řešení slovních úloh 	<ul style="list-style-type: none"> Objem válce, síť válce, podstava, plášť, povrch válce, slovní úlohy, zobrazení ve volném rovnoběžném promítání. 	

	<p>1.5 Mocniny, odmocniny, reálná čísla</p>	<ul style="list-style-type: none"> • určuje třetí a vyšší mocninu a odmocninu čísla pomocí kalkulačky • vyjadřuje číslo ve zkráceném i rozvinutém tvaru s pomocí mocnin deseti • počítá hodnotu i složitějších číselných výrazů • užívá posloupnost množin všech přirozených, celých, racionálních a reálných čísel • propočítává číselné výrazy s mocninami a odmocninami 	<ul style="list-style-type: none"> • mocniny s přirozeným a celým exponentem, operace s mocninami (sčítání, odčítání, násobení, dělení, umocňování, mocnitel nula, zápis čísla ve tvaru $a \cdot 10^n$, kde $1 \leq a < 10$, zavedení reálných čísel, číselná osa, druhá a třetí odmocnina a operace s nimi, částečné odmocňování • číselné a logické řady 	
	<p>1.6 Podobnost a její užití v praxi</p>	<ul style="list-style-type: none"> • rozpozná podobné útvary, rozhoduje o podobnosti trojúhelníků podle tří vět o podobnosti trojúhelníků, využívá jich při výpočtech • užívá podobnosti při řešení slovních úloh • čte a používá běžné symbolické zápisy 	<ul style="list-style-type: none"> • podobnost trojúhelníků, věty o podobnosti, užití podobnosti, slovní úlohy, konstrukční úlohy 	<p>Vv – návrh a realizace výtvarných děl</p> <p>P1.5 Kreativita – pružnost nápadů, originalita</p>
<p>2.</p>	<p>2.1 Celistvé algebraické výrazy, jejich úpravy a početní operace s nimi</p>	<ul style="list-style-type: none"> • doplňuje tabulky výrazů s proměnnými • rozpozná mnohočlen, jeho členy, mnohočleny sčítá, odčítá, násobí. 	<ul style="list-style-type: none"> • celistvý výraz, sčítání a odečítání, násobení celistvých výrazů, úpravy výrazů vytýkáním, vzorce - druhá mocnina dvojčlenu, rozklad rozdílu druhých mocnin 	<p>F- různé vzorce</p>
	<p>2.2 Řešení lineárních rovnic a jejich soustav</p>	<ul style="list-style-type: none"> • rozliší rovnost a rovnici, řeší rovnici pomocí ekvivalentních úprav, provádí zkoušku • formuluje reálný problém pomocí rovnice a řeší ho 	<ul style="list-style-type: none"> • řešení lineárních rovnic, lineární rovnice o dvou neznámých a jejich soustava, metody řešení soustavy dvou rovnic o dvou neznámých, slovní úlohy. 	<p>F – vyjádření neznámé ze vzorce</p> <p>Široké užití v mnoha dalších oborech</p>
	<p>2.3 Funkce</p>	<ul style="list-style-type: none"> • vyjadřuje reálné situace pomocí funkčních tabulek, grafů, řeší tak i slovní úlohy • používá lineární funkci jako závislost závisle a nezávisle proměnné veličiny 	<ul style="list-style-type: none"> • pojem a definice funkce, definiční obor, obor hodnot, monotónnost graf funkce, lineární funkce a její vlastnosti, graf lineární funkce, užití grafů lineárních funkcí při řešení soustavy dvou lineárních rovnic o dvou 	<p>Budoucí široké užití v technických disciplínách</p>

		<ul style="list-style-type: none"> čte a používá běžné symbolické zápisy týkající se funkcí 	<p>neznámých, slovní úlohy, úlohy z praxe</p>	
	2.4 Goniometrické funkce	<ul style="list-style-type: none"> rozpozná a pojmenuje poměry délek dvou stran v pravoúhlém trojúhelníku, využívá je k řešení úloh o trojúhelníku čte a používá běžné symbolické zápisy týkající se funkcí úhlu rozpozná grafy goniometrických funkcí v prvním kvadrantu k výpočtům používá kalkulátor či počítač 	<ul style="list-style-type: none"> poměr stran v podobných trojúhelnících, zavedení goniometrických funkcí v pravoúhlém trojúhelníku jako poměr stran, odvození základních hodnot goniometrických funkcí, řešení úloh z praxe, zavedení goniometrických funkcí na jednotkové kružnici, stupňová míra, odvození grafů goniometrických funkcí z jednotkové kružnice v prvním kvadrantu 	<p>Budoucí široké užití v technických disciplínách</p>
	2.5 Konstrukční úlohy - množiny bodů daných vlastností	<ul style="list-style-type: none"> užívá pojem množina bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru i k řešení polohových i nepolohových úloh provádí rozbor konstrukční úlohy, zapisuje postup konstrukce, podle něj rýsuje, rozezná počet řešení úlohy a zkouškou ověřuje správnost svého postupu 	<ul style="list-style-type: none"> jednoduché konstrukce - osa úsečky, osa úhlu, rovnoběžky s danou přímkou v dané vzdálenosti, kružnice, kružnice soustředné; Thaletova kružnice, konstrukce trojúhelníku a čtyřúhelníku. 	<p>P1.1 Rozvoj schopností poznání – řešení problémů</p>
	2.6 Lomený výraz, lineární rovnice s neznámou ve jmenovateli	<ul style="list-style-type: none"> na příkladech vysvětlí podmínky existence výrazů, určuje je počítá s lomenými výrazy i složenými lomenými výrazy 	<ul style="list-style-type: none"> lomený výraz a jeho definiční obor, krácení a rozšiřování, početní operace (násobení celistvým výrazem, násobení a dělení, sčítání a odečítání lomených výrazů), složený lomený výraz, rovnice s neznámou ve jmenovateli. Úpravy výrazů vytýkáním podle vzorců: $(a \pm b)^2$, $a^2 - b^2$ 	
	2.7 Jehlan, kužel, koule	<ul style="list-style-type: none"> charakterizuje kužel, jehlan, komolý kužel, jehlan, kouli, používá jejich náčrty, síť kuželů a jehlanů i komolých, vypočítá jejich povrch i objem, spočítá povrch i objem koule, poznatky o těles použije při řešení praktických úloh 	<ul style="list-style-type: none"> jehlan, síť jehlanu, objem a povrch jehlanu a jeho odvození, komolý jehlan, kužel, objem a povrch kužele - intuitivní odvození, komolý kužel, koule, poloměr koule, objem a povrch koule, řešení úloh z praxe, užití goniometrických funkcí. 	

	2.8 Lineární a kvadratické rovnice, nerovnice a jejich soustavy	<ul style="list-style-type: none"> • řeší pomocí ekvivalentních úprav rovnice s neznámou ve jmenovateli, • rozliší nerovnost a nerovnici, řeší nerovnici pomocí ekvivalentních úprav, řešení znázorňuje na číselné ose a vyjadřuje pomocí intervalu • řeší různými metodami soustavy dvou rovnic se dvěma neznámými • formuluje reálné problémy pomocí rovnic a jejich soustav a řeší je. 	<ul style="list-style-type: none"> • Řešení lineárních rovnic a nerovnic s jednou neznámou. Soustavy lineárních nerovnic s jednou neznámou. Lineární rovnice a nerovnice s absolutní hodnotou. Řešení rovnic a nerovnic s neznámou ve jmenovateli. Slovní úlohy. 	<p>P1. 10 Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p> <p>CH – úlohy o směsích</p> <p>F – úlohy o pohybu</p> <p>Široké užití v technických disciplínách</p>
	2.9 Základy finanční matematiky	<ul style="list-style-type: none"> • rozumí základním finančním pojmům a umí je použít při řešení úloh. 	<ul style="list-style-type: none"> • úrok, jistina, úrokovací období, úroková míra, jednoduché úrokování, složené úrokování, úlohy z praxe. 	<p>P6.2 Interpretace vztahu mediálních sdělení mediálních sdělení a reality</p>
	2.10 Základy statistiky a pravděpodobnosti	<ul style="list-style-type: none"> • vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data porovnává soubory dat a matematicky je zpracovává, používá kalkulačku nebo počítač • rozpozná jev a určí jeho pravděpodobnost 	<ul style="list-style-type: none"> • statistický soubor, statistická závislost znaků, aritmetický průměr, medián, směrodatná odchylka, rozptyl, náhodný jev a jeho pravděpodobnost, intuitivně vlastnosti pravděpodobnosti, slovní úlohy 	<p>Ov – zpracování statistického šetření</p>

Na začátku každého ročníku věnuje učitel časový prostor opakování učiva z minulého roku (u prvního ročníku 20 hodin, u druhého ročníku podle úrovně třídy do 15 hodin).

Na konci prvního i druhého ročníku provede učitel závěrečné opakování a systematizaci učiva v rozsahu minimálně 10 hodin.

V kapitole 2.8 může podle úrovně třídy učitel volitelně zařadit řešení rovnic v součinném a podílovém tvaru a řešení kvadratické rovnice.

FYZIKA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vzdělávací oblast – Člověk a příroda

<u>Ročník</u>	<u>1.</u>	<u>2.</u>
Počet hodin	2	2

Vzdělávací oblast - Člověk a svět práce

<u>Ročník</u>	<u>1.</u>	<u>2.</u>
Počet hodin	0,5	0,5

V rámci vyučovacího předmětu fyzika se realizují tematické okruhy průřezových témat Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova, Environmentální výchova, Mediální výchova a Výchova demokratického občana.

Výuka fyziky je založena na dialogu s žákem a na zpětné vazbě mezi učitelem a žákem. Důraz je kladen na samostatné vyvozování souvislostí a závěrů žáky, na kreativitu žáků. Výklad učiva je vhodně doplňován demonstračními i žakovskými experimenty. Nedílnou součástí výuky fyziky jsou laboratorní cvičení, která rozvíjejí tvůrčí schopnosti žáků i schopnost komunikace a kooperace v pracovní skupině.

Výuka fyziky přispívá k rozvoji logického myšlení žáků a učí je schopnosti věcné a srozumitelné argumentace. Významná je též role fyziky pro rozvoj geometrické představivosti žáků a pro rozvoj grafických dovedností.

Dominantním mezipředmětovým vztahem je vztah k matematice, především k základním matematickým operacím. Úzký je také vztah k chemii především v partii stavba látek a v elektrochemii. Významné je také spojení se zeměpisem, dějepisem a občanskou výchovou.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení.

Žáky vedeme ke schopnosti pracovat s informacemi, oddělovat podstatné od podružného.

Žáky vedeme k vytváření efektivní strategie učení s ohledem na jejich individuální schopnosti.

Preferujeme tvůrčí činnost žáků, soutěživé formy práce.

Žákům umožňujeme vlastní experimentální práci a utváříme u nich schopnost kritického hodnocení dosažených výsledků.

Žáky vedeme k pochopení smyslu a významu učení pro harmonický rozvoj jejich osobnosti.

Nadaným žákům umožňujeme rozvíjet jejich schopnosti a dovednosti v rámci fyzikálních soutěží a olympiád.

Kompetence k řešení problémů

Proces osvojování nových poznatků koncipujeme jako proces řešení problémových situací.

Žáky vedeme ke schopnosti diskuse o daném problému, ke schopnosti obhájit vlastní názor.

Žáky vedeme k objevování různých variant řešení a ke hledání optimálního způsobu řešení problému.

U žáků rozvíjíme trpělivost, houževnatost, cílevědomost a schopnost poučit se z nezdaru.

Žáky motivujeme problémovými úlohami z praktického života.

Při řešení problému vedeme žáky k vyhledávání dostupných informací v různých zdrojích – tištěných i počítačových.

Žákům zadáváme referáty a diskusní příspěvky na vhodná fyzikální témata.

Umožňujeme žákům rozvíjet svou kreativitu v rámci různých fyzikálních soutěží.

Kompetence komunikativní

Vedeme žáky ke schopnosti kultivovaného slovního i písemného vyjadřování, ke schopnosti stručného a výstižného vyjádření svých myšlenek.

Vedeme žáky ke schopnosti diskuse s učitelem i se spolužáky, ke schopnosti obhajovat své názory, ale i přijímat názory ostatních.

Schopnost komunikace s učitelem a se spolužáky rozvíjíme také při laboratorních cvičeních a žákovských experimentech.

Využíváme dostupných mediálních prostředků k tomu, by si žáci osvojili vhodné způsoby komunikace a aby uměli tyto prostředky ke komunikaci používat.

Kompetence sociální a personální

V rámci laboratorních cvičení a provádění žákovských experimentů vedeme žáky ke schopnosti pracovat ve skupině, podřizovat se názoru většiny, ale i vést pracovní skupinu.

V rámci skupinové práce rozvíjíme u žáků pocit zodpovědnosti za výsledky práce skupiny, pocit sounáležitosti a uspokojení z vlastního příspěvku k výsledkům týmu.

Vedeme žáky ke schopnosti naslouchat druhým, být ohleduplným a dokázat pomoci v případě potřeby.

Kompetence občanské

Vedeme žáky k respektování základních občanských a morálních hodnot, k odmítání násilí slovního i fyzického, ke schopnosti postavit se hrubému porušování lidských práv a svobod.

Vedeme žáky ke schopnosti správně se zachovat v kritických situacích ohrožujících život a zdraví lidí.

Rozvíjíme u žáků ekologické myšlení, pocit zodpovědnosti za stav přírody na Zemi.

Vedeme žáky k šetrnému a ohleduplnému vztahu k rostlinám a živočichům, k nezatežování životního prostředí.

Zdůrazňujeme globální charakter těchto problémů, nutnost spolupráce světových organizací, nutnost nadřadit zájmy ochrany přírody na Zemi sobeckým ekonomickým zájmům jednotlivých společností.

Vedeme žáky k pochopení nutnosti poznávání jiných národů a mentalit, jiných kulturních a společenských tradic pro řešení globálních problémů lidstva.

Kompetence pracovní

V rámci skupinové pracovní činnosti vedeme žáky k dodržování základních pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví při práci.

Rozvíjíme manuální i psychické dovednosti žáků, schopnost pracovat podle návodu, vybírat vhodné pomůcky a materiály, schopnost pracovat efektivně a přesně.

Seznamujeme žáky s různými pracovními dovednostmi a postupy v rámci pořádaných exkurzí do vybraných pracovních podniků.

Vedeme žáky k zodpovědnému výběru budoucího povolání, ke schopnosti posoudit vlastní možnosti a talent.

Umožňujeme žákům seberealizaci v zájmových kroužcích a členstvím ve středoškolském klubu.

VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

ROČ.	TÉMA	VÝSTUP Žák:	UČIVO	MEZIPŘDMĚTOVÉ VZTAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, POZNÁMKY
1.	1.1. Shrnutí poznatků z mechaniky - mechanický pohyb, síla, Newtonovy pohybové zákony, mechanika tekutin	<ul style="list-style-type: none"> • chápe představu o relativitě klidu a pohybu těles • používá veličinu rychlost k rozlišení rovnoměrného a nerovnoměrného pohybu těles • dokáže vysvětlit význam veličiny síla, měří velikost síly pomocí siloměru, graficky skládá síly, hledá výslednici • charakterizuje těžiště tělesa, určuje jeho polohu v tělese v jednoduchých případech • používá Newtonovy pohybové zákony pro vysvětlení příčin jednoduchých pohybů těles • využívá poznatky o otáčivých účincích síly u jednoduchých strojů • pracuje s fyzikální veličinou tlak • měří velikost třecí síly při smýkání tělesa po podložce • aplikuje Pascalův zákon, vysvětluje příčinu hydrostatického tlaku, určuje objem pevného tělesa pomocí Archimédova zákona pro kapaliny • umí vysvětlit příčiny existence atmosférického tlaku, chápe vznik podtlaku a přetlaku a aplikuje tyto poznatky v praktických situacích 	<ul style="list-style-type: none"> • klid a pohyb těles, popis pohybu, rovnoměrný a nerovnoměrný pohyb • veličina rychlost, vztah mezi dráhou a rychlostí rovnoměrného pohybu • veličina síla, její grafické znázornění a měření • skládání sil, rovnováha sil • těžiště tělesa, gravitační síla • Newtonovy pohybové zákony – zákon setrvačnosti, zákon síly a zákon akce a reakce • otáčivé účinky síly, veličina moment síly • jednoduché stroje • deformační účinky síly, tlaková síla, veličina tlak • tření, třecí síla a její měření • tlak v kapalinách a plynech, Pascalův zákon a jeho využití, hydrostatická tlaková síla, hydrostatický tlak • Archimédův zákon a jeho využití • atmosférický tlak a jeho měření, vztlková síla v atmosféře, měření přetlaku a podtlaku 	<p>M – vyjádření neznámé ze vzorce, grafické vyjadřování fyzikálních závislostí, těžiště</p> <p>Bi – dýchání</p> <p>D - jednoduché stroje, Archimédes</p> <p><i>P1.3, P1.6, P1.7 - Osobnostní a sociální výchova – rozvoj komunikace v rámci pracovní skupiny, pěstování mezilidských vztahů, kooperace, kreativita</i></p> <p><i>P6.4, P6.5 – Mediální výchova – tvorba mediálních sdělení, práce v realizačním týmu</i></p> <p><i>P2.4 – Výchova demokratického občana - principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování</i></p> <p><i>P3.2 - Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - pochopení významu Newtonových pohybových zákonů pro vysvětlení struktury Sluneční soustavy, pro celosvětový rozvoj vědy a techniky</i></p>

<p>1.2. Práce, energie teplo</p>	<ul style="list-style-type: none"> • vypočítá práci vykonanou stálou silou při přemísťování tělesa, orientuje se v jednotkách práce, rozlišuje mezi prací a výkonem, orientuje se v jednotkách výkonu • vysvětluje vzájemné přeměny energií • určuje teplo přijaté nebo odevzdané tělesem, změří měrnou tepelnou kapacitu tělesa 	<ul style="list-style-type: none"> • práce a výkon, účinnost • pohybová a polohová energie a jejich vzájemné přeměny • vnitřní energie a teplo, tepelná výměna, kalorimetrie - měření 	<p><i>P3.1 - Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – zdroje energií na Zemi; obnovitelné zdroje energie P5.3, P5.4 - Environmentální výchova – šetrné využívání energetických zdrojů; ekologie P1.3, P1.6, P1.7 - Osobnostní a sociální výchova – rozvoj kooperace a komunikace v pracovní skupině; kreativita P6.4, P6.5 – Mediální výchova – tvorba mediálních sdělení, práce v realizačním týmu P2.4 – Výchova demokratického občana - principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování</i> Ov – ekologická výchova</p>
<p>1.3. Změny skupenství látek</p>	<ul style="list-style-type: none"> • vysvětluje jednotlivé změny skupenství látek • porovnává výhody a nevýhody jednotlivých spalovacích motorů 	<ul style="list-style-type: none"> • změny skupenství látek, tání a tuhnutí, sublimace a desublimace, vypařování, var, kapalnění • spalovací motory 	<p>D – průmyslová revoluce</p>

	1.4. Meteorologie	<ul style="list-style-type: none"> • posuzuje základní vlivy na vývoj počasí • vysvětluje vznik základních meteorologických jevů 	<ul style="list-style-type: none"> • atmosféra Země a její složení • základní meteorologické jevy a jejich měření – tlak, teplota, vlhkost • předpověď počasí 	<p><i>P3.1 - Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - celosvětové problémy se stavem zemské atmosféry; globální oteplování</i> <i>P5.3, P5.4 - Environmentální výchova – ekologické chování; snižování škodlivých exhalací</i> <i>P6.3 - Mediální výchova – význam médií pro informovanost obyvatelstva o stavu Zemské atmosféry</i> <i>Z – podnebí, předpověď počasí</i></p>
	1.5. Elektrické jevy	<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje vodič a izolant • graficky zobrazuje elektrické pole pomocí elektrických siločar 	<ul style="list-style-type: none"> • elektrický náboj a jeho měření • elektrický vodič a izolant • elektrické pole 	<p>Ch – stavba atomu, elementární částice</p>

<p>1.6. Elektrický proud</p>	<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje stejnosměrný a střídavý elektrický proud • sestavuje jednoduchý elektrický obvod a změří velikost elektrického proudu procházejícího spotřebičem, určuje el. napětí na spotřebiči • využívá vztah mezi elektrickým proudem a napětím v rezistoru • určí závislost elektrického odporu kovového vodiče na geometrickém tvaru a teplotě • zapojuje rezistory sériově a paralelně • rozumí regulaci velikosti el. proudu a napětí v obvodu • ovládá základní zásady bezpečnosti práce s elektrickými spotřebiči a zásady první pomoci při úrazu elektrickým proudem 	<ul style="list-style-type: none"> • elektrický proud, měření velikosti el. proudu, jednotky el. proudu • elektrický obvod • elektrické napětí, měření velikosti elektrického napětí, jednotky elektrického napětí, zdroje elektrického napětí • Ohmův zákon – měření • elektrický odpor • rezistor, spojování rezistorů, reostat, potenciometr a jejich využití • elektrická práce a energie • zásady bezpečnosti práce s elektrickými spotřebiči, pojistky 	<p><i>P1.3, P1.6, P1.7, - Osobnostní a sociální výchova - rozvoj kooperace a komunikace v pracovní skupině; kreativita; posilování sociálního citění žáků, ohleduplnosti a schopnosti pomoci postiženým</i> <i>P4.2 – Multikulturní výchova – lidské vztahy</i> <i>P5.3, P5.4 - Environmentální výchova – ekologické zdroje napětí</i> <i>P2.4 – Výchova demokratického občana - principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování</i> <i>P6.4, P6.5 – Mediální výchova – tvorba mediálních sdělení, práce v realizačním týmu</i> Ch – elektrochemické děje M – řešení rovnic Bi – účinky elektrického proudu na člověka</p>
<p>1.7. Vedení elektrického proudu v kapalinách a plynech</p>	<ul style="list-style-type: none"> • sestaví elektrolyzér a popíše využití elektrolyzy v praxi • orientuje se v druzích elektrických výbojů 	<ul style="list-style-type: none"> • vedení elektrického proudu v kapalinách – elektrolyza • elektrický proud v plynech – elektrické výboje 	<p>Ch - elektrochemie</p>

2.	2.1. Elektromagnetické jevy	<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí rozdíl mezi elektrickým a magnetickým polem graficky zobrazuje magnetické pole cívky s proudem pomocí magnetických indukčních čar aplikuje poznatky o silovém působení mg. pole na silové působení na cívku s proudem využívá poznatky o jevu elektromagnetické indukce na konkrétní příklady 	<ul style="list-style-type: none"> magnetické pole elektrického proudu, elektromagnet a jeho využití působení mg. pole na cívku s proudem, elektromotor elektromagnetická indukce a její využití 	<p><i>P3.1 - Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – rozhodující význam jevu elektromagnetické indukce pro výrobu elektrické energie ve světě</i> <i>P5.3, P5.4 -Environmentální výchova – výhody využívání elektrické energie</i> <i>P2.4 – Výchova demokratického občana - principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování</i></p>
	2.2. Střídavý proud	<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí charakter střídavého proudu, rozliší různé hodnoty střídavého proudu, změří velikost střídavého proudu rozlišuje mezi usměrňováním a transformací střídavého proudu, sestaví jednoduchý usměrňovač a transformátor 	<ul style="list-style-type: none"> vznik střídavého proudu, měření velikosti střídavého proudu a napětí, efektivní hodnota střídavého proudu usměrňování a transformace střídavého proudu , rozvodná elektrická síť 	<p><i>P1.3, P1.6, P1.7 - Osobnostní a sociální výchova – rozvoj kooperace a komunikace v pracovní skupině; kreativita</i> <i>P6.4, P6.5 – Mediální výchova – tvorba mediálních sdělení, práce v realizačním týmu</i> <i>P2.4 – Výchova demokratického občana - principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování</i> M – grafy funkcí</p>

	<p>2.3. Vedení elektrického proudu v polovodičích</p>	<ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje vlastní a nevlastní polovodič, vysvětlí rozdíly mezi kovovým vodičem a polovodičem • rozlišuje mezi zapojením polovodiče diody v propustném a závěrném směru, proměří voltampérovou charakteristiku diody 	<ul style="list-style-type: none"> • vlastní polovodiče, termistor, fotorezistor – praktické využití • nevlastní polovodiče – typ P, typ N • polovodičová dioda a její využití, voltampérová charakteristika diody 	<p><i>P3.2 - Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – pochopení významu polovodičové techniky pro přenos informací ve světě pro obrovský rozmach výpočetní techniky</i> <i>P1.3, P1.6, P1.7 -Osobnostní a sociální výchova – rozvoj kooperace a komunikace v pracovní skupině; kreativita</i> <i>P6.4, P6.5 – Mediální výchova – tvorba mediálních sdělení, práce v realizačním týmu</i> <i>P2.4 – Výchova demokratického občana - principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování</i> Ch – polovodiče Inf – polovodičové součástky</p>
--	---	---	---	--

<p>2.4. Mechanické kmitání a vlnění</p>	<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje jednotlivé typy mechanických oscilátorů • rozumí vztahům mezi periodou, frekvencí a úhlovou frekvencí kmitání, změří periodu kmitů mechanického oscilátoru • vysvětlí rozdíl mezi kmitáním a vlněním 	<ul style="list-style-type: none"> • mechanické oscilátory • záznam mechanického kmitání • popis kmitání, perioda a frekvence kmitání • mechanické vlnění – popis, šíření v látkách, vlnová délka - měření 	<p><i>P1.3, P1.6, P1.7 - Osobnostní a sociální výchova – rozvoj kooperace a komunikace v pracovní skupině; kreativita</i> <i>P6.4, P6.5 – Mediální výchova – tvorba mediálních sdělení, práce v realizačním týmu</i> <i>P2.4 – Výchova demokratického občana - principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování</i> M – goniometrické funkce, grafy funkcí</p>
<p>2.5. Základy akustiky</p>	<ul style="list-style-type: none"> • orientuje se v charakteristikách zvuku • porovnává metody záznamy zvuku 	<ul style="list-style-type: none"> • zvuk a jeho vlastnosti, šíření zvuku v látkách, charakteristiky zvuku • základy hudební akustiky, záznam zvuku 	<p><i>P6.3 - Mediální výchova – historický význam záznamu zvuku pro rozvoj přenosu informací</i> <i>P5.3, P5.4 - Environmentální výchova – negativní vliv nadměrného hluku na životní prostředí</i> Hv – hudební stupnice Bi – ucho, hluk Inf – záznam zvuku</p>

<p>2.6. Elektromagnetické vlnění a záření</p>	<ul style="list-style-type: none"> • chápe rozdíl mezi mechanickým a elektromagnetickým vlněním, orientuje se v druzích elektromagnetického vlnění a záření 	<ul style="list-style-type: none"> • popis elektromagnetického vlnění • šíření elektromagnetického vlnění v prostředí • elektromagnetické záření – druhy, význam 	<p><i>P5.3, P5.4, P3.1 - Environmentální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - ochrana před účinky nebezpečných záření</i> <i>P6.3 - Mediální výchova – význam využívání elektromagnetického vlnění pro přenos informací</i> Ov – přenos informací</p>
<p>2.7. Jaderná energie</p>	<ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje částice tvořící atomové jádro • rozlišuje druhy radioaktivních záření – jejich účinky a nebezpečnost • vysvětlí význam syntézy atomových jader a štěpení atomových jader pro lidskou společnost 	<ul style="list-style-type: none"> • stavba atomového jádra • radioaktivita – přirozená a umělá, její využití • jaderná reakce – štěpení a syntéza atomových jader, jaderný reaktor • ochrana před účinky jaderného záření 	<p><i>P5.3, P5.4, P3.1 - Environmentální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - ochrana před účinky radioaktivních záření</i> - celosvětový význam jaderných elektráren - problémy s vyhořelým palivem <i>P6.3 - Mediální výchova – význam médií pro informovanost obyvatelstva o jaderném nebezpečí</i> Ch – stavba atomového jádra Ov – ekologická výchova</p>

	2.8. Země a vesmír	<ul style="list-style-type: none"> • orientuje se ve struktuře Sluneční soustavy, charakterizuje jednotlivé planety sluneční soustavy, chápe význam Slunce jako ústředního tělesa této soustavy • orientuje se v objektech, které lze pozorovat na obloze 	<ul style="list-style-type: none"> • Sluneční soustava a naše galaxie • hvězdný vesmír • orientace na obloze • kosmonautika • význam vesmíru 	<p><i>P3.2 - Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – rozhodující význam Slunce pro život lidí na Zemi – výzkum vesmíru jako sjednocující prvek politiky států</i> D, Z – Sluneční soustava Ov – člověk a vesmír</p>
--	--------------------	---	---	---

CHEMIE

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

V předmětu chemie se realizuje obsah vzdělávacího oboru Chemie RVP ZV a RVP GV. Předmět je vyučován ve 1. a 2. ročníku.

Celkové týdenní dotace činí 2 a 2 hodiny. K předmětu je přidána část vzdělávací oblasti **Člověk a svět práce – Práce s laboratorní technikou**

s týdenními dotacemi $\frac{1}{2}$ a $\frac{1}{2}$ hodiny. Dělené hodiny jsou zaměřeny na experimenty, laboratorní práce a projekty.

Součástí jsou tematické okruhy průřezových témat: **Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Environmentální výchova a Mediální výchova.**

Poznatky z chemie vedou žáky k pochopení základů tohoto vědního oboru, jež jsou pro ně součástí jejich všeobecného vzdělání. K tomu slouží výběr chemických látek a reakcí z přírody a z běžné praxe, informace o bezpečném a účelném zacházení s chemickými látkami. Také jde o osvojování základních dovedností spojených s pozorováním vlastností látek a jednoduchých chemických reakcí, o provádění jednoduché experimentální činnosti, o vysvětlování chemických jevů a umění nalézat a zdůvodňovat závěry a poté je uvádět do širších souvislostí. U žáků je třeba vzbuzovat zájem o chemii s tím, že bez její poznatkové soustavy se člověk neobejde takřka v žádné oblasti své činnosti, a také s nutností ochrany životního prostředí a vlastního zdraví.

S výukou rovněž souvisí podpora žáků v účasti na soutěžích a aktivitách souvisejících s chemií (ChO, korespondenční seminář z Ch apod.).

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Žák:

- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat

se dalšímu studiu a celoživotnímu učení.

- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě.

- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy.

- samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti.

- poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich.

Kompetence k řešení problémů

Žák:

- vyhledá informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti

k objevování různých variant řešení, nedá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému.

- samostatně řeší problémy, volí vhodné způsoby řešení, užívá při řešení problémů logické, matematické a empirické postupy.

- ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů.

- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí.

Učitel:

- zadává úlohy způsobem, který umožňuje více postupů.

- zařazuje metody, při kterých žáci sami navrhnou řešení, docházejí k závěrům a vyhodnocují získaná fakta.

Kompetence komunikativní

Žák:

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu.

- naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje.

- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění.

- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem.

Učitel vede žáky:

- k vzájemné komunikaci a ke komunikaci s učitelem.

- k dodržování předem stanovených pravidel vzájemné komunikace.

- k naslouchání druhým a k respektování jejich názorů.

- k formulování myšlenek v písemné a mluvené podobě.

- k interpretaci či prezentaci různých textů, obrazových materiálů, grafů a jiných forem záznamů v písemné i mluvené formě.

- ke kritickému hodnocení vlastní práce i práce ostatních, k vhodné argumentaci a přijímání kritiky.

Kompetence sociální a personální

Žák:

- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s učiteli na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce.

- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají.

Učitel:

- vede žáky ke spolupráci při řešení problémů, využívá k tomu skupinové či inkluzivní vyučování.

- posiluje sebedůvěru žáků.

- snaží se navodit situace, při nichž má každý žák možnost pocítit úspěch.

- vede žáky k utváření pocitu zodpovědnosti za jejich jednání.

- vede žáky k ochotě pomoci druhým a ke schopnosti o pomoc vhodně požádat.

- vede žáky k spoluúčasti na vytváření kritérií hodnocení a k následnému hodnocení jejich výsledků.

- vede žáky k vytváření odpovědnosti za vytváření podmínek pro udržitelný rozvoj v lokálním a globálním měřítku.

Kompetence občanské

Žák:

- chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhoduje se

v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti.

Učitel vede žáky:

- k dodržování pravidel slušného chování.

- k pochopení práv a povinností v souvislosti s ochranou jejich zdraví i zdraví jejich blízkých.

Kompetence pracovní

Žák:

- používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné

nebo nové pracovní podmínky.

- přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot.

- využívá znalosti a zkušenosti, získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech, v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření.

Učitel vede žáky:

- k dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel při práci s chemickými látkami.

- k samostatnému organizování pracovních činností s možností navrhnout postup a časový rozvrh.

Mezipředmětové vztahy

Realizace mezipředmětových vztahů v předmětu chemie umožňuje odstranit izolovanost a duplicitu poznatkových soustav jednotlivých předmětů.

Biologie: látkové složení těl organismů, metabolismus (fotosyntéza, dýchání), minerální výživa rostlin, složení potravy živočichů, koloběh látek v přírodě

Geologie: prvky a chemické sloučeniny jako minerály

Fyzika: fyzikální vlastnosti látek (hustota, rozpustnost, elektrická a tepelná vodivost, teplota tání a varu), hořlaviny, elementární částice atomů, molekuly, zákon zachování hmotnosti, výroba elektrického proudu chemickou cestou

Zeměpis: voda, vzduch, fosilní paliva (ropa, uhlí, zemní plyn), chemický průmysl České republiky

Matematika: chemické výpočty (hmotnostní zlomek, koncentrace roztoku, chemické rovnice)

Dějepis: historie významných chemických objevů, slavní chemikové

Občanská výchova: lékové a drogové závislosti

Tělesná výchova: anabolika, doping

Doporučené učebnice:

pro 1. ročník - Škoda J. a kol.: Chemie 8. Nakladatelství Fraus. Plzeň 2006.

pro 2. ročník - Škoda J. a kol.: Chemie 9. Nakladatelství Fraus. Plzeň 2007. Číslování témat (druhá číslice v dvoumístném kódu) je společné pro 1. a 2. ročník.

- 1. Pozorování, pokus a bezpečnost práce**
- 2. Směsi**
- 3. Částicové složení látek a chemické prvky**

- 4. Chemické reakce**
- 5. Anorganické sloučeniny**
- 6. Organické sloučeniny**
- 7. Chemie a společnost**
- 8. Práce s laboratorní technikou**

VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

ROČ.	TÉMA	VÝSTUP <i>Žák:</i>	UČIVO	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, POZNÁMKY
1.	1.1. Pozorování, pokus a bezpečnost práce	-určí společné a rozdílné vlastnosti látek -pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost; posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí	Vlastnosti látek – hustota, rozpustnost, tepelná a elektrická vodivost, vliv atmosféry na vlastnosti a stav látek Zásady bezpečné práce – ve školní laboratoři i v běžném životě Nebezpečné látky a přípravky – R-věty, S-věty, varovné značky a jejich význam	F, Bi <i>OSV</i> <i>EnV</i> <i>MV</i>
	1.2. Směsi	-rozlišuje směsi a chemické látky -navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení; uvede příklady oddělování složek v praxi -rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití -uvede příklady znečištění vody a vzduchu v pracovním prostředí a domácnosti, navrhne nejvhodnější preventivní opatření a způsoby likvidace znečištění	Směsi – různorodé, stejnorodé roztoky; oddělování složek směsí (usazování, filtrace, destilace, krystalizace, sublimace) Voda – destilovaná, pitná, odpadní; výroba pitné vody; čistota vody Vzduch – složení, čistota ovzduší, ozónová vrstva	Z, F, Bi <i>OSV</i> <i>EnV</i> <i>MV</i>

<p>1.3. Částicové složení látek a chemické prvky</p>	<p>-používá pojmy atom a molekula ve správných souvislostech -rozlišuje chemické prvky a chemické sloučeniny a pojmy užívá ve správných souvislostech -orientuje se v periodické soustavě prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti</p>	<p>Částicové složení látek – molekuly, atomy, atomové jádro, protony, neutrony, elektronový obal a jeho změny v chemických reakcích, elektrony</p> <p>Prvky – názvy, značky, vlastnosti a použití vybraných prvků, skupiny a periody v periodické soustavě prvků; protonové číslo</p> <p>Chemické sloučeniny – chemická vazba, názvosloví jednoduchých anorganických a organických sloučenin</p>	<p>D, F, Bi(Geol.) <i>OSV</i> <i>EnV</i> MV</p>
<p>1.4. Chemické reakce</p>	<p>-rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí, provede jejich klasifikaci a zhodnotí jejich využívání -přečte chemické reakce a s užitím zákona zachování hmotnosti vypočítá hmotnost výchozí látky nebo produktu</p>	<p>Chemické reakce – zákon zachování hmotnosti, chemické rovnice</p> <p>Klasifikace chemických reakcí – slučování, neutralizace</p>	<p>M, F <i>OSV</i> <i>EnV</i></p>

<p>1.5. Anorganické sloučeniny</p>	<p>-porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí -vysvětlí vznik kyselých dešťů, uvede jejich vliv na životní prostředí -orientuje se na stupnici pH, změří reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi</p>	<p>Oxidy – názvosloví, vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů Kyseliny a hydroxidy – kyselost a zásaditost roztoků; vlastnosti, vzorce, názvy a použití vybraných prakticky významných kyselin a hydroxidů Soli kyslíkaté a nekyslíkaté – vlastnosti, použití vybraných solí, oxidační číslo, názvosloví, vlastnosti a použití vybraných prakticky významných halogenidů</p>	<p>Z, M, F, Bi(Geol.) <i>OSV</i> <i>EnV</i> MV</p>
<p>1.6 Organické sloučeniny.</p>	<p>-rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití -zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy -rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití</p>	<p>Uhlovodíky – příklady v praxi významných alkanů, uhlovodíků s vícenásobnými vazbami a aromatických uhlovodíků Paliva – ropa, uhlí, zemní plyn, průmyslově vyráběná paliva Deriváty uhlovodíků – příklady v praxi významných alkoholů a karboxylových kyselin</p>	<p>Z, F, Bi(Geol.), Bi, <i>OSV</i> <i>EnV</i> MV</p>
<p>1.7 Chemie a společnost</p>	<p>-zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi -orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka</p>	<p>Chemický průmysl ČR – výrobky, rizika, v souvislosti s životním prostředím, recyklace surovin, koroze</p>	<p>Z, F, Bi <i>OSV</i> <i>VDO</i> <i>VMEGS</i> <i>EnV</i> MV</p>

	<p>1.8. Práce s laboratorní technikou</p>	<p>-vybere a prakticky využívá vhodné pracovní postupy, přístroje, zařízení a pomůcky pro konání konkrétních pozorování, měření a experimentů -zpracuje protokol o cíli, průběhu a výsledcích své experimentální práce a zformuluje v něm závěry, k nimž dospěl -vyhledá v dostupných informačních zdrojích všechny podklady, jež mu co nejlépe pomohou provést danou experimentální práci -dodržuje pravidla bezpečné práce a ochrany životního prostředí při experimentální práci -poskytne první pomoc při úrazu v laboratoři</p>	<p>Základní laboratorní postupy a metody</p> <p>Základní laboratorní přístroje, zařízení a pomůcky</p>	<p>M, F, Bi <i>OSV</i> <i>EnV</i> <i>MV</i></p>
--	--	--	--	--

ROČ.	TÉMA	VÝSTUP <i>Žák:</i>	UČIVO	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, POZNÁMKY
2.	2.1. Pozorování, pokus a bezpečnost práce	-objasní nejefektivnější jednání v modelových příkladech havárie s únikem nebezpečných látek	Mimořádné události – havárie chemických provozů, úniky nebezpečných látek	F, Bi <i>OSV</i> <i>EnV</i> <i>MV</i>
	2.2 Směsi	-vypočítá složení roztoků, připraví prakticky roztok daného složení -vysvětlí základní faktory ovlivňující rozpouštění pevných látek	Směsi – různorodé, stejnorodé roztoky, hmotnostní zlomek a koncentrace roztoku, koncentrovanější, zředěnější, nasycený a nenasycený roztok, vliv teploty, plošného obsahu a míchání pevné složky na rychlost jejího rozpouštění do roztoku	M, F <i>OSV</i> <i>EnV</i>
	2.4. Chemické reakce	-rozdělí výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí, provede jejich klasifikaci a zhodnotí jejich využívání -přečte chemické reakce a s užitím zákona zachování hmotnosti vypočítá hmotnost výchozí látky nebo produktu -aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu	Chemické reakce – látkové množství, molární hmotnost Klasifikace chemických reakcí – reakce exotermní a endotermní Faktory ovlivňující rychlost chemických reakcí – teplota, plošný obsah povrchu výchozích látek, katalýza Chemie a elektřina – výroba elektrického proudu chemickou cestou	M, F <i>OSV</i> <i>EnV</i>
	2.5 Anorganické sloučeniny	-porovná vlastnosti a použití prakticky významných oxidů, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí	Oxidy Hydroxidy Soli kyslíkaté a nekyslíkaté	M, F, Bi(Geol.), Bi, <i>OSV</i> <i>EnV</i> <i>MV</i>

<p>2.6 Organické sloučeniny.</p>	<p>-orientuje se ve výchozích látkách a produktech fotosyntézy a koncových produktů biochemického zpracování, především bílkovin, tuků, sacharidů -určí podmínky postačující pro aktivní fotosyntézu -uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitamínů</p>	<p>Přírodní látky – zdroje, vlastnosti a příklady funkcí bílkovin, tuků, sacharidů a vitamínů v lidském těle</p>	<p>Z, F, Bi <i>OSV</i> <i>EnV</i> <i>MV</i></p>
<p>2.7. Chemie a společnost</p>	<p>-zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi -aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe -orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka</p>	<p>Chemický průmysl v ČR – výrobky, rizika v souvislosti s životním prostředím, recyklace surovin, koroze Průmyslová hnojiva Tepelně zpracovávané materiály – cement, vápno, sádra, keramika Plasty a syntetická vlákna – vlastnosti, použití, likvidace Detergenty, pesticidy, insekticidy Hořlaviny – význam tříd nebezpečnosti Léčiva a návykové látky</p>	<p><i>Zsv, Z, F, Bi, Tv</i> <i>OSV</i> <i>VDO</i> <i>VMEGS</i> <i>EnV</i> <i>MV</i></p>

	<p>2.8. Práce s laboratorní technikou</p>	<p>-vybere a prakticky využívá vhodné pracovní postupy, přístroje, zařízení a pomůcky pro konání konkrétních pozorování, měření a experimentů -zpracuje protokol o cíli, průběhu a výsledcích své experimentální práce a zformuluje v něm závěry, k nimž dospěl -vyhledá v dostupných informačních zdrojích všechny podklady, jež mu co nejlépe pomohou provést danou experimentální práci -dodržuje pravidla bezpečné práce a ochrany životního prostředí při experimentální práci -poskytne první pomoc při úrazu v laboratoři</p>	<p>Základní laboratorní postupy a metody</p> <p>Základní laboratorní přístroje, zařízení a pomůcky</p>	<p>M, F, Bi <i>OSV</i> <i>EnV</i> MV</p>

BIOLOGIE

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Charakteristika vyučovacího předmětu

V předmětu Přírodopis (Biologie, Geologie) se realizuje obsah vzdělávacího oboru RVP ZV. Předmět je vyučován v 1. až 2. Ročníku šestiletého gymnázia. K předmětu je přidána část vzdělávací oblasti Člověk a zdraví.

Časové dotace jsou:

- pro 1. ročník osmiletého studia – 2 hodiny týdně
- pro 2. ročník osmiletého studia – 2 hodiny týdně

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

1. Kompetence k učení

Žák:

- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení
- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy;
- samostatně pozoruje a experimentuje, získané poznatky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti.

2. Kompetence k řešení problémů

Žák:

- vyhledává informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení;
- samostatně řeší problémy, volí vhodné způsoby řešení, užívá při řešení problémů logické, matematické a empirické postupy;
- ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů;
- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí.

3. Kompetence komunikativní

Žák:

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu;
- naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhájí svůj názor a vhodně argumentuje;
- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá;

- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem;
- využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi.

4. Kompetence sociální a personální

Žák:

- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce;
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá;
- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají.

5. Kompetence občanské

Žák:

- respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému a psychickému násilí;
- rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne podle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka
- chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti.

6. Kompetence pracovní

Žák:

- používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky;
- přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých a ochrany životního prostředí;
- využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost.

Mezipředmětové vztahy

Realizace mezipředmětových vztahů v předmětu chemie umožňuje odstranit izolovanost a duplicitu poznatkových soustav jednotlivých předmětů.

Fyzika:	fyzikální vlastnosti látek – minerálů (hustota, rozpustnost, elektrická a tepelná vodivost, teplota tání a varu), obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie
Chemie:	voda – pitná, odpadní; čistota vody, vzduch – složení, čistota vzduchu, ozonová vrstva, chemické prvky a sloučeniny jako minerály, paliva – ropa, uhlí, zemní plyn, přírodní látky – zdroje, vlastnosti a příklady funkcí bílkovin, tuků, sacharidů a vitamínů v těle, detergenty, pesticidy a insekticidy, léčiva a návykové látky

- Zeměpis: Země jako vesmírné těleso, krajinná sféra – přírodní sféra, složky a prvky přírodní sféry, systém přírodní sféry na planetární a regionální úrovni – přírodní oblasti, krajina – přírodní a společenské prostředí, vztah příroda a společnost – trvale udržitelný život a rozvoj, principy a zásady ochrany přírody a životního prostředí, chráněná území přírody, globální ekologické a environmentální problémy lidstva
- Matematika: výpočty (štěpné poměry v genetice, hustota minerálů))
- Dějepis: věda a vzdělávání jako faktory vývoje, historie významných biologických a geologických objevů, významní přírodovědci
- Občanská výchova: lékové a drogové závislosti
- Výtvarná výchova: prvky vizuálně obrazného vyjádření, uspořádání objektů do celků v ploše
- Tělesná výchova: anabolika, doping, význam pohybu pro zdraví

Doporučené učebnice:

pro 1. ročník

- Vaněčková, I., Skýbová, J., Markvartová, D., Hejda, T. *Přírodopis 8 Učebnice*. Plzeň: Fraus, 2006. 128 s.; ISBN: 978–80–7238–428–7
- Vaněčková, I., Skýbová, J., Markvartová, D., Hejda, T. *Přírodopis 8 Pracovní sešit*. Plzeň: Fraus, 2006. 64 s.; ISBN: 978–80–7238–429–5

pro 2. ročník

- Švecová, M., Matějka, D. *Přírodopis 9 Učebnice*. Plzeň: Fraus, 2007. 128 s.; ISBN: 978–80–7238–587–4
- Švecová, M., Matějka, D. *Přírodopis 9 Pracovní sešit*. Plzeň: Fraus, 2007. 64 s.; ISBN: 978–80–7238–589–8

Číslování témat:

První číslo v dvoumístném kódu je číslo ročníku, druhé číslo je číslo tematického celku, je společné pro 1. až 2. ročník.

- 1. Obecná biologie a genetika**
- 2. Biologie hub**
- 3. Biologie rostlin**
- 4. Biologie živočichů**
- 5. Biologie člověka**
- 6. Neživá příroda**
- 7. Základy ekologie**
- 8. Praktické poznávání přírody**

VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU PŘÍRODOPIS (BIOLOGIE, GEOLOGIE)

ROČ.	TÉMA	VÝSTUP Žák:	UČIVO	MEZIPŘEDMĚTOVÉ PRŮŘEZOVÁ POZNÁMKY	VZTAHY, TÉMATA,
1.	1.1. Obecná biologie a genetika	<ul style="list-style-type: none"> rozpozná, porovná a objasní funkci základních orgánů (orgánových soustav) živočichů; třídí organismy a zařadí vybrané organismy do říší a nižších taxonomických jednotek; vysvětlí podstatu pohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti; uvede příklady dědičnosti v praktickém životě a příklady vlivu prostředí na utváření organismů. 	<ul style="list-style-type: none"> základní struktura života – buňky, tkáň, orgány, orgánové soustavy, organismy jednobuněčné a mnohobuněčné význam a zásady třídění organismů dědičnost a proměnlivost organismů – podstata dědičnosti a přenos dědičných informací viry a bakterie – výskyt, význam a praktické využití 	Ch, Z, M, D, Ov <i>OSV, EnV, MV P6.1, 6.2, 6.5</i>	
	1.4. Biologie živočichů	<ul style="list-style-type: none"> porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů; rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin; odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí; zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka, uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku s živočichy. 	<ul style="list-style-type: none"> stavba těla, stavba a funkce jednotlivých částí těla – živočišná buňka, tkáň, orgány, orgánové soustavy, organismy jednobuněčné a mnohobuněčné, rozmnožování vývoj, vývin a systém živočichů – významní zástupci jednotlivých skupin živočichů – strunatci (savci – vejcorodí, vačnatci, hmyzožravci, letouni, chudozubí, hlodavci, zajáci, šelmy, ploutvonožci, kytovci, chobotnatci, lichokopytníci, sudokopytníci, primáti) rozšíření, význam a ochrana živočichů – hospodářsky a epidemiologicky významné druhy, péče o vybrané domácí živočichy, chov domestikovaných živočichů, živočišná společnost projevy chování živočichů 	Ch, Z, M, D, Ov <i>OSV, EnV, MV P6.1, 6.2, 6.5</i>	

<p>1.5. Biologie člověka</p>	<ul style="list-style-type: none"> • určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy; • orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka; • objasní vznik a vývin nového jedince od početí do stáří; • rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby; objasní význam zdravého způsobu života • aplikuje první pomoc při poranění a jiném poškození těla. 	<ul style="list-style-type: none"> • fylogeneze a ontogeneze člověka – rozmnožování člověka • anatomie a fyziologie – stavba a funkce jednotlivých částí lidského těla; orgány, orgánové soustavy (opěrná, pohybová, oběhová, dýchací, trávicí, vylučovací a rozmnožovací, řídicí), vyšší nervová činnost, hygiena duševní činnosti • nemoci, úrazy a prevence – příčiny, příznaky, praktické zásady a postupy při léčení běžných nemocí; závažná poranění a život ohrožující stavy, epidemie • životní styl – pozitivní a negativní dopad prostředí a životního stylu na zdraví člověka 	<p>Ch, Z, M, D, Ov</p> <p><i>OSV, EnV, MV P6.1, 6.2, 6.5</i></p>
<p>1.7. Základy ekologie</p>	<ul style="list-style-type: none"> • uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi; • rozlišuje a uvede příklady systémů organismů (populace, společenstva, ekosystémy) a objasní na příkladu základní princip existence živých a neživých složek ekosystému; • vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam; • uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému. 	<ul style="list-style-type: none"> • organismy a prostředí – vzájemné vztahy mezi organismy, mezi organismy a prostředím; populace, společenstva, přirozené a umělé ekosystémy, potravní řetězce, rovnováha v ekosystému • ochrana přírody a životního prostředí – globální problémy a jejich řešení, chráněná území • 	<p>Ch, Z, D, Ov</p> <p><i>OSV, EnV, MV P6.1, 6.2, 6.5</i></p>
<p>1.8. Praktické poznávání přírody</p>	<ul style="list-style-type: none"> • aplikuje praktické metody poznávání přírody; • dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody. 	<ul style="list-style-type: none"> • praktické metody poznávání přírody – pozorování lupou a mikroskopem (případně dalekohledem), zjednodušené určovací klíče a atlasy, založení sbírek, ukázky odchytu některých živočichů, jednoduché rozčleňování živočichů • významní biologové a jejich objevy 	<p>Ch, Z, D, Ov, Vv</p> <p><i>OSV, EnV, MV P6.1, 6.2, 6.5</i></p>

2.	2.6. Neživá příroda	<ul style="list-style-type: none"> • objasní vliv jednotlivých sfér Země na vznik a trvání života; • rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek; • rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody; • porovná význam půdotvorných činitelů pro vznik půdy, rozlišuje hlavní půdní typy a půdní druhy v naší přírodě; • rozlišuje jednotlivá geologická období podle charakteristických znaků; • uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi 	<ul style="list-style-type: none"> • Země – vznik a stavba Země • nerosty a horniny – vznik, vlastnosti, kvalitativní třídění, praktický význam a využití zástupců, určování jejich vzorků; principy krystalografie • vnější a vnitřní geologické procesy – příčiny a důsledky • půdy – složení, vlastnosti a význam půdy pro výživu rostlin, její hospodářský význam pro společnost, nebezpečí a příklady její devastace, možnosti a příklady rekultivace • vývoj zemské kůry a organismů na Zemi – geologické změny, vznik života, výskyt typických organismů a jejich přizpůsobování prostředí • geologický vývoj a stavba území ČR – Český masív, Karpaty • podnebí a počasí ve vztahu k životu – význam vody a teploty prostředí pro život, ochrana a využití přírodních zdrojů, význam jednotlivých vrstev ovzduší pro život, vlivy znečištěného ovzduší a klimatických změn na živé organismy a na člověka • mimořádné události způsobené přírodními vlivy – příčiny vzniku mimořádných událostí, přírodní světové katastrofy, nejčastější mimořádné přírodní události v ČR (povodně, větrné bouře, sněhové kalamity, laviny, náledí) a ochrana před nimi 	<p>F, Ch, Z, M, D, Ov, Vv</p> <p><i>OSV, EnV, MV P6.1, 6.2, 6.5</i></p>
	2.7. Základy ekologie	<ul style="list-style-type: none"> • objasní na základě příkladu základní princip existence živých a neživých složek ekosystému; • uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému. 	<ul style="list-style-type: none"> • organismy a prostředí – vzájemné vztahy mezi organismy, mezi organismy a prostředím; rovnováha v ekosystému • ochrana přírody a životního prostředí – globální problémy a jejich řešení, chráněná území 	<p>Ch, Z, D, Ov</p> <p><i>OSV, VMEGS, EnV, MV P6.1, 6.2, 6.5</i></p>

	2.8. Praktické poznávání přírody	<ul style="list-style-type: none"> • aplikuje praktické metody poznávání přírody; • dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody. 	<ul style="list-style-type: none"> • praktické metody poznávání přírody – pozorování lupou a mikroskopem, zjednodušené určovací klíče a atlasy, založení sbírek • významní geologové a jejich objevy 	<p>F, Ch, Z, M, D, Ov, Vv</p> <p><i>OSV, EnV, MV P6.1, 6.2, 6.5</i></p>
--	----------------------------------	---	--	---

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví

Předmět: Biologie

ROČ.	TÉMA	VÝSTUP Žák:	UČIVO	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, POZNÁMKY
1. 2.	3. Biologie rostlin 4. Biologie živočichů 5. Biologie člověka	<ul style="list-style-type: none"> • poznává zdraví jako důležité životní hodnoty v kontextu dalších životních hodnot; • chápe zdraví jako vyvážený stav tělesné, duševní i sociální pohody; • poznává člověka jako biologického jedince závislého v jednotlivých etapách života na způsobu vlastního jednání a rozhodování, na úrovni mezilidských vztahů i na kvalitě prostředí; • získává základní orientaci v názorech na to, co je zdravé a co může zdraví prospět, i na to, co zdraví ohrožuje a poškozuje; • využívá osvojené preventivní postupy pro ovlivňování zdraví v denním režimu, k upevnování způsobů rozhodování a jednání v souladu s aktivní podporou zdraví v každé životní situaci i k poznávání a využívání míst souvisejících s preventivní ochranou zdraví; • propojuje činnosti a jednání související se zdravím a zdravými mezilidskými vztahy se základními etickými a morálními postoji, s volním úsilím atd. 	<ul style="list-style-type: none"> • význam rostlin a jejich ochrana • rozšíření, význam a ochrana živočichů – hospodářsky a epidemiologicky významné druhy • nemoci, úrazy a prevence – příčiny, příznaky, praktické zásady a postupy při léčení běžných nemocí; závažná poranění a život ohrožující stavy, epidemie • životní styl – pozitivní a negativní dopad prostředí a životního stylu na zdraví člověka 	Z, D, Ov, Vv <i>OSV, EnV, MV P6.1, 6.2, 6.5</i>

INFORMATIKA A VÝPOČETNÍ TECHNIKA

Charakteristika předmětu

Předmět informatika a výpočetní technika (dále IVT) je vyučován jako samostatný víceletý předmět v 1. a 2. ročníku šestiletého studia na gymnáziu.

Forma výuky

Jde o kombinace skupinové práce, frontální výuky a individuálních prezentací studentů k jednotlivým tématům. Ve výuce se využívají moderní informační technologie ve specializované učebně.

Cíl výchovných a vzdělávacích strategií

Cílem je naučit žáky efektivně využívat výpočetní techniku k objevování, experimentování a ověřování svých hypotéz. Při výuce naučit žáky spolupracovat, diskutovat a pracovat projektově.

Kompetence

- Kompetence k učení vést k samostatnému a aktivnímu přístupu ke studiu IVT, zpracování, analýze a prezentaci informací.
- Kompetence k řešení problémů – podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování, k řešení problémů.
- Kompetence komunikativní – vést žáky k všestranné a účinné komunikaci.
- Kompetence sociální a personální – rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a názory druhých, asertivnímu jednání a řešení vzniklých situací
- Kompetence občanské – připravovat žáky jako svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňující svá práva a plnící své povinnosti.
- Kompetence pracovní – pomáhat žákům poznávat a rozvíjet své schopnosti a reálné možnosti a uplatňovat získané vědomosti a dovednosti při profesní orientaci.

Mezipředmětové vztahy

Matematika – práce s tabulkami, grafika

Fyzika – zpracování naměřených dat, princip HW zařízení

OV – autorské právo, licencování

Časové vymezení

Předmět IVT je víceletý povinný předmět. Časová dotace je 1 hodina týdně v každém ročníku nižšího stupně šestiletého studia.

VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU INFORMATIKA A VÝPOČETNÍ TECHNIKA

Roč.	TÉMA	VÝSTUP <i>Žák:</i>	UČIVO <i>V průběhu roku zařazovat práci s textovým editorem, tvůrcem prezentací a tabulkovým procesorem.</i>	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, POZNÁMKY
1/6	Algoritmizace a programování	<ul style="list-style-type: none"> • v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení konkrétního problému • po přečtení programu, vysvětlí, co daný program vykoná • používá vlastní bloky (i s parametry) • diskutuje různé programy pro řešení problému 	<ul style="list-style-type: none"> • proměnná • uživatelské rozhraní • vlastní bloky • grafický výstup • podprogramy s parametry • komunikace mezi bloky (posílání zpráv) 	<ul style="list-style-type: none"> • Člověk a svět práce – okruh Využití digitálních technologií – integrováno • P1.1, P1.3, P1.9, P1.10, P6.7
	Informační systémy (hromadné zpracování dat)	<ul style="list-style-type: none"> • popíše pomocí modelu alespoň jeden informační systém, s nímž ve škole aktivně pracuje • pojmenuje role uživatelů a vymezí jejich činnosti a s tím související práva • řeší problémy výpočtem s daty • při tvorbě vzorců rozlišuje absolutní a relativní adresu buňky • používá k výpočtům funkce pracující s číselnými a textovými vstupy (průměr, maximum, pořadí, zleva, délka, počet, když) • seřadí tabulku dat podle daného kritéria (velikost, abecedně) • používá filtr na výběr dat z tabulky, sestaví kritérium pro vyřešení úlohy 	<p>Informační systémy</p> <ul style="list-style-type: none"> • informační systém ve škole • uživatelé, činnosti, práva, struktura dat • ochrana dat a uživatelů, účel informačních systémů a jejich role ve společnosti <p>Návrh a tvorba evidence dat</p> <ul style="list-style-type: none"> • formulace požadavků • struktura tabulky, typy dat • práce se záznamy, pravidla a omezení • kontrola správnosti a použitelnosti struktury, nastavených pravidel • úprava požadavků, tabulky či pravidel <p>Hromadné zpracování dat</p> <ul style="list-style-type: none"> • velké soubory dat • funkce a vzorce, práce s řetězci • řazení, filtrování, vizualizace dat • odhad závislostí 	<ul style="list-style-type: none"> • Matematika • Fyzika • Člověk a svět práce – okruh Využití digitálních technologií – integrováno P1.1, P1.9, P1.10, P6.7

Roč.	TÉMA	VÝSTUP Žák:	UČIVO <i>V průběhu roku zařazovat práci s textovým editorem, tvůrcem prezentací a tabulkovým procesorem.</i>	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, POZNÁMKY
2/6	Digitální technologie	<ul style="list-style-type: none"> uloží textové, grafické, zvukové a multimediální soubory, vybere vhodný formát pro uložení dat vytvoří jednoduchý model domácí sítě popíše, která zařízení jsou připojena do školní sítě porovná různé metody zabezpečení 	Hardware a software <ul style="list-style-type: none"> pojmy hardware a software, součásti počítače a principy jejich společného fungování operační systémy – funkce, typy, typické využití datové a programové soubory a jejich asociace v operačním systému, komprese a formáty souborů, správa souborů, instalace aplikací fungování nových technologií kolem žáka 	<ul style="list-style-type: none"> Fyzika P1.1, P1.10, P6.7
		<ul style="list-style-type: none"> zkontroluje, zda jsou části počítače správně propojeny vysvětlí rozdíl mezi programovým a technickým vybavením diskutuje o funkcích operačního systému na schematickém modelu popíše princip zasilání dat po počítačové síti vysvětlí, jak fungují některé služby internetu 	Počítačové sítě <ul style="list-style-type: none"> typy, služby a význam počítačových sítí fungování sítě – klient, server, switch, IP adresa struktura a principy internetu web – fungování webu, webová stránka, webový server, prohlížeč, odkaz, URL, vyhledávač princip cloudových aplikací metody zabezpečení přístupu k datům, role a přístupová práva 	<ul style="list-style-type: none"> P1.1, P1.10, P1.11, P6.6, P6.7
		<ul style="list-style-type: none"> diskutuje o cílech a metodách hackerů 	Bezpečnost <ul style="list-style-type: none"> útoky – cíle a metody útočníků, nebezpečné aplikace a systémy zabezpečení digitálních zařízení a dat – aktualizace, antivir, firewall bezpečná práce s hesly a správce hesel, dvoufaktorová autentizace šifrování dat a komunikace zálohování a archivace dat 	<ul style="list-style-type: none"> Občanská výchova P1.1, P1.7, P1.8, P1.10, P6.6, P6.7

	<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí, čím vším vytváří svou digitální stopu 	<p>Digitální identita</p> <ul style="list-style-type: none"> digitální stopa (obsah a metadata) – sledování polohy zařízení, záznamy o přihlašování a pohybu po internetu, cookies, sledování komunikace, informace v souboru sdílení a trvalost (nesmazatelnost) dat, fungování a algoritmy sociálních sítí 	<ul style="list-style-type: none"> Občanská výchova P1.1, P1.7, P1.8,P1.10, P6.6, P6.7
Algoritmizace a programování	<ul style="list-style-type: none"> vytvoří vlastní ucelený projekt, např. hru s ovládáním myši či klávesnicí nebo vyřeší samostatný úkol s využitím robotu 	<ul style="list-style-type: none"> Volitelně: tvorba samostatného projektu v blokovém programovacím prostředí Scratch (možné využít rozšíření) nebo programování různých úloh s využitím robotů 	<ul style="list-style-type: none"> Člověk a svět práce – okruh Využití digitálních technologií – integrováno P1.1, P1.5, P1.8,P1.10

ESTETICKÁ VÝCHOVA

Charakteristika integrovaného předmětu UMĚNÍ A KULTURA

V oblasti UMĚNÍ A KULTURA je rámcový vzdělávací plán zpracován pro obor Hudební výchova a výtvarná výchova pro 1. a 2. ročník šestiletého gymnázia.

A. Cílové zaměření vzdělávacích oblastí:

Vzdělávání v oblasti hudební výchova a výtvarná výchova směřuje k rozvíjení základních est. zaměření, komunikativních, pracovních a občanských tím, že vede žáka:

- k chápání umění a kultury v jejich vzájemné provázanosti jako přirozené součásti lidské existence
- k vnímání uměleckého díla hudebního i výtvarného
- k podpoře emocionálních prožitků a formování esteticko hodnotových orientací
- k tolerančnímu přístupu k různým kulturním hodnotám současnosti i minulosti
- a potřebám různorodých skupin národů a národností
- k využití vlastního tvůrčího potenciálu, k aktivizaci schopností u talentované osobnosti, k tvořivému přístupu ke světu
- k orientaci po tvůrčích postupech v oblasti hudby a výtvarného díla a k poznání etap vývoje umění
- Uplatňovat individuální přístup k žákům, rozvíjet individuální schopnosti žáků, to je možné díky specifičnosti předmětu estetická výchova – funkce estetická, výchovná, relaxační a motivační.
- Je v kompetenci vyučující/ho pracovat s rozvržením učební látky v rámci roku, a to s ohledem na specifičnost předmětu

B. Základní kompetence oblasti HV a VV:

Kompetence pracovní

- využívá znalosti, dovednosti i návyky v oblasti HV a VV v zájmu dalšího vlastního rozvoje, pro naplnění volného času a při rozvoji svých zájmů a schopností přistupuje ve své další činnosti k umění a kultuře s chápáním jejich společenského významu, přispívá v okruhu vlastních možností k ochraně a šetření kulturních hodnot, životního prostředí

Kompetence k řešení problémů

- vyhledává informace vhodné a potřebné k řešení dílčích otázek a úkolů v hudební i výtvarné činnosti, získané vědomosti a dovednosti se snaží uplatnit ve své práci a k objevování různých variant řešení (např. v interpretaci hudebního či výtvarného díla, tvůrčích technik)

- samostatně řeší problémy, úkoly a cvičení, kterými HV a VV motivují vlastní práci žáka

Kompetence komunikativní

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky, názory, estetické prožitky srozumitelně, bez frází, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu

- naslouchá promluvám druhých, vhodně reaguje, slušně obhajuje svůj názor, opírá své názory o znalost věci

- využívá informační a komunikační prostředky a technologie k vytváření vztahů a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi

Kompetence občanské

- respektuje názory a přesvědčení druhých, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí

- chápe základní normy společenského chování

- respektuje, chrání a oceňuje naše tradice kulturní i historické

VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU HUDEBNÍ VÝCHOVA
šestileté studium, všeobecné, 3. a 4. ročník je shodný s ŠVP pro 1. a 2. ročník čtyřletého studia (vše, mpř)

ROČ.	TÉMA	VÝSTUP Žák:	UČIVO	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, POZNÁMKY (prolínají se v jednotlivých složkách výuky HV)
1.	1.1. hudební činnosti	<ul style="list-style-type: none"> zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně, chápe zákonitosti jednoduchého vícehlasu orientuje se v zápisu jednoduché písně a podle svých schopností a dovedností ji realizuje udrží pravidelnou pulzaci 	<ul style="list-style-type: none"> hlasová výchova, dechová cvičení, nasazení tónu, sluchová analýza interpretace písně lidové i umělé využití elementárního nástrojového instrumentáře k rytmickému doprovodu 	součástí výuky je i komentovaná videoprojekce, zhlédnutí divadelního představení, koncertu P 1.2., P 1.5.
	1.2. hudebně teoretické znalosti (vazba na praktické činnosti)	<ul style="list-style-type: none"> zdokonaluje dle svých možností vlastní interpretační činnost, a to ve všech složkách hudebního projevu 	<ul style="list-style-type: none"> bude vycházet z potřeb praktických činností, probíraná látka se bude vztahovat k hudební historii, k hudebním žánrům, k problematice hudebních nástrojů a k základům hudební nauky 	P 1.1., P 1.10.
	1.3. hudební poznatky	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznává v proudu znějící hudby hud. nástroje, odlišuje hudbu vokální, instrumentální a hud. formu 	<ul style="list-style-type: none"> základní orientace v dějinách hudby v období klasicismu a romantismu 	Dějepis-historická období a tanec ZSV-spol. chování a etika P.4.1.

2.	2.1.hudební činnosti	<ul style="list-style-type: none"> • zpívá na základě svých schopností intonačně a rytmicky správně • orientuje se ve vícehlasém hudebním zápisu • udrží pravidelnou pulzaci 	<ul style="list-style-type: none"> • hlasová výchova, dechová cvičení, • nasazení tónu, sluchová analýza • interpretace písně lidové i umělé • využití elementárního nástrojového instrumentáře k rytmickému doprovodu 	Součástí výuky je i komentovaná videoprojekce, zhlédnutí divadelního představení, koncertu P.1.5, P.1.9.
	2.2.hudebně teoretické znalosti (vazba na praktické činnosti)	<ul style="list-style-type: none"> • zdokonaluje dle svých možností vlastní interpretační činnost, a to ve všech složkách hudebního projevu 	<ul style="list-style-type: none"> • bude vycházet z potřeb praktických činností, probíraná látka se bude vztahovat k hudební historii, k hudebním žánrům, k problematice hudebních nástrojů a k základům hudební nauky 	P.1.1., P.1.10.
	2.3.hudební poznatky	<ul style="list-style-type: none"> • uvědomuje si historické souvislosti ve vývoji hudebního umění, uvědomuje si různorodost hudby 20. a 21. století a složitost jejího posuzování 	<ul style="list-style-type: none"> • základní orientace v dějinách hudby 20., popř. 21. století 	Dějepis: historické období P.1.1.,P.1.7.,P.1.11.,P.3.1.,P.4.1.

VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU VÝTVARNÁ VÝCHOVA

ROČ.	TÉMA	VÝSTUP <i>Žák:</i>	UČIVO	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, POZNÁMKY
1.	1.1.výtvarné osvojování skutečnosti	<ul style="list-style-type: none"> Rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření 	<ul style="list-style-type: none"> Kreslení odezíraných předmětů, studie Perspektiva v uměleckých dílech Poučení o teorii barev 	Součást výuky je zhlédnutí videoprogramu, návštěva výstav, návštěva ZOO, interaktivní programy v rámci ZČG P.1.10.
	1.2.výtvarná práce a práce s materiálem	<ul style="list-style-type: none"> Poznává materiál a jeho možnosti v tvorbě uměleckého artefaktu Zapojuje zrakové smysly a chápe vztahy plošné a objemové 	<ul style="list-style-type: none"> Design-šperk, technický design 	P.1.9.
	1.3.výtvarná kultura	<ul style="list-style-type: none"> Uvědomujeme si hodnoty výtvarného díla 	<ul style="list-style-type: none"> Základní pravidla kompozice Portrét Významné osobnosti českého výtvarného umění 	Hudební výchova-impresionismus (hudební ukázky) Dějepis-historické období P.1.4., P.4.1.,P.1.7., P.1.11.
	1.4.výtvarné techniky	<ul style="list-style-type: none"> Poznávání možnosti výtvarných procesů a výtvarné tvorby 	<ul style="list-style-type: none"> Kresba tužkou Koláž, frotáž 	P.1.1.
2.	2.1.výtvarné osvojování skutečnosti	<ul style="list-style-type: none"> Porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a vysvětluje své postoje k nim 	<ul style="list-style-type: none"> Zákonitosti lineární a barevné kompozice Vyjádření prostorových vztahů (světlo, barva) 	Součást výuky je zhlédnutí videa či DVD, návštěva výstav, návštěva ZOO, interaktivní programy v rámci ZČG P.1.5., P.1.10.

TĚLESNÁ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Základním cílem předmětu je , aby žáci dospěli k trvalému celoživotnímu pozitivnímu vztahu k pohybovým aktivitám. Usilujeme o optimální rozvoj a upevňování zdraví žáků a rozvíjení pohybových schopností, získávání pohybových dovedností, o utváření žádoucích etických a společenských hodnot a postojů. Vycházíme především z motivující atmosféry, zájmu žáků a z jejich individuálních předpokladů.

Předmět tělesná výchova zahrnuje učební obory tělesná výchova a výchova ke zdraví.

Tělesná výchova: Výuka je realizována ve skupinách dělených na hochy a dívky. Předmět zahrnuje část vzdělávacího obsahu Výchova ke zdraví

Výchova ke zdraví: Výuka je realizována ve skupinách(hoši, dívky). Vyučovací obsah oboru výchova ke zdraví je dále zahrnut do předmětů

Tělesná výchova ,Biologie a sportovních kurzů .

Ročník	Počet hodin
1.	2
2.	2
celkem	4

Hlavní použité složky výuky: Vyučovací hodiny, sportovní kurzy (letní v tercii), soutěže, zájmové kroužky , sportovní projekty

Tělesná výchova probíhá

- ve školních prostorách (tělocvična, dvůr, posilovna, horolezecká stěna)
- v mimoškolních prostorách (bazén na Slovanech a bazén SK Radbuza, atletický stadion ve Štruncových sadech, zimní stadion, Škoda park v Doudlevcích, sportovní areál Sportpalace v Doubravce, příp.dle uvážení pedagoga na jiných vhodných místech)

Získané kompetence

- Kompetence k učení (Přenesení řídicích funkcí na žáka v určitých situacích, vytváření prostředí pro sebehodnocení, analýza chyb)
- Kompetence k řešení problémů (Vytváření podnětného učení pro tvořivou činnost, řešení herních situací, induktivní postupy, podílí se na řešení problémů)
- Kompetence komunikativní (Cvičení s hudbou, psychomotorické aktivity, cvičení ve dvojicích a skupinách)
- Kompetence sociální a personální (Vytváření týmu, týmová hra, hry a soutěže ve družstvech, zapojení do poskytování dopomoci a záchrany)

Poznámky:

- Témata, výstupy a učivo jsou stejné pro 1. a 2. ročník, k postupu na kvalitativně vyšší úroveň (obtížnější nebo rozšiřující prvky, vazby prvků, náročnější cviky a sestavy,...) je možné přejít po zvládnutí prvků nižší úrovně
- (dle úrovně pohybových schopností a dovedností jednotlivců ve skupině). To znamená, že po osvojení základních pohybových dovedností se budou studenti snažit získávat rozšiřující pohybové dovednosti ve všech sportovních činnostech.
- Prvky zdravotní tělesné výchovy(ZTV) jsou zahrnovány v rámci hodin povinné TV, samostatná ZTV je nabízena žákům III. (II.) zdravotní skupiny v samostatných vyučovacích hodinách (2 vyučovací hodiny týdně). Jedna skupina ZTV může probíhat v bazénu formou plavání.
- Sportovní kurz v 1.ročníku v délce 5 pracovních dnů je zaměřen na turistiku, cykloturistiku, sportovní hry a pobyt v přírodě , popř. je realizován formou sportovně-jazykového kurzu ve stejném rozsahu .
- Součástí TV je motivace a příprava studentů na reprezentaci školy v různých sportovních odvětvích.

VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

ROČ.	TÉMA	VÝSTUP Žák:	UČIVO	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, POZNÁMKY
1.	1. Činnosti ovlivňující zdraví	<ul style="list-style-type: none"> - Žák si je vědom vlivu pohybové aktivity na zdravotní stav, disponuje zásobníkem cviků na protažení a posílení cílových svalových skupin a vyrovnávacích cvičení - Žák prožívá radost z pohybových činností - Žák je schopen podle svých individuálních dispozic adekvátně reagovat na mimořádné události ve svém okolí - organizuje svůj pohybový režim a využívá v souladu s pohybovými předpoklady, zájmy a zdravotními potřebami vhodné a dostupné pohybové aktivity - ověří jednoduchými testy úroveň zdravotně orientované zdatnosti a svalové nerovnováhy - usiluje o optimální rozvoj své zdatnosti; - - vybere z nabídky vhodné kondiční programy nebo soubory cviků pro udržení či rozvoj úrovně zdravotně orientované zdatnosti vybere z nabídky vhodné soubory vyrovnávacích cvičení zaměřených na kompenzaci jednostranného zatížení, na prevenci a korekci svalové nerovnováhy - využívá vhodné soubory cvičení pro tělesnou a duševní relaxaci - respektuje věkové, pohlavní, výkonnostní a jiné pohybové rozdíly a přizpůsobí svou pohybovou činnost dané skladbě sportujících 	<p>zdravotně orientovaná zdatnost – složky ZOZ; kondiční testy</p> <p>svalová nerovnováha – příčiny svalové nerovnováhy; testy svalové nerovnováhy</p> <p>zdravotně zaměřená cvičení</p> <p>organismus a pohybová zátěž– způsoby zatěžování; kompenzace jednostranné zátěže</p> <p>individuální pohybový režim</p> <p>hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí</p> <p>rizikové faktory ovlivňující bezpečnost pohybových činností – zásady jednání a chování v různém prostředí; úprava pohybových činností podle aktuálních podmínek (možných rizik)</p> <p>první pomoc při sportovních úrazech – závažná poranění a život ohrožující stavy; improvizovaná první pomoc v podmínkách sportovních činností.</p>	<p>P1</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ OSV- rozvoj schopností poznávání, sebepoznání a sebepojetí, seberegulace a sebeorganizace, mezilidské vztahy, komunikace, kreativita, poznávání lidí, řešení problémů, rozhodovací dovednosti <p>P2</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ VDO- občanská společnost <p>P3</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ VMEGS- Objevujeme Evropu a svět <p>P4</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ MV- princip solidarity <p>P5</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ EV- vztah člověka k prostředí, lidské aktivity a problémy ŽP <p>P6</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ MdV- kritické čtení a vnímání mediálních sdělení,

	<p>2. Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností</p>	<p>Žák podle svých předpokladů zvládá : -- základní techniku běhu a startů, hodu míčkem a skoku dalekého (příp.vysokého)</p> <p>Žák je schopen podle svých individuálních předpokladů tvořivě cvičit na náradí a s náčiním Žák zvládá: - základy techniky akrobatických cvičení a dopomoci - základy techniky cvičení na hrazdě a dopomoci - základy techniky přeskoků (koza, bedna)</p> <p>Žák podle svých individuálních předpokladů plave technicky správně alespoň jedním plaveckým způsobem a se správným dýcháním , dvěma plaveckými způsoby uplave 50 m, zvládá startovní skok</p> <p>Žák uplatňuje individuální dovednosti - v jednoduchých herních cvičeních Žák spolupracuje ve hře, vnímá smysl hry, ovládá a respektuje zákl. pravidla osvojovaných sportů; rozhoduje (spolurozhoduje) třídní nebo školní utkání, závody, soutěže v osvojovaných sportech respektuje práva a povinnosti vyplývající z různých sportovních rolí – jedná na úrovni dané role; spolupracuje ve prospěch družstva</p>	<p>atletika – běh na dráze a v terénu (sprinty, vytrvalý běh, štafetový běh); skok do výšky nebo do dálky, hody (míček, granát), vrh koulí. Průpravná běžecká cvičení, běžecká abeceda, nízký start, gymnastika – akrobacie (kotouly, stoje, přemety, vazby, sestavy); přeskoky(koza, bedna)- roznožka, skrčeka , cvičení na náradí (hrazda, kruhy – vazby prvků), cvičení s náčiním</p> <p>plavání – zdokonalování osvojených plaveckých technik (další plavecká technika); skoky do vody; branné plavání, dopomoc unavenému plavci, záchrana tonoucího (plavání je zařazováno do prvního ročníku)</p> <p>sportovní hry – herní systémy, herní kombinace a herní činnosti jednotlivce v podmínkách utkání (alespoň ve dvou vybraných sportovních hrách podle zájmu žáků – kopaná, florbal, košíková, házená,)</p>	<p>Mezipředmětové vztahy Občanská výchova Dějepis Zeměpis Multikulturní výchova Fyzika Chemie Estetická výchova hudební</p>
--	--	---	--	--

		<ul style="list-style-type: none"> - osvojí si základní pravidla užívaných netradičních her, osvojí si a zvládá základy a zásady bezpečného lezení, jištění a slaňování na cvičné horolezecké stěně ovládá základní prvky úpolů (pády, kotouly, úchopy) uvědomuje si rizika vyplývající z úpolových her (možnost zranění) - vybere z nabídky vhodné kondiční programy nebo soubory cviků pro udržení či rozvoj úroveň zdravotně orientované zdatnosti - osvojí si základní pravidla užívaných her - zvládá základní herní činnosti užívaných her - uplatňuje individuální dovednosti v jednoduchých herních cvičeních - podílí se na tvorbě nových modifikovaných her a na rozhodování - užívá s porozuměním tělocvičné názvosloví - osvojí si základní formy cvičení s hudbou - osvojí si základy techniky jízdy na bruslích (in-line, na ledě) 	<p>další moderní a netradiční pohybové činnosti (činnosti jsou zařazovány podle zájmu žáků, např. lezení na cvičné stěně, frisbee, softbal, ringo, squash, badminton...)</p> <p>úpolové hry – rozsah činnosti je stanoven v návaznosti na připravenost vyučujícího a zájem žáků)</p> <p>průpravná, kondiční, koordinační, tvořivá, estetická a jinak zaměřená cvičení (s náčiním, kondiční trenažery)</p> <p>pohybové a malé sportovní hry různého zaměření (vybíjená, přehazovaná ,modifikované (průpravné) míčové a síťové hry)</p> <p>kondiční a estetické formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem [určeno především děvčatům – alespoň dvě formy cvičení podle podmínek a zájmu žákyň, případně žáků – aerobic, bodyforming, pilates, jóga]</p> <p>bruslení (dle zájmu skupiny) na ledě, in-line (základy jízdy, lední hokej)</p>	
--	--	---	--	--

		<ul style="list-style-type: none"> - zná zásady bezpečného pohybu na horách - zvládá základní techniku lyžování (nebo jízdy na snowboardu) podle svých individuálních předpokladů - zvládá základy bezpečného pohybu cyklisty po silnici, jízdu ve skupině, dopravní předpisy, - ovládá čtení a orientaci v mapě, - osvojí si základní pravidla táboření , pohybu a přežití v přírodě - připraví (ve spolupráci s ostatními žáky) třídní či školní turnaj, soutěž, turistickou akci a podílí se na její realizaci - provádí osvojované pohybové dovednosti na úrovni individuálních předpokladů - zvládá základní postupy rozvoje osvojovaných pohybových dovedností a usiluje o své pohybové sebezdokonalení - uplatňuje účelné a bezpečné chování při pohybových aktivitách i v neznámém prostředí - poskytne první pomoc při sportovních či jiných úrazech i v nestandardních podmínkách - aktivně naplňuje olympijské myšlenky jako projev obecné kulturnosti - volí a používá pro osvojované pohybové činnosti vhodnou výstroj a výzbroj a správně ji ošetřuje 	<p>Lyžování – běžecké, sjezdové; snowboarding (jednotlivé formy jsou zařazovány podle aktuálních sněhových podmínek, materiálních podmínek a zájmu žáků)</p> <p>Cykloturistika , turistika a pobyt v přírodě – příprava turistické akce a pobytu v přírodě; orientace v méně přehledné krajině, orientační běh, příprava a likvidace tábořiště, přežití v přírodě, ukrytí, nouzový přístřešek, zajištění vody, potravy, tepla</p>	
--	--	---	--	--

ROČ.	TÉMA	VÝSTUP	UČIVO	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, POZNÁMKY
2.	1. Činnosti ovlivňující zdraví	<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Žák si je vědom vlivu pohybové aktivity na zdravotní stav, disponuje zásobníkem cviků na protažení a posílení cílových svalových skupin a vyrovnávacích cvičení - Žák prožívá radost z pohybových činností - Žák je schopen podle svých individuálních dispozic adekvátně reagovat na mimořádné události ve svém okolí - organizuje svůj pohybový režim a využívá v souladu s pohybovými předpoklady, zájmy a zdravotními potřebami vhodné a dostupné pohybové aktivity - ověří jednoduchými testy úroveň zdravotně orientované zdatnosti a svalové nerovnováhy - usiluje o optimální rozvoj své zdatnosti; - - vybere z nabídky vhodné kondiční programy nebo soubory cviků pro udržení či rozvoj úrovně zdravotně orientované zdatnosti vybere z nabídky vhodné soubory vyrovnávacích cvičení zaměřených na kompenzaci jednostranného zatížení, na prevenci a korekci svalové nerovnováhy - využívá vhodné soubory cvičení pro tělesnou a duševní relaxaci - <i>respektuje věkové, pohlavní, výkonnostní a jiné pohybové rozdíly a přizpůsobí svou pohybovou činnost dané skladbě sportujících</i> 	<p>zdravotně orientovaná zdatnost – složky ZOZ; kondiční testy</p> <p>svalová nerovnováha – příčiny svalové nerovnováhy; testy svalové nerovnováhy</p> <p>zdravotně zaměřená cvičení</p> <p>organismus a pohybová zátěž– způsoby zatěžování; kompenzace jednostranné zátěže</p> <p>individuální pohybový režim</p> <p>hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí</p> <p>rizikové faktory ovlivňující bezpečnost pohybových činností – zásady jednání a chování v různém prostředí; úprava pohybových činností podle aktuálních podmínek (možných rizik)</p> <p>první pomoc při sportovních úrazech – závažná poranění a život ohrožující stavy; improvizovaná první pomoc v podmínkách sportovních činností.</p>	<p>P1</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ OSV- rozvoj schopností poznávání, sebepoznání a sebepečetí, seberegulace a sebeorganizace, mezilidské vztahy, komunikace, kreativita, poznávání lidí, řešení problémů, rozhodovací dovednosti <p>P2</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ VDO- občanská společnost <p>P3</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ VMEGS- Objevujeme Evropu a svět <p>P4</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ MV- princip solidarity <p>P5</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ EV- vztah člověka k prostředí, lidské aktivity a problémy ŽP <p>P6</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ MdV- kritické čtení a vnímání mediálních sdělení,
			atletika – běh na dráze a v terénu (sprinty,	Mezipředmětové vztahy

<p>2. Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností</p>	<p>Žák podle svých předpokladů zvládá : -- základní techniku běhu a startů, hodu míčkem a skoku dalekého (příp.vysokého)</p> <p>Žák je schopen podle svých individuálních předpokladů tvořivě cvičit na nářadí a s náčiním Žák zvládá: - základy techniky akrobatických cvičení a dopomoci - základy techniky cvičení na hrazdě a dopomoci - základy techniky přeskoků (koza, bedna)</p> <p>Žák podle svých individuálních předpokladů plave technicky správně alespoň jedním plaveckým způsobem a se správným dýcháním , dvěma plaveckými způsoby uplave 50 m, zvládá startovní skok</p> <p>Žák uplatňuje individuální dovednosti - v jednoduchých herních cvičeních Žák spolupracuje ve hře, vnímá smysl hry, ovládá a respektuje zákl. pravidla osvojovaných sportů; rozhoduje (spolurozhoduje) třídní nebo školní utkání, závody, soutěže v osvojovaných sportech respektuje práva a povinnosti vyplývající z různých sportovních rolí – jedná na úrovni dané role; spolupracuje ve prospěch družstva</p>	<p>vytrvalý běh, štafetový běh); skok do výšky nebo do dálky, hody (míček, granát), vrh koulí. Průpravná běžecká cvičení, běžecká abeceda,nízký start, gymnastika – akrobacie (kotouly, stoje, přemety, vazby, sestavy); přeskoky(koza, bedna)- roznožka, skrčka , cvičení na nářadí (hrazda, kruhy – vazby prvků), cvičení s náčiním</p> <p>plavání – zdokonalování osvojených plaveckých technik (další plavecká technika); skoky do vody; branné plavání, dopomoc unavenému plavci, záchrana tonoucího (plavání je zařazováno do prvního ročníku)</p> <p>sportovní hry – herní systémy, herní kombinace a herní činnosti jednotlivce v podmínkách utkání (alespoň ve dvou vybraných sportovních hrách podle zájmu žáků – kopaná, florbal, košíková, házená,)</p>	<p>Občanská výchova Dějepis Zeměpis Multikulturní výchova Fyzika Chemie Estetická výchova hudební</p>
--	---	--	--

		<ul style="list-style-type: none"> - osvojí si základní pravidla užívaných netradičních her, osvojí si a zvládá základy a zásady bezpečného lezení, jištění a slaňování na cvičné horolezecké stěně ovládá základní prvky úpolů (pády, kotouly, úchopy) uvědomuje si rizika vyplývající z úpolových her (možnost zranění) - vybere z nabídky vhodné kondiční programy nebo soubory cviků pro udržení či rozvoj úrovně zdravotně orientované zdatnosti - osvojí si základní pravidla užívaných her - zvládá základní herní činnosti užívaných her - uplatňuje individuální dovednosti v jednoduchých herních cvičeních - podílí se na tvorbě nových modifikovaných her a na rozhodování - užívá s porozuměním tělocvičné názvosloví - osvojí si základní formy cvičení s hudbou - osvojí si základy techniky jízdy na bruslích (in-line, na ledě) - zná zásady bezpečného pohybu na horách 	<p>další moderní a netradiční pohybové činnosti (činnosti jsou zařazovány podle zájmu žáků, např. lezení na cvičné stěně, frisbee, softbal, ringo, squash, badminton...)</p> <p>úpolové hry – rozsah činností je stanoven v návaznosti na připravenost vyučujícího a zájem žáků)</p> <p>průpravná, kondiční, koordinační, tvořivá, estetická a jinak zaměřená cvičení (s náčiním, kondiční trenažery)</p> <p>pohybové a malé sportovní hry různého zaměření (vybíjená, přehazovaná ,modifikované (průpravné) míčové a síťové hry)</p> <p>kondiční a estetické formy cvičení s hudbou a rytmičným doprovodem [určeno především děvčatům – alespoň dvě formy cvičení podle podmínek a zájmu žákyň, případně žáků – aerobic, bodyforming, pilates, jóga]</p> <p>bruslení (dle zájmu skupiny) na ledě, in-line (základy jízdy, lední hokej)</p> <p>lyžování – běžecké, sjezdové; snowboarding</p>	
--	--	---	---	--

		<ul style="list-style-type: none"> - zvládá základní techniku lyžování (nebo jízdy na snowboardu) podle svých individuálních předpokladů - zvládá základy bezpečného pohybu cyklisty po silnici, jízdu ve skupině, dopravní předpisy, - ovládá čtení a orientaci v mapě, - osvojí si základní pravidla táboření a pohybu v přírodě <p>- připraví (ve spolupráci s ostatními žáky) třídní či školní turnaj, soutěž, turistickou akci a podílí se na její realizaci</p> <ul style="list-style-type: none"> - provádí osvojované pohybové dovednosti na úrovni individuálních předpokladů - zvládá základní postupy rozvoje osvojovaných pohybových dovedností a usiluje o své pohybové sebezdokonalení - uplatňuje účelné a bezpečné chování při pohybových aktivitách i v neznámém prostředí - poskytne první pomoc při sportovních či jiných úrazech i v nestandardních podmínkách <p>- aktivně naplňuje olympijské myšlenky jako projev obecné kulturnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - volí a používá pro osvojované pohybové činnosti vhodnou výstroj a výzbroj a správně ji ošetřuje 	<p>(jednotlivé formy jsou zařazovány podle aktuálních sněhových podmínek, materiálních podmínek a zájmu žáků)</p> <p>Cykloturistika , turistika a pobyt v přírodě – příprava turistické akce a pobytu v přírodě; orientace v méně přehledné krajině, orientační běh, příprava a likvidace tábořiště</p>	
--	--	--	---	--

Hodnocení výsledků vzdělávání žáků a vlastní hodnocení školy

Pravidla hodnocení žáka a jejich kritéria

Žáci jsou během studia průběžně hodnoceni klasifikací. Cílem hodnocení je poskytnout žákovi zpětnou vazbu, díky které získává informace o tom, jak danou problematiku zvládá, jak umí zacházet se získanými vědomostmi, v čem má přednosti a v čem má ještě nedostatky. Hodnocení žáků vychází ze stanovených cílů a kritérií, jimiž lze činnost poměřovat. Na tomto základě může také žák sám hodnotit svou práci. Hodnocení žáka postihuje především očekávané výstupy a zvládnutí klíčových kompetencí v jednotlivých předmětech.

Klasifikace prospěchu

Prospěch žáka v jednotlivých vyučovacích předmětech je klasifikován těmito stupni:

1 - výborný

Žák ovládá požadované kompetence, poznatky, fakta, pojmy a zákonitosti uceleně, přesně a úplně a chápe vztah mezi nimi. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a tvořivě uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti pro řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí logicky správně, zřetelně se u něho projevuje samostatnost, tvořivost a schopnost spolupráce ve skupině žáků. Jeho ústní a písemný projev je správný, přesný a výstižný. Výsledky jeho činnosti jsou kvalitní, případně pouze s malými nedostatky.

2 - chvalitebný

Žák ovládá požadované kompetence, poznatky, fakta, pojmy a zákonitosti v podstatě uceleně, přesně a úplně a chápe vztahy mezi nimi. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a produktivně nebo podle menších podnětů uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti pro řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí správně, v jeho myšlení se projevuje logika a tvořivost. Jeho ústní a písemný projev mívá menší nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kvalita výsledků činnosti je zpravidla bez podstatných nedostatků.

3 - dobrý

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení požadovaných kompetencí, poznatků, faktů, pojmů, definic a zákonitostí nepodstatné mezery. Požadované intelektuální a motorické činnosti nevykonává vždy přesně. Podstatnější chyby a nepřesnosti dovede za pomoci učitele korigovat. Osvojené poznatky a dovednosti aplikuje při řešení teoretických a praktických úkolů s chybami. Uplatňuje poznatky a provádí hodnocení jevů a zákonitostí na základě podnětu učitele. Jeho myšlení je vcelku správné, není často tvořivé. Ústní a písemný projev není vždy správný, přesný a výstižný. V jeho činnosti se projevují častěji nedostatky.

4 - dostatečný

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti požadovaných kompetencí, poznatků a pojmů závažné mezery. Při provádění požadovaných intelektuálních a motorických

činností je málo pohotový, nesamostatný a má větší nedostatky v uplatňování osvojených poznatků a dovedností. Při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují závažné chyby. V logice myšlení se vyskytují závažné chyby, myšlení je zpravidla málo tvořivé. Jeho ústní a písemný projev mívá zpravidla podstatné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Zmíněné nedostatky a chyby dovede žák s pomocí učitele většinou opravit.

5 - nedostatečný

Žák si požadované kompetence a poznatky neosvojil, má v nich závažné a značné mezery. Jeho schopnost vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti má velmi podstatné nedostatky. V uplatnění osvojených vědomostí a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují velmi závažné chyby. Při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí nedovede své vědomosti uplatnit ani s podněty učitele. Neprojevuje samostatnost v myšlení, vyskytují se u něho časté logické nedostatky.

V ústním i písemném projevu má zásadní nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kvalita výsledků jeho činnosti je na nízké úrovni. Výše uvedené nedostatky a chyby nedokáže opravit ani s pomocí učitele.

Klasifikace chování

Klasifikaci chování žáka navrhuje třídní učitel s využitím poznatků ostatních učitelů a schvaluje ji ředitel školy. V případech udělení stupně 2 – uspokojivé a stupně 3 – neuspokojivé tomuto schválení klasifikace chování žáka ředitelem školy předchází projednání návrhu na udělení stupně 2 – uspokojivé nebo stupně 3 – neuspokojivé v pedagogické radě. V závažných případech je možné návrh klasifikace projednat předem, a to i za možné účasti zákonného zástupce nezletilého žáka nebo zletilého žáka. Šikana nebo pokus o ni se hodnotí jako přestupek velmi závažný. Chování žáka se klasifikuje těmito stupni:

1 - velmi dobré

Žák dodržuje školní řád, společenské zásady, pravidla soužití a morálky. Má pozitivní vztah ke spolužákům a škole. Přispívá k utváření dobrých podmínek pro vyučování a výchovu. Jeho chování ve škole i mimo školu je v souladu s právními a sociálními normami společnosti.

2 - uspokojivé

Žák se dopustí závažného zaviněného porušení školního řádu nebo přes důtku třídního učitele či přes důtku ředitele školy se dopustí dalších přestupků proti školnímu řádu, proti zásadám a pravidlům soužití, narušuje společnou činnost kolektivu žáků nebo se dopouští hrubých poklesků chování.

3 - neuspokojivé

Chování žáka je v rozporu s právními a sociálními normami společnosti, dopustí se takových závažných provinění, že je jimi vážně ohrožena výchova či zdraví ostatních žáků. Přes výchovná opatření dále závažným způsobem porušuje školní řád. Záměrně narušuje činnost kolektivu.

Celkové hodnocení žáka

Celkovým hodnocením žáka na konci prvního a druhého pololetí jsou vyjádřeny výsledky klasifikace prospěchu žáka ve vyučovacích předmětech a klasifikace chování. Nezahrnuje klasifikaci prospěchu žáka v nepovinných předmětech. Žák je na konci prvního a druhého pololetí hodnocen takto:

- **Prospěl s vyznamenáním** Není-li klasifikace prospěchu žáka v žádném z povinných předmětů (za které jsou považovány i tzv. volitelné předměty) horší než stupeň chvalitebný, průměrný prospěch z těchto předmětů nemá horší než 1,50 a jeho chování je velmi dobré.
- **Prospěl** Není-li klasifikace prospěchu žáka v žádném z povinných předmětů vyjádřena stupněm nedostatečný.
- **Neprospěl** Klasifikace prospěchu žáka z některého povinného předmětu je vyjádřena stupněm nedostatečný, nebo žák není hodnocen z některého předmětu na konci druhého pololetí.

Získávání podkladů pro hodnocení a klasifikaci žáka a zásady průběžného hodnocení

1. Podklady pro hodnocení a klasifikaci žáka učitel získává zejména takto:
  - a) soustavným sledováním výkonů žáka a jeho připravenosti na výuku
  - b) soustavným diagnostickým pozorováním žáka
  - c) různými druhy zkoušek (písemnými, ústními, praktickými, grafickými, pohybovými apod.)
  - d) písemnými pracemi a praktickými zkouškami předepsanými platnými učebními plány nebo školním vzdělávacím programem
  - e) analýzou výsledků činnosti žáka
  - f) konzultacemi s ostatními učiteli
2. Učitel je povinen si vést soustavnou evidenci o každé klasifikaci žáka.
3. Žák je klasifikován ve všech předmětech uvedených v učebním plánu příslušného ročníku, nevztahuje-li se na něj ustanovení odst. II. 1. 18. školního řádu.
4. Učitel je povinen provádět klasifikaci prospěchu žáka v jednotlivých předmětech v tomto rozsahu:
  - a) učitel předmětu s rozsahem výuky 1 hodina týdně musí žáka vyzkoušet minimálně dvakrát za jedno pololetí; za období jednoho školního roku by měl být žák vyzkoušen minimálně jednou ústně.
  - b) učitel předmětu s rozsahem výuky 2 hodiny týdně musí žáka vyzkoušet minimálně dvakrát za jedno pololetí, z toho by mělo být jedno zkoušení ústní.
  - c) učitel předmětu s rozsahem výuky větším než 2 hodiny týdně musí žáka vyzkoušet minimálně třikrát za jedno pololetí, z toho by měla být dvě zkoušení ústní; jedno ústní zkoušení je povinné. Předepsané písemné práce ve smyslu odst. V. 1. 1. písm. d) těchto pravidel se do uvedeného minimálního rozsahu zkoušení nezapočítávají.
5. Učitel při klasifikaci přihlíží ke specifice svého předmětu. V tělesné, výtvarné a hudební výchově může ústní zkoušení nahradit praktická zkouška (činnost).
6. O celkovém počtu zkoušek, které jsou potřebné pro klasifikaci prospěchu žáka v jednotlivých předmětech za každé pololetí, za předpokladu splnění podmínek uvedených v odst. V. 1. 4. písm. a) až c) těchto pravidel, rozhoduje učitel. Poměr mezi jednotlivými druhy zkoušek je ve smyslu odst. V. 1. 5. těchto pravidel závislý na

charakteru daného předmětu, učitel však nesmí pro klasifikaci prospěchu žáka využít pouze jeden druh zkoušek (s výjimkou tělesné výchovy).

7. Počet předepsaných písemných prací a praktických zkoušek ve smyslu odst. V. 1. 1. písm. d) těchto pravidel je pro učitele závazný.
8. Žák musí za každé pololetí napsat příslušný počet předepsaných písemných prací nebo vykonat příslušný počet předepsaných praktických zkoušek ve smyslu odst. V. 1. 1. písm. d) a odst. V. 1. 7. těchto pravidel. Ve výjimečných a odůvodněných případech může učitel rozhodnout jinak.
9. Učitel určuje počet dílčích písemných zkoušek (tj. zkoušek, které nejsou předepsanými písemnými pracemi dle odst. V. 1. 1. písm. d) těchto pravidel), které žák v rámci jednoho pololetí může vynechat. Učitel může určit, že žák musí napsat všechny dílčí písemné zkoušky.
10. Učitel může stanovit další kritéria pro uzavření klasifikace, a to zejména s ohledem na odst. V. 1. 1. těchto pravidel.
11. Učitel je povinen na začátku školního roku seznámit žáky s kritérii a podmínkami průběžné klasifikace a s podmínkami pro uzavření klasifikace prospěchu žáka v daném předmětu za dané klasifikační období.
12. V případě, že žák neplní během klasifikačního období podmínky pro uzavření klasifikace prospěchu, o dalším postupu rozhoduje po konzultaci s třídním učitelem nebo vedoucím předmětové komise, případně s příslušným zástupcem ředitele školy učitel.
13. Ředitel školy může žákyni z důvodů těhotenství nebo mateřství umožnit vykonání zkoušek v termínech, které stanoví. Totéž může být umožněno žáku dlouhodobě nemocnému.

Zásady průběžného hodnocení a postup při klasifikaci žáka

1. Učitel posuzuje žákovy výkony komplexně a v souladu se specifikou daného předmětu. Při určování klasifikačního stupně posuzuje žákovy výsledky učitel objektivně, nepodléhá žádným subjektivním ani vnějším vlivům a respektuje, že účelem zkoušení není nacházet nedostatky ve vědomostech žáka. Učitel dodržuje zásady pedagogického taktu, zejména nehodnotí žáka ihned po jeho návratu do školy po nepřítomnosti ve vyučování delší než jeden týden.
2. Při určování stupně prospěchu žáka v jednotlivých předmětech na konci klasifikačního období se hodnotí kvalita práce, učební výsledky, u nichž se bere v úvahu též rozsáhlost a náročnost jednotlivých zkoušek, a kompetence, jichž žák dosáhl za celé klasifikační období. Přitom se přihlíží k systematičnosti práce žáka během klasifikačního období. Stupeň prospěchu žáka v jednotlivých předmětech se nemusí určovat jako průměr známek za klasifikační období. Při určování stupně prospěchu přihlíží učitel dále k věkovým zvláštěnostem žáka i k tomu, že žák mohl v průběhu klasifikačního období zakolísat v učebních výkonech pro určitou indispozici.
3. Ředitel školy vytváří podmínky k tomu, aby se učitelé v rámci jednotlivých předmětových komisí zabývali možným sjednocováním některých aspektů klasifikace, zejména ve smyslu části V.1 těchto pravidel.

4. Klasifikaci žáků je nutné provádět ve vyučovacích hodinách (nikoli v kabinetech učitelů), s výjimkou zkoušek, o kterých je pořízován protokol. Klasifikace žáků za dané klasifikační období nesmí být prováděna po termínu uvedeném v odst. V. 2. 15. těchto pravidel, s výjimkou zkoušek, o kterých je pořízován protokol.
5. Učitel oznamuje žákovi výsledek každé klasifikace a vysvětlí klady a nedostatky hodnoceného zkoušení.
6. Výsledky hodnocení písemných zkoušek, grafických zkoušek a též projektů oznámí učitel žákovi nejpozději do 14 dnů ode dne vykonání zkoušky nebo odevzdání práce, výsledky hodnocení zkoušek ústních a pohybových oznámí žákovi okamžitě, výsledky zkoušek praktických dle jejich charakteru buď do 14 dnů, nebo okamžitě.
7. Předepsané písemné práce ve smyslu odst. V. 1. 1. písm. d) těchto pravidel a další zkoušky rozvrhne učitel rovnoměrně po dobu daného klasifikačního období tak, aby se nadměrně nekoncentrovaly v určitých obdobích.
8. Termín písemné zkoušky, která má trvat déle než 25 minut, učitel oznámí žákům nejpozději sedm dní před konáním této zkoušky. Oznámení o této zkoušce učitel též zapíše nejpozději sedm dní před konáním této zkoušky do třídní knihy. Taková zkouška se může uskutečnit v jedné třídě v jednom dni pouze jedna, v jednom týdnu se pak mohou v jedné třídě uskutečnit maximálně tři takové zkoušky.
9. Hodnocení žáků prostřednictvím dílčích písemných zkoušek, tj. zkoušek, které nejsou předepsanými písemnými pracemi dle odst. V. 1. 1. písm. d) těchto pravidel, musí být ukončeno v prvním pololetí nejpozději během prvního celého týdne měsíce ledna, ve druhém pololetí nejpozději během prvního celého týdne měsíce června.
10. V případě zadávání nové látky k samostatnému nastudování učitel předem sdělí, jakým způsobem má být látka nastudována, jakou formou a v jakém rozsahu bude ověřována; tento přístup může být použit pouze jako doplňková forma výuky.
11. O klasifikačním stupni rozhoduje učitel, který vyučuje příslušnému předmětu. V předmětu, který v jedné třídě vyučuje více učitelů, určí výsledný stupeň za klasifikační období u každého žáka tito učitelé po vzájemné dohodě.
12. Při opakované krátkodobé neúčasti žáka ve vyučování (pro účel tohoto ustanovení definované tak, že žák se nezúčastní minimálně 33% vyučovacích hodin příslušného předmětu za jedno čtvrtletí) může na návrh učitele a po schválení ředitelem školy být žák z látky příslušného čtvrtletí přezkoušen. Tato zkouška není komisionální. Zkoušejícím učitelem je učitel, který žáka příslušnému předmětu vyučuje. Při tomto zkoušení je přítomen další učitel, který má odbornou kvalifikaci pro výuku téhož předmětu. Zletilý žák nebo zákonný zástupce nezletilého žáka musí být o zkoušce prokazatelným způsobem informován nejméně pět dní před termínem jejího konání. V případě přetrvávání opakované krátkodobé neúčasti žáka ve vyučování může ředitel školy nařídit před ukončením příslušného pololetí komisionální zkoušku.
13. Ředitel školy stanoví, jakým způsobem budou informováni třídní učitelé a vedení školy o stavu klasifikace v jednotlivých třídách.
14. Případy, kdy má žák problémy s klasifikací (např. možnost celkového hodnocení „neprospěl“, výrazné zhoršení výsledků průběžné klasifikace) nebo kdy jsou zaznamenány výrazné problémy v žákově chování, se projednávají v rámci čtvrtletní pedagogické rady.

15. Výsledný klasifikační stupeň za pololetí v daném předmětu sdělí učitel žákovi nejpozději v den uzavření klasifikace. Tento termín určí ředitel školy.
16. Hodnocení maturitní písemné práce sdělí učitel žákovi nejpozději poslední den před týdenním studijním volnem.
17. Na konci klasifikačního období, v termínu, který určí ředitel školy, zapíše učitelé příslušných předmětů číslíci výsledky souhrnného hodnocení žáka za příslušné pololetí do třídního výkazu.
18. Dle odst. II. 1. 3. a odst. II. 4. 1 školního řádu informuje o průběhu a výsledcích vzdělávání žáka vhodným způsobem:
  - a) třídní učitel a učitelé jednotlivých předmětů během informačních dnů
  - b) třídní učitel a učitelé jednotlivých předmětů, jestliže jsou o to na základě odst. II. 1. 3. a odst. II. 4. 1 školního řádu požádáni
  - c) třídní učitel prokazatelným způsobem v případě výrazného zhoršení prospěchu a chování, závažné události apod.
  - d) ředitel školy nebo třídní učitel prokazatelným způsobem v případě použití výchovných opatření.

Vlastní hodnocení školy – oblasti, cíle a nástroje vlastního hodnocení

Vlastní hodnocení školy vychází z příslušné vyhlášky MŠMT. Některé hodnotící postupy jsou prováděné průběžně, např. hospitační činnost. Některé v ročních intervalech – jako zpráva o hospodaření školy, zpráva o činnosti organizace apod.

Vlastní hodnocení školy se provádí v intervalu dvou let. Poprvé v září 2007.

Kritéria vlastního hodnocení školy byla projednána a schválena v pedagogické radě školy dne 27. 9. 2006.

Schválená kritéria:

- Analýza úspěšnosti žáků školy při přijímání k dalšímu studiu, úspěšnost žáků v soutěžích a olympiádách. Spolupráce se ZŠ, VŠ a partnerskými školami v zahraničí.
- Dodržování školního řádu, klasifikace, chování, bezpečnost žáků, plnění programu zdravého životního stylu a enviromentální výchovy.
- Kvalifikace pedagogického sboru, další vzdělávání, vzájemná spolupráce včetně spolupráce s rodiči.
- Zapojení žáků do mimoškolní činnosti, podíl na humanitárních aktivitách.
- Analýza názorů rodičů, studentů i ostatní veřejnosti, prezentace školy na veřejnosti, výchova žáků k vzájemné úctě a toleranci.
- Vnější aktivity pro veřejnost, zapojení do vzdělávacích aktivit, spolupráce s mimoškolními institucemi.
- Prostorové možnosti školy a její vybavení.

Zaměření vlastního hodnocení	Cíle	Indikátor (znak)	Nástroje	Časový harmonogram
Podmínky vzdělávání	Udržení stávajících podmínek ke vzdělávání	Dostatek finančních prostředků Zlepšení prostorových podmínek	Pozorování Rozhovor Hodnocení nadřízených orgánů a VŠ	Průběžně
Průběh vzdělávání	Udržení současné úrovně kvality vzdělávání na škole	Srovnání prospěchu s minulými školními roky	Statistické vyhodnocení Vyjádření veřejnosti Rozhovor	Průběžně 1 x ročně statistika
Spolupráce s rodiči	Zvýšení spolupráce Spokojenost rodičů se školou	Naplněnost školy Zájem o studium ve škole	Rozhovor Dotazník Vyjádření Rady školy	2 x ročně rozhovor s rodiči 2 x ročně schůzka s výborem SR 1 x za dva roky dotazník
Výsledky vzdělávání žáků a studentů	Dosažení co nejkvalitnějších výsledků odpovídajících možnostem žáků	Výsledky žáků Přijímání na VŠ Úspěšnost v soutěžích	Analýza žákovských prací	Průběžně
Personální oblast	Odborný růst pedagogických pracovníků	Využití DVPP ve výuce Projekty školy	Pozorování Rozhovor Hodnocení PK	Průběžně 1 x ročně hodnocení školního roku
Školní klima	Spokojenost žáků ve škole	Spokojený žák	Pozorování Dotazník Rozhovor Vyjádření studentského parlamentu	Průběžně 1 x za dva roky dotazník 2 x ročně studentský parlament